Позиция

Николай Малинов за умението да обединяваш

Стр. 11

Зелените предлагат

20% от капитала на държавните дружества в Сребърния фонд

Стр. 6

Забогатяване

Меркел си вдига заплатата

Стр. 10

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

ИГНАСИО РАМОНЕ
Да излезем от дупката на ограниченията

Гражданите на ЕС загубиха контрола върху серия от решения, които определят живота им. Изискванията на пазарите ограничават сериозно демокрацията.

Стр. 13

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

ДУМА®

1 лв.

ЧЕТВЪРТЪК 17 МАЙ 2012
ГОДИНА 22 БРОЙ 114 (6218)

www.duma.bg

Предстоящо

Нощта на музеите очаква ентусиасти

Стр. 25

Производители

Българският чесън на път да изчезне от пазара

Стр. 6

Волейбол

Премиерът върна Стойчев да води отбора до Лондон

Стр. 31

Станишев с обръщение към делегатите на конгреса

Длъжни сме да бъдем консолидирани в битката срещу управлението на ГЕРБ, призова соцлидерът

Специално обръщение към делегатите на 48-ия конгрес на БСП направи вчера лидерът на партията Сергей Станишев. Това е първото обръщение на лидер непосредствено преди висшия форум на социалистите от 1990 година насам.

И преди, и по време, и след 48-ия конгрес ние сме длъжни да бъдем единни и консолидирани в битката срещу управлението на ГЕРБ, което проваля България, категоричен бе соцлидерът в думите си към делегатите на форума. Той призова към отговорен, сериозен и задълбочен дебат. "Призовавам към запазването на добрия тон и спокойствието, които с малки изключения са характерни за атмосферата в нашата партия. Убеден съм, че както винаги в решаващи моменти, българските социалисти ще бъдат на висота", заяви още Станишев. Според соцлидера изминалите месеци са поставили на изпитание кандидатите и активистите на БСП, но нагнетяването на напрежението не е постигнало своя ефект и резултати. Не постигнаха ефект и тезите, които обезценяваха свършеното с огромни усилия от всички социалисти, заяви още Станишев.

В обръщението си, което той направи пред журналистите, които отразяват левицата, соцлидерът си пожела БСП да бъде част от надигащата се в Европа лява вълна. И ние трябва да докажем и да извървим пътя - БСП да бъде част от промяната в ЕС, заяви още той.

Цялото обръщение на стр. 3

Снимка Пресфото/БТА

Над 50 ученици от основно училище "Отец Паисий" в Добрич - от втори до пети клас, се събраха на протестен митинг пред общината да изразят за пореден път несъгласието си за закриването на училището им от следващата година

Стр. 4

Няколко думи

Аида ОВАНЕС

Под дъното

Да се твърди, че нещата у нас вървят на добре, при положение, че всичко около нас се тресе и срива, е най-малкото нелепо. А и щом мечката играе у съседите, няма начин да подмине и нашия двор. Дори статистиката не може да замаскира ситуацията. Обикновено първият "звънец" на икономическата криза (или икономическия подем) е нивото на раждаемостта. След своеобразния нашенски "бейбибум" през 2009 г. тя започна да спада главоломно и този срив продължава *(стр.5)*. Възстановяването на потреблението, което го чакаме от средата на 2011 г., така и не се случва. Преди 2-3 месеца дори бе констатирано от Центъра за икономическо развитие, че от средата на 2010 г. икономиката ни бележи "постоянен ръст" и бе прогнозирано, че в края на 2012 г. ръстът ще догони този от 2008 г. Колцина го усещат това по джоба си?

В първите три месеца доходите ни били се увеличили с 10%, но и разходите ни се увеличили, ала с повече от 14.5%. Започнали сме да купуваме по-малко храна и да харчим повече за поддръжка на жилището. А как иначе, след като ток, парно, бензин поскъпват? Официалната статистика мълчи по въпроса колко повече са семействата, които пропускат хранене, за да спестят средства за образованието на децата си например?

БЪЛГАРСКИТЕ РЕКОРДИ II: НОВИТЕ НИ „ЗАВОЕВАНИЯ" В ЕВРОПЕЙСКИТЕ КЛАСАЦИИ

Стр. 21

ISSN 0861-1343

България

Левицата:

Янев да върне от джоба си парите за комисията си

Втората комисия на лидера на РЗС за помилванията разгорещи депутатите. Хората ще ви изгонят с камъни, предупреди управляващите Мая Манолова

Снимка Мариета ТОМОВА

Депутатът от левицата Любен Корнезов обвини управляващите, че правят поредно нарушение на Конституцията

Искра МИЛЕВА

Яне Янев да върне парите за спряната от Конституционния съд комисия за помилванията. Да ги върне от джоба си. Това заяви от парламентарната трибуна депутатът от Коалиция за България Любен Корнезов по време на дебатите за създаването на втора комисия за помилванията, чиято дейност да обхваща периода 2002 - 2012 г. Разгорещен спор се развихри в залата, който продължи близо четири часа. Янев се опитва да реанимира комисията "Първанов-Марин", заяви Корнезов. Той допълни, че това е юридически фалшификат, квази решение. Корнезов се обърна към Янев с въпроса какво ще проверява тази комисия, като няма право да проверява. Не ставайте заложници на този, който щеше да уволнява Бойко Борисов, обърна се към народните представители Корнезов.

Една политическа сила даде примери за плонжове от великото към гротескното, заяви и Четин Казак от ДПС. Той попита защо се губи парламентарно време и Народното събрание се подвежда по акъла на един човек, прочут с кьорфишеците си и със своята непоследователност.

Защо искате тази комисия да проверява и да привиква граждани, обърна се към парламента и Любен Корнезов. Той запита и защо обхватът на работата на комисията е за периода 2002 - 2012 г. и посъветва мнозинството и Янев да разгледат целия период на президентската институция, като даде за пример, че по времето на Желю Желев и Петър Стоянов помилванията са три пъти повече.

Ясно е, че няма човек в тази зала, на когото да не му е ясно, че това мнозинство е на път да създаде втора противоконституционна комисия, заяви депутатът от КБ Мая Манолова. Тя наблегна на "нахалното" предложение архивът на обявената за противоконституционна комисия да бъде предаден на новата комисия. Вместо мнозинството да се засрами, че за първи път има парламентарна комисия, която да е обявена за противоконституционна, създава нова, продължи Манолова. Тя попита защо трябва да се унижава парламентът по този начин.

ГЕРБ не може да преодолее основната си политическа черта - желанието си за реваншизъм, заяви Манолова. Затова, комисии до дупка за всеки, който дръзне да надигне глава срещу управляващите, продължи тя и попита мнозинството защо прави това. Яне Янев реши да отговори, размахвайки от парламентарната трибуна листове срещу Емилия Масларова. Г-н Янев, откъде имате тези документи, които размахвате тук. Това е престъпление, заяви Любен Корнезов.

След като след четири чака новата комисия бе създадена с гласовете на ГЕРБ, двама от сините и независими, скандал се развихри около състава и председателя й. Яне Янев заяви, че се отказва от председателския пост, което разбуни духовете в зала. Щом като Яне Янев е председател, комисията е противоконституционна, щом не е - тя не е противоконституционна, заяви Янев. Тази комисия ще действа до следващото решение на Конституционния съд, заяви Мая Манолова. Тя допълни, че към жалбата ще приложи и срамните за парламента вчерашни дебати.

Мнозинството ще има най-много представители в комисията. От КБ представителите в комисията ще са Михаил Миков и Мая Манолова, ДПС - Четин Казак и Митхат Метин, от "Атака" - Явор Нотев, от независимите - Емил Василев. За председател на комисията бе избрана Юлиана Колева.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА "130 ГОДИНИ ГЕОРГИ ДИМИТРОВ"

Изграден е по предложение на ЦС на БАС Национален обществен комитет за честване 130-та годишнина от рождението на Георги Димитров. В комитета са включени участници в антифашистката съпротива, изявени учени, общественици, писатели, журналисти, дейци на културата, изкуството и спорта, а също така роднини и близки на Георги Димитров. Предвидени са следните национални прояви:

- ✓ **17 юни (неделя) 2012 т. от 11.00 часа в с. Ковачевци, Пернишка област митинг пред паметника на Георги Димитров и посещение на родната му къща-музей;**
- ✓ **17 юни (неделя) 2012 г., Димитровград, събрание-концерт, посветено на патрона на града;**
- ✓ **17 юни (неделя) 2012 г., Перник, тържества, посветени на 130- годишнината на Георги Димитров;**
- ✓ **18 юни (понеделник) от 10.00 ч., София, Парк-хотел "Москва", под патронажа на ФИР (Международната федерация на борците от антифашисткатa съпротива) научна конференция на тема: "Георги Димитров и нашата съвременност";**
- ✓ **18 юни (понеделник) 2012 г. от 17.00 ч., къща-музей "Георги Димитров" връчване на Международна Димитровската награда за наука, политика и изкуство;**
- ✓ **юбилеен брой на вестник "Жарава", посветен на Георги Димитров;**
- ✓ **Конференции, тържествени събрания, срещи на антифашисти в областните центрове и по-големите населени места.**

ПРИЗИВ

Уважаеми граждани на Република България

На 18 юни т.г. се навършват 130 години от рождението на Георги Димитров - забележителен политик, държавник и общественик от най-новата история на България.

Георги Димитров е от онези политици, за които всичко лично остава на заден план. Той отдава всичките си сили, знания и енергия в борбата срещу фашизма, човекът, който нанесе първия съкрушителен удар на хитлеровия фашизъм на Лайпцигския процес през 1933 г. Отзвукът от този исторически двубой обиколи целия свят и направи Георги Димитров изключително популярен герой. А избирането му за генерален секретар на Коминтерна бе заслужено признание за неговата борба, воля и обществен престиж.

Юбилейната годишнина убедително ни напомня, че в годините на Втората световна война Георги Димитров е един от главните организатори на световното и международното антифашистко движение, което обедини всички демократични, прогресивни и граждански сили, за да се изправят решително и организирано срещу престъпленията на фашизма.

Името на Георги Димитров е свързан с победата на републиканската идея и детронирането на монархическата институция в нашата страна. Възстановяването на разрушената от войната икономика и модернизацията на България са пряко свързани с дейността на Георги Димитров като политик и държавник и неговата теория за народните демокрации.

Гражданки и граждани,

Да отдадем своята почит към живота и делото на Георги Димитров - един от великите синове на българския народ.

Нека в живота и дейността си да прегърнем принципите на демокрацията и колективизма, както ги прилагаше Георги Димитров. Да се стремим към национално единение и съгласие в името на доброто на всички българи и всеотдайно да изграждаме материалния и духовния прогрес на родината.

Георги Димитров е голямата гордост на България! Ние, неговите следовници, сме призвани от времето достойно да продължим високопатриотичното и хуманното му дело в днешния глобализиращ се свят.

Национален обществен комитет
за отбелязване 130-ата годишнина
на Георги Димитров

Мартин Димитров:

Виждам план за унищожаването на СДС

Ира ДОБРОМИРОВА
Веселка ВЕНКОВА

Има план за унищожението на СДС, заяви на нарочен брифинг в парламента съпредседателят на Синята коалиция Мартин Димитров. Този план включва коалиция с НДСВ и ВМРО-НИЕ. "След като ГЕРБ не успяваха да разтурят парламентарната група на Синята коалиция, "пробиха" Националния съвет на СДС", заяви подалият ден по-рано оставка син лидер.

Докато каже Мартин Димитров, че следващата стъпка ще бъде натиск за разпадане на парламентарната група, за да нямат трибуна и възможност за участие в комисиите, в НС тръгна слух, че Асен Агов се гласи да напусне Синята коалиция. По-късно ДСБ отрекоха, но посветени в задкулисието казаха пред ДУМА, че Агов от две години "върти номера".

Следващият ход е СДС и Синята коалиция да изчезнат от политическия живот. Още отсега казвам, че това няма да бъде допуснато, отсече Димитров. Продължавам да бъда член на ръководството на СДС като съпредседател на парламентарната група на Синята коалиция, заяви Димитров. "Чувам, че изборът за временен председател на СДС ще бъде между Румен Христов и Борис Марков, което ще постави СДС в трудна ситуация." Той припомни, че Марков оглавяваше предизборния щаб на СДС миналата есен, когато Христов бе кандидатът за президент на десницата и събра само 1,95% от вота на избирателите. Един Национален съвет от 100 души беше манипулиран. Манипулациите дойдоха основно от ГЕРБ, но 12 000 членове не могат да бъдат манипулирани така лесно и затова те два пъти са ме избирали директно за председател, подчерта Димитров.

"Омразата към Костов започва да погубва СДС. Гласуването беше не за СДС, а срещу Иван Костов. Онези, които доведоха до изборната загуба, сега наложиха това решение", заяви по-рано Димо Гяуров. И той бе категоричен, че в основата са Борис Марков и Румен Христов.

Димитров припомни думи на Петър Стоянов, които никога нямало да забрави: "Мартине, какво като не влезе СДС, нали и Иван Костов няма да бъде в парламента". Моята цел беше да градя и укрепвам СДС, каза Димитров и допълни, че не може да се съгласи да няма СДС, за да го няма и Иван Костов.

Костов отказа да коментира дали има заговор за разбиване на Синята коалиция, за разбиване на парламентарната група и евентуалната роля на ГЕРБ.

Затварят единственото училище за кучета водачи

Затварят единственото училище за кучета водачи заради липса на пари, съобщиха от фондация "Очи на четири лапи". В момента персоналът работи на доброволни начала. От януари нито инструкторите, нито гледачите са получавали заплати. За последните 5 години в училището са дипломирани 40 кучета водачи. За да стане едно куче водач, е необходимо да премине специализирано обучение. Инструкторите учат животните на конкретни умения - да бъдат внимателни към слепите си стопани, да ги водят и предупреждават за препятствия и опасности по пътя. Спонсорите, които са издържали училището, вече са се оттеглили.

Заради липсата на пари кучета водачи няма да могат да отидат при незрящите си стопани. Вместо да помогнат на хората, които имат нужда от тях, тези животни ще станат нечии домашни любимци.

България

Цитат на деня

Госпожа Кунева е последната червена кукувица, която се опитва да снесе яйце в синьото гнездо

Така Иван Костов обясни шансовете форматът на Меглена Кунева да бъде новият десен политически субект

Сергей Станишев:

Длъжни сме да бъдем единни и консолидирани в битката срещу управлението на ГЕРБ

Обръщение на председателя на НС на БСП Сергей Станишев преди заседанието на 48-я конгрес на БСП пред представителите на медиите

Поканих днес всички вас, които в продължение на месеци отразявахте всяка стъпка в подготовката на 48-я конгрес на БСП. Искам да ви благодаря за професионализма и търпението да отразите всяко едно мнение, събитие или идея. Чрез вас, благодарение на вас, милиони българи станаха съпричастни и бяха информирани за подготовката на нашия висш форум, а също така и за дебатите, и за предстоящите решения.

Искам да се обърна към всички социалисти с огромна благодарност - за тяхната енергия и идеи в дискусията за политиката, която трябва да провежда БСП; за толерантността да преживеят огромен натиск, без да проявят агресия; за устойчивостта и спокойствието пред заплахите за разединение; за мъдростта и разума при вземането на решения.

И преди, и по време, и след 48-я конгрес ние сме длъжни да бъдем единни и консолидирани в битката срещу управлението на ГЕРБ, което проваля България.

Изминалите месеци поставиха на изпитание всички нас - и кандидатите, и активистите на БСП. Нагнетяването на напрежение, изпускането на нерви, заплахите не постигнаха своя ефект. Не постигнаха ефект и тезите, които обезценяваха свършеното с огромни усилия от всички социалисти.

БСП отива на Конгреса с ясно разбиране за свята отговорност и за важността на решенията, които трябва да вземем. Защото България очаква от нас да покажем алтернатива на сегашното статукво, да покажем сила, отговорност и желание за промяна.

Искам да благодаря и на всички български граждани, които ангажирано и с разбираем интерес проследиха подготовката на Конгреса на българските социалисти.

Отчетно-изборната кампания приключи. Ние сме на финала и сега делегатите имат честта и отговорността за решенията, които ще вземат. Призовавам всички да бъдем на висотата на очакванията и на задачите, които предстоят. Защото днес цяла България нас гледа. Нас гледат и социалистите, и нашите симпатизанти, и хората, които се разочароват от ГЕРБ, и колебаещите се, и дори тези, които не ни обичат и не ни харесват. Нашата отговорност действително е голяма.

Трябва да покажем, че БСП ще излезе от Конгреса не само консолидирана, но и вдъхновена за една трудна предстояща битка с ГЕРБ. Имаме задължението 48-ят конгрес да даде импулс за победа на парламентарните избори, а също така, което е още по-важно - да даде перспектива на страната и на всеки български гражданин.

Снимка Мариета ТОМОВА

Обръщам се към делегатите на Конгреса - нека всеки от нас бъде на висотата на общата ни отговорност, да бъде ясен и категоричен. България очаква от нас алтернатива на сегашното управление. БСП очаква от нас да посочим пътя на развитието на партията като европейска социалистическа партия.

Призовавам към сериозен и задълбочен дебат, за да вземем отговорни, категорични, смислени и разбираеми решения. Призовавам към запазването на добрия тон и спокойствието, които с малки изключения са характерни за атмосферата в нашата партия. Убеден съм, че както винаги в решаващи моменти българските социалисти ще бъдат на висота.

Да са пожелаем успех в работата на нашия Конгрес, защото от него зависи и мястото на БСП в България, и това дали БСП ще бъде част от надигащата се в Европа лява вълна. За последните шест месеца в пет европейски страни социалистите оглавиха изпълнителната власт. И ние трябва да докажем и да извървим пътя - БСП да бъде част от промяната в ЕС.

Най-вече от нас зависи и надеждата за промяна в България в следващия управленски мандат.

Разходите ни растат по-бързо от доходите

Средният общ доход на човек от домакинство е бил 960 лв. през първото тримесечие на т.г, което е с 10.6% повече от същия период на 2011 г., съобщават от Националния статистически институт (НСИ). Разходите са 888 лв., но ръстът при тях е 14.7%.

Основно доходите са от заплати и при тях статистиката отчита ръст от 8.8%, но при доходите от пенсии има 2.7% спад.

Около 1/3 от харчовете на българина са за храна - 299 лв. средно на лице в домакинството, излиза, че нашенецът е започнал да ограничава парите си дори за храна, като те са намалели с 2.9% спрямо 2011 г. За сметка на това разходите за дома (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане) се повишават от 140 лв. през първото тримесечие на 2011 г. на 170 лв., за здраве от 45 на 54 лв. Като абсолютни стойности разходите за транспорт и съобщения се увеличават с 13.3% и достигат 92 лв. средно на лице, а относителният им дял остава непроменен - 10.5% от общия разход на домакинствата.

ДУМА припомня, че според изследванията на КНСБ издръжката на живот на един човек от 4-членно домакинство (2-ма възрастни + 2 деца) в края на март достигна 547.40 лв., или общо този тип домакинство месечно трябва да разполага с 2189 лв., за да покрива задължителните си разходи за жилище, да се храни, облича и почива спрямо нормалните български стандарти. На годишна база абсолютната стойност на издръжката на живот нараства с над 19 лв.

Плевнелиев призова да чуем съвета на Бил Гейтс за информационните технологии

За нас беше важно да чуем съвета на Бил Гейтс, че наистина е добре България да се фокусира върху информационните технологии. Това каза българският президент Росен Плевнелиев на срещата си с Гейтс по време на обиколката си сред водещите високотехнологични компании в САЩ.

Дойдох да поискам съвет от визионер като Гейтс, каза Плевнелиев след едночасовия разговор. "Смисълът на тази среща беше много ясен - България ще направи през тази година програма 2020. Ще развиваме индустрии - земеделие, туризъм, ще строим инфраструктура, но също така е много важно да адресираме високите технологии, иновациите, индустриите с добавена стойност. Именно за това и днес бяхме тук на среща, за да коментираме с един световен визионер и с един световен бизнес лидер какви са трендовете, накъде върви светът, какви са индустриите на бъдещето", заяви държавният глава.

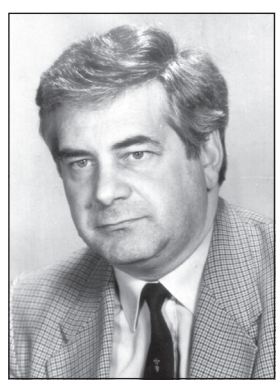
На срещата с Бил Гейтс били обсъдени възможностите на онлайн обучението, подобряване квалификацията на учителите, навлизането на новите технологии в образованието.

Това бе среща с един човек с визия за бъдещето на света, изтъкна президентът след срещата.

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме, че на 15.05.2012 г.

ПОЧИНА

КОНСТАНТИН АНТОНОВ КУТЕВ

на 69 години

Да си спомним за комсомолския му плам и пословичната упоритост

Поклонението ще се извърши на 18.05.2012 г. от 11 часа в Ритуалната зала на Централните софийски гробища

От семейството и близките

България

Сменят капаните на бургаския плаж

От два дни насам бургаският плаж въпреки дъждовното време е готов да посреща летовници. Преди официалното откриване впечатление прави подмяната на разположените в ивица капанчета и търговски обекти. Според новата схема, която е съгласувана с общината, строителното министерство и други институции ще има едва 8 заведения това лято, някои от тях са изцяло нови.

От старите, повече от десет вече са съборени, а по проект догодина ще бъдат изградени още три. В момента се изгражда ресторант с детска площадка в района срещу Флората. Предстои да бъдат разположени и скари за търговците, които ще са едва 3% от общата площ на плажа.

За успокоение на плувците от 25 май ще заработят първите обходни спасителни двойки. Официалното откриване на Северния плаж ще е в Деня на детето, ще има и програма за малчуганите. Вече са опънати мрежите на трите волейболни игрища, а през цялото лято там ще се провеждат турнири. За феновете на този спорт ще бъде сложено и осветление за игра в късните часове на денонощието.

По последна информация 33 от плажовете на Южното Черноморие ще останат неохраняеми, тъй като за тях няма кандидати, които да ги концесионират.

По брега в Бургас усилено тече подмяната на заведенията

Еколози настояват премиерът да обяви кой стои зад „Витоша ски”

Според природозащитниците от публичното разкриване на тази информация ще се види в чия персонална полза се правят промените в Закона за горите

Бойко Борисов да обяви кой стои зад офшорната фирма “Витоша ски”, която притежава почти всички ски съоръжения в Природен парк “Витоша”. За това настояват в отворено писмо до премиера природозащитници от коалицията “За да остане природа в България”.

Част от съоръженията бяха приватизирани от общината, когато министър-председателят беше кмет на София. Така премиерът Бойко Борисов ще разкрие пред обществото в чия персонална полза се правят промените в Закона за горите, смятат екологите.

Текстовете водят до непрозрачна приватизация на един от последните обществени ресурси, защото ще се предоставя държавна гора за частни строежи, което беше целта и на заменките на гори при Тройната коалиция, смятат от екокоалицията. Това ще става без конкурс, т.е. на нереални и непазарни цени и с подбрани по корупционен начин частни инвеститори.

Промените позволяват дозастрояване на най-ценните български гори по планините, включително в природните паркове, след като

заменките позволиха приватизирането и застрояването на Черноморието.

Текстовете ще позволят доизсичането на всички частни гори под 20 декара без горскостопански проект и екологична оценка. Коалицията “За да остане природа в България” очаква Комисията за конфликт на интереси и Комисията за борба с корупцията да проверят заместник-председателя на Комисията по земеделие и гори Емил Димитров (ГЕРБ), се казва още в съобщението. Той притежава гори и земеделски земи, според подадената от него декларация.

Депутатът е внесъл и е гласувал за промяната в Закона за горите, премахваща дължимата към държавата сума при промяна на предназначението на горски имоти и земеделски земи за строителство на ски лифтове, ски писти и открити съоръжения, обслужващи спортни, културни, както и религиозни нужди. Това изменение вероятно би намалило разходите на Емил Димитров и на свързани с него лица и фирми, когато искат да извършват такива строежи в притежаваните от тях горски имоти, смятат природозащитниците.

Емил Димитров е внесъл и е гласувал в полза на текстове в промените в Закона за горите, които премахват дължими суми за охрана и опазване на дивеча при ползване на държавна база в ловните стопанства, каквато вероятно ползват и свързани с него лица и фирми, заявяват още от “За да остане природа в България”

ИВАН КОСТОВ: МВР ИМА ГРУБИ НАРУШЕНИЯ ПО СЛУЧАЯ В ПЕРНИК

Веселка ВЕНКОВА

Основният извод на алтернативната комисия, съставена от опозиционни депутати, разследваща нарушени ли да човешки права по случая с убийството на 17-годишната Мирослава Николова от Перник, е, че са налице груби нарушения. Това е станало през нарушаване на НПК и на Закона за МВР и е довело до загубата на ключов свидетел - мистериозно самоубилия се в апартамента си по време на оглед Стойчо Стоев, съобщи вчера в парламента народният представител Иван Костов. Впоследствие действията на полицията са получили политическа закрила, посочи депутатът и заяви, че поименно ще бъдат посочени имената на хората, ангажирани с въпросния политически чадър. Костов е предложил на колегите си от алтернативната анкетна комисия да обсъдят още веднъж доклада си и той да бъде представен на обществеността до края на седмицата. В комисията участваха по двама депутати от всяка парламентарна група и един независим - Христо Бисеров и Неджим Али са депутатите от ДПС, Ангел Найденов и Михаил Миков от БСП, Йордан Бакалов и Иван Костов от Синята коалиция, Огнян Стоичков и Явор Нотев от “Атака” и независимият Георги Терзийски. Репресивен отговор от страна на министъра на вътрешните работи може да се очаква, той е способен да реагира, но ще настоявам вие, журналистите, да се запознаете с окончателния ни доклад, посочи Костов. “Ще намерим подходяща форма”, отговори Христо Бисеров на съмненията, че управляващите може да скрият констатациите на опозиционната комисия.

ВТОРОКЛАСНИЦИ НА МИТИНГ ЗА УЧИЛИЩЕТО СИ

Дана РУСЕВА

Над 50 ученици от основно училище “Отец Паисий” в Добрич - от втори до пети клас, се събраха на протестен митинг пред общината да изразят за пореден път несъгласието си за закриването на училището им от следващата година. По предложение на кметството ОбС гласува през март две училища да бъдат закрити с аргумента за недостатъчно ученици.

Малчуганите бяха гласовити в исканията си, а като лозунги бяха написали собственоръчно “Обичаме си училището. Искаме си го”. Внесоха и подписка с над 2500 имена в общината с настояване местният парламент да преразгледа решението си. “Ако просветният министър Сергей Игнатов подпише решение за закриване на школото, ще заведем съдебен иск срещу него”, представи мнението на родителите Стефка Недева, председател на инициативния им комитет. Тя добави, че сградата на училището е в изключително добро състояние с подменена дограма, със спортно игрище и други подобрения. “Не сме искали никакви средства от общината в Добрич. Имаме 194 ученици”, обясни директорката Светла Иванова. Според родители закриването на училището било под натиск, за да се освободи сградата и теренът в центъра на Добрич. “Виждаме по игрището хора да мерят с рулетки, които искали да възстановят собствеността си, претендирайки за реституция.

ПРОКУРАТУРАТА: БЯГСТВОТО НА ГАЛЕВИ САМО МОЖЕ ДА ПОПРЕЧИ ДА БЪДАТ ОСВОБОДЕНИ ПРЕДСРОЧНО

Единственото негативно последствие, което може да понесат братя Галеви за своето изчезване, е съдът да не одобри евентуалното им предсрочно освобождаване от затвора. Това стана ясно от думите на Пламен Пачев от Върховната касационна прокуратура, отговарящ именно за изпълнението на наказанията. Изявлението на Пачев е в пълен противовес на убеждението на премиера Бойко Борисов, че Галеви рано или късно ще бъдат хванати и по този начин само ще си утежнят положението и присъдата. “Това им поведение, укривайки се от държавата, укривайки се от влязла в сила присъда, може да се има предвид в бъдеще при изтърпяване на наказанието, тъй като те имат право да получат предсрочно освобождаване. Защото един от критериите е лицето с поведението си по време на изтърпяване на присъдата да покаже осъзнаване”, обясни вчера висшият обвинител.

ДУМА припомня, че дупнишките бизнесмени Пламен Галев и Ангел Христов, известни като братя Галеви, бяха осъдени на по пет години затвор. В деня, когато трябваше да влязат в затвора, за да изтърпят наказанието си, изчезнаха. Вече повече от седмица няма никаква следа къде може да са се скрили Галеви.

България

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Над 100 деца от Хасково, Свиленград и Любимец получиха дипломите си за специални агенти от "Детска полицейска академия", която се организира от сдружение "Шанс и закрила" с подкрепата на полицията. За малките полицаи най-интересни винаги са демонстрациите с обучените следови кучета

В ОЦК заплашват със спиране на пещите

Гладуващите в Кърджали металурзи са вече четирима

Работниците в ОЦК-Кърджали заплашиха, че ако исканията им не бъдат изпълнени, една от възможните стъпки е спирането на пещите, стана ясно от изявленията на стачкуващите. Пещите поддържат цинка в течно състояние. Ако те бъдат спрени, металът се втвърдява и оборудването повече никога няма да може да бъде използвано отново. Това реално би означавало и край на съществуването на комбината, коментират още те.

Хората в комбината не са получавали заплати от месеци.

След протестите, шествията и палатковите лагери няма никаква промяна. Това бе причината в понеделник технолоът Стефан Атанасов да започне гладна стачка. Във вторник към него се присъедини колегата му Марин Стефанов.

Стефан Кефалов - апаратчик в цеха за мокро извличане, и Кирил Бончев - оператор на филтър-пресата в завода, вчера се присъединиха към двамата си колеги и започнаха гладна стачка. Очаква се в петък още двама от работниците да се присъединят към протестиращите под тази крайна форма. Те са заявили намерението си пред заводския председател на КНСБ Белю Стайков. За гладуващите металурзи днес е осигурена стая в сградата на областната администрация, както и медицинско лице, което да наблюдава здравословното им състояние. Те приемат само вода и билков чай.

В началото на седмицата стана ясно, че има стартирала процедура от страна на банките за изискуемост на заемите, което поставя предприятието в опасност да обяви несъстоятелност.

Протестите на работниците започнаха на 1 март.

Все още няма никакво решение за изхода от тежката криза в металургичното предприятие, нито знаци за сближаване на позициите на банките кредитори. Никой от ръководството на ОЦК или от директорите в "Интертръст холдинг", нито собственикът Валентин Захариев са се появявали при протестиращите, за да им обяснят развоя на ситуацията. Сменени са мобилните телефони на заводското ръководство заради неплатени сметки от близо 6 хил. лв. на оператора.

Ако няма промяна на ситуацията, металурзите са решени идния петък масово да напуснат завода и се регистрират в бюрото по труда.

До 13.30 ч. вчера на палатковия лагер бяха събрани над 7250 подписа в подкрепа на исканията на металурзите от "ОЦК" АД, гр. Кърджали, съобщиха от КНСБ.

Нов спад на раждаемостта

Аида ОВАНЕС

Със 708 са по-малко новородените през първото тремесечие на 2012 г. в сравнение с със същия период на м.г. За трите месеца на годината в страната са родени 14 793 бебета, сочат данните на Националния център по обществено здраве и анализи. По традиция най-много са ражданията в София - 3088, но това е с 274 по-малко от първите 3 месеца на 2011 г. В същото време в област Враца през т.г. новородените са с около 30 повече от м.г., във Варна и Ямбол - с по 12, в Търговище - с 46 в Силистра - с 63. 31 от всичките регистрирани 7750 аборта са на деца под 15 г., а 722 - на момичета между 15 и 19 г., сочи още статистиката. Резкият спад на раждаемостта в страната бе през 2010 г. Родените през 2011 г. деца са 62 277, което е с 5223 по-малко от предходната година. В сравнение с годината на своеобразния български бейбибум - 2009 г., спадът на живородените деца е с 11 380. В същото време смъртността в страната се увеличава. През първото тримесечие починалите са 30 095, което е с 1775 повече от същия период на м.г.

Синдикат агитира за учене на работното място

КТ "Подкрепа" започва информационна кампания "Учене на работното място", съобщават от синдиката.

Днес на оживени места в Бургас, Враца, Варна, Габрово, Кюстендил и Смолян ще се раздават дипляни "Пътеводител в ученето за работещи" и "Пътеводител в ученето за ръководители", в които хората ще намерят ценни съвети как да организират процеса на поддържане и повишаване на квалификацията си.

Във връзка с кампанията конфедералният секретар на синдиката Емил Димитров ще открие дискусия за готовността на институциите да подкрепят регламентирането на процеса на учене на работното място. Във форума ще участват представители на синдикални и работодателски организации, министерствата на труда и на образованието, висши училища.

РОДИТЕЛИ НА ПРОТЕСТ СРЕЩУ ДЪРЖАВНОТО НЕХАЙСТВО КЪМ ДЕЦА С РЕДКИ БОЛЕСТИ

Да се премахнат лимитите на Фонда за лечение на деца и да се намали бюрокрацията при процедурата по кандидатстване пред него е едно от исканията на родители на деца с редки и с тежки заболявания, които те ще представят днес на протест пред Министерството на здравеопазването. Акцията е в подкрепа на децата с редки и тежки заболявания и е във връзка с формалния и незадоволителен отговор на депозираните искания в края на февруари т.г. Родителите настояват да се ускори привеждането на градската среда, инфраструктурата и градският транспорт към изискванията за достъпност на хора с увреждания, както и да се осигури приличен доход (равен на 2-3 МРЗ, вкл. социални и здравни осигуровки) на майките, които са решили да отглеждат болните си деца. Да се задължат със закон всички бъдещи майки да минават безплатно на преглед за аномалии в плода, както и нормативно да се уреди присаждането на стволови клетки, са част от 9-те искания на протестиращите родители.

Икономика

ПРОИЗВОДИТЕЛИ АЛАРМИРАТ:

Българският чесън на път да изчезне от пазара

Прекупвачите предлагали на борсата вносен чеснов лук, който обявявали за нашенски

Чесънът е поредната зеленчукова култура, която е на път да бъде ликвидирана от българското селско стопанство. Това мнение изразиха производители от Търговищки регион, предаде БГНЕС. Апокалиптичните нагласи на фермерите са продиктувани най-вече от пасивното отношение на държавата към зеленчукопроизводителите. Стопаните споделят, че са игнорирани и не получават субсидии и други помощи, каквито вземат колегите им от други отрасли. Освен това прекупвачите предлагат много ниска цена за продукцията.

"Чесънът ще изчезне, когато старите хора по селата си отидат. Сега младите вземат някоя нива от 1-2 дка и я оставят бабата на село да се грижи за нея. После продават продукцията и вземат някой лев над заплатата си. Но когато бабата си отиде от този свят, никой няма да се занимава", сподели Димитър Петров, производител на чесън. Той каза, че за в бъдеще ще останат само тези, които се занимават професионално с производството на чесън. Но те и сега са много малко и са на път да се откажат.

Производител от село Захари Стояново, който има около 30 дка чесън, разказа, че дори и да искат да работят, държавата ги спира, защото по никакъв начин не ги подпомага. Освен това няма как да кандидатстват по различните програми на ЕС за техника. Това ги прави неконкурентоспособни на вноса от чужбина. "Смазаха ни, направо убиха картофо- и лукопроизводството в тази страна. Сега на ред е чесънът", сподели производителят Иван Георгиев.

Прекупвачите минавали по търговищките села, предлагали цена, която не устройвала хората. След това внасяли чесън от Испания, а на борсата го продавали като български. Преди 5-6 години се е налагало хората да продават по 1 лев, че и по 0.80 ст. за килограм. Миналото лято цената е била по-висока - около 2 лв., но пък в магазините няма чесън под 5 лв. за килограм.

Според специалистите българският чесън превъзхожда вносния основно по вкусовите си качества и стегната структура на всяка отделна глава чесън. Чесънът, произведен в района на Търговище, се отличава с неповторим вкус, твърди съавторът на българския сорт чесън "Здравец" Георги Тотев. В 30-годишния си опит в областта на чесънопроизводството, търговията и сортоизпитването специалистът смята, че условията в Търговище и Попово са сред най-добрите за производство на чесън, сравними в това отношение с водещите чеснарски райони на Франция и Италия.

Държавен стандарт и за черешите

На външен вид черешите трябва да бъдат свежи, цели, здрави и чисти, с типична за сорта форма и оцветяване, без чужд мирис и вкус и с дръжки. В Кюстендил вчера бе представен държавният стандарт за черешите, предаде "Фокус". Това стана по време на срещата в Института по земеделие между представители на Министерството на земеделието и храните и земеделски производители. Държавният стандарт се отнася и за подпомагането на производителите на качествени плодове и зеленчуци с европейски средства.

Стана ясно, че стандартът за пресните череши включва показатели за външен вид, форма, размер, както и недопускането на повреди по плодовете. Изискване има и към опаковката и маркирането. Стандартът допуска до 10% отклонение във формата, големината и оцветяването, както и до 10% от плодовете без дръжки. В стандарта не се допускат механични наранявания, болести и неприятели, наранявания от градушка, измръзване, слънчев пригор, както и продукти от растителна защита. За ранните сортове размерът на черешите трябва да бъде не по-малко от 15 мм, а за среднорановите и късни сортове - 20 мм. Опаковките на черешите трябва да бъдат пластмасови и картонени.

Върху опаковката трябва да има информация за населеното място, вида на черешата, името на производителя, качеството на плодовете, датата на беритбата, нетната маса и официалният знак за контрол. Окачествяването на черешите ще се извършва от инспектор по качество към Българската агенция по безопасност на храните. Същевременно вчера стана известно, че през изминалата седмица са сертифицирани първите български ранни череши.

При увреден електромер коригират сметката в полза на клиента

При увреждане на измервателните уреди - електромери и други, което не е по вина на потребителя на ток, корекцията на сметките за потребена електроенергия ще е в полза на клиента, а не на дружествата. Това решиха вчера членовете на комисията по икономическа политика, енергетика и туризъм, които приеха част от промените в Закона за енергетиката. С промените в Закона за енергетиката няма да отпадне забраната за плащане на "такса електромер", решиха още депутатите. Народните представители решиха, че няма да разглеждат промени, свързани със сметките за парно и възможностите за отказ от топлоснабдяване. Депутатът от БСП Петър Димитров, както и представители от "Атака" и ДПС, настояваха за разглеждане на промените в сектор топлоенергетика, но Диан Червенкондев заяви, че сега няма време за това.

ЗЕЛЕНИТЕ ПРЕДЛАГАТ:

20% ОТ КАПИТАЛА НА ДЪРЖАВНИТЕ ДРУЖЕСТВА ДА ОТИДЕ В СРЕБЪРНИЯ ФОНД

Дебатите за Сребърния фонд трябва да се концентрира върху попълването му, а не върху изхарчването на средствата. Това се посочва в позиция на политическа партия (ПП) "Зелените" по повод дискусиите около промените в Закона за държавния фонд за гарантиране на устойчивост на държавната пенсионна система (Сребърен фонд). За да се преодолеят бъдещите дисбаланси в пенсионната система, от "Зелените" предлагат до края на т.г. държавата да прехвърли в Сребърния фонд по 20 на сто от капитала на всички държавни дружества, включително Българския енергиен холдинг (БЕХ), летище София и др. По този начин дивиденти от тези компании ще постъпват по сметката на фонда, се посочва в позицията.
От "Зелените" предлагат още до края на 2013 г. 10 на сто от държавните дружества да се продадат на фондовата борса, а средствата да постъпят във фонда. Между 2018 и 2022 г. на фондовата борса да се продадат и прехвърлените към фонда пакети от 20 на сто от държавните дружества, предлагат "Зелените". С прилагането на тези мерки и по-ефективно управление на активите на фонда през следващите 10 години средствата трябва да достигнат поне 5 млрд. лева, според разчети на партията.

www.duma.bg

кратки

Шефът на АЕЦ-а бе заменен в борда на НЕК

Доскорошният зам.-министър на икономиката, енергетиката и туризма Валентин Николов, който повече от седмица съвместяваше длъжностите изпълнителен директор на АЕЦ "Козлодуй" и член на съвета на директорите на Националната електрическа компания (НЕК) и на "Българския енергиен холдинг" (БЕХ), е бил освободен от борда на НЕК. Това съобщиха от БЕХ. Мястото на Николов в НЕК е заето от назначената ден по-рано за зам.-министър на икономиката, енергетиката и туризма Евгения Харитонова, която от 1999 г. до преди ден бе член на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране. За промени в управата на БЕХ обаче не се съобщава.

77 млн. лв. от акцизи е получила държавата от пивоварите

През миналата година в пивоварния сектор в страната са инвестирани 50 млн. лв., а за последните 5 години са вложени 392 млн. лв. Това обяви вчера главният секретар на Съюза на пивоварите в България (СПБ) Ивана Радомирова, предаде "Фокус". През миналата година консумацията на бира в страната е около 5,08 млн. хектолитра, което е с около 2,6% повече от 2010 година. За 2011 държавата е получила като акциз от бирените напитки 77 млн. лв., допълни Ивана Радомирова.

Седем кандидати да ремонтират столичния бул. „Братя Бъкстон"

Седем са кандидатите за реконструкцията на бул. "Братя Бъкстон" в София, съобщиха от Столичната община. Индикативната стойност на обществената поръчка е 2 милиона лева. Ремонтът обхваща участъка на бул. "Братя Бъкстон" от бул. "Тодор Каблешков" до Софийския околовръстен път, включително обръщалото при последната спирка на тролейбусна линия номер 2. Предвидена е реконструкция на пътното платно и тротоарите, както и подмяна на паважа с асфалтобетонова настилка. Реконструкцията обхваща и контактната тролейбусна мрежа в участъка. Ще се подмени и уличното осветление, посочват от общината. Ще се направи и велоалея, а зелените площи ще се обновят. Обектът трябва да бъде завършен за Нова година - до 28 декември 2012 г., съгласно тръжните условия.

Летище София обслужило 300 хил. пътници през април

През април на летище София са обслужени общо 291 272 пристигащи и заминаващи пътници - с три процента повече от същия месец на 2011 г., съобщиха от летището. Най-голям е броят на пътувалите по редовни международни линии - близо 270 хиляди. Българският превозвач "България Ер" регистрира увеличение с 13 на сто спрямо предходната година. Сред чуждестранните превозвачи с най-висок ръст се отличават Turkish Airlines, NIKI, Austrian Airlines, LOT, Alitalia.

Практично земеделие

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Търси се зърно за износ

През изминалия седмичен период (към 09.05.2012 г.) ситуацията на зърнения пазар в страната е стабилна и не се отчитат промени в цените. Леко повишение бележат цените а маслодайния слънчоглед и рапицата.

Търговията със зърно за потребление в страната е слаба, което е характерно за този период на годината. По-голяма активност се наблюдава при търсенето на зърно за експорт.

На международните пазари цените на зърнените култури се колебаеха около достигнатите равнища към края на месец април. За това влияние оказват и разнопосочните прогнози на анализаторите за очаквания добив на зърно от нова реколта.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за изминалата седмица са в размер на 50 264 тона, което е със 76 800 т. по-малко спрямо предходния период. По видове зърно са, както следва: 22 360 т пшеница, 176 т ечемик, 919 т черен маслодаен слънчоглед, 24 226 т царевица, 203 т сорго, 44 т., 591 т оризова арпа, 949 т кориандър и 616 т брашна.

От началото на реколтната 2011 година основните направления на напусналите количества зърно, възлизащи на 85%, са за страните от Европейския съюз.

Общо от началото на настоящата реколтна година страната са напуснали 4,87 млн. тона зърно при 4,27 млн. тона за същия период на предходната 2010 реколтна година, или ръст от 13.4%.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Към 09.05.2012 г. ситуацията на пристанищата е, както следва:

На пристанище Варна се товари: 33 700 т пшеница за Испания и 28 200 т царевица за Португалия и Испания.

На пристанище Бургас се товари 2000 тона пшеница за Гърция.

На пристанище Балчик се товари 3000 тона пшеница за Гърция.

На Дунавските пристанища не се товари зърно.

СТАТИСТИКА НА ТЪРГОВИЯТА ИЗВЪН СТРАНАТА

Общият размер на напусналата пшеница за периода 01.07.2011 - 09.05.2012 г. е 2 209 040 тона (2 056 112 т за ЕС и 152 928 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 1 951 900 т, което е с 257 140 т повече за настоящата година, или ръст с 12,5%.

Общото количество ечемик напуснало страната за периода е 331 136 тона (233 723 т за ЕС и 97 413 т за трети страни). Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал на 399 700 т, което е с 69 564 т по малко за тази реколтна година.

Общото количество царевица реколта 2011 г. напуснало страната за периода е 1 064 135 тона (674 057 т за ЕС и 390 078 т за трети страни). Към същата дата на миналата година напусналото количество е 858 000 т, което е с 206 135 т повече за реколтната 2011 година.

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2011 г. напуснало страната за периода е 780 096 тона (615 509 т за ЕС и 164 587 т за трети страни). Към същата дата на миналата година напусналото количество е 688 250 т, което е с 91 846 т повече за реколтната 2011 година.

За периода 01.07.2011 - 09.05.2012 г. напусналите количества страната са 477 906 тона, от които 47 618 т за трети страни (Турция и Израел) и 430 288 т за страни от ЕС (Холандия, Франция, Белгия, Германия, Дания, Австрия, Румъния и Гърция).

ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

Средните цени на пшеницата с високи хлебопекарни качества към 09.05.2012 г. остават без промяна и се движат в ценовия диапазон от 350 лв./т в областите Враца и Монтана до 380 лв./т във Варна и Добрич. Средната изкупна цена на пшеницата с високи хлебопекарни качества в страната за периода е непроменена в сравнение с предходния обзорен анализ и е на равнище от 357 лв./тон без ДДС. Очаква се ценовият маржин да се запази до края на месец май.

При пшеницата с ниски хлебопекарни качества средните изкупни цени през изтеклата седмица остават без изменение спрямо предходния обзор и се движат в диапазона 330 лв./тон отново в областите Враца и Монтана до 370 лв./тон в областите Бургас и Сливен. Средната изкупна цена за страната остава без промяна и е на равнище от 348 лв./тон без ДДС. Свободни количества фуражна пшеница липсват на пазара и очакваме до края на месец май да се преустанови търговията с фуражна пшеница.

Средните цени на фуражния ечемик през изтеклия период остават непроменени в сравнение края на миналата седмица и варират в границите на 350 лв./тон в областите Пловдив и Плевен, до 370 лв./тон в областите Бургас и Сливен. Средната цена на фуражния ечемик в страната е без изменение и е на равнище от 353 лв./тон без ДДС.

При черния маслодаен слънчоглед средните цени се повишиха леко спрямо предходния обзор и се движат в диапазона от 790 лв./т в Русе, Силистра и Разград до 900 лв./т във Варна и Добрич. Средната цена на черния маслодаен слънчоглед за страната бележи увеличение и към 09.05.2012 г. е 781 лв./тон без ДДС. Тенденцията е на по-нататъшно повишение на изкупната цена и достигане стабилност на равнище над 800 лв./тон.

Средните цени на царевицата-зърно нова реколта на вътрешния пазар през изтеклия период са без промяна спрямо. Ценовият коридор при тази култура варира от 340 лв./тон в областите Видин, Враца и Монтана до 400 лв./т в Хасково и Пловдив. Средната цена на царевицата-зърно за страната е без изменение в сравнение с предходната седмица и е на равнище от 360 лв./т без ДДС. Предвид активната търговия и значително намалените запаси от зърно се очаква плавно повишение на цената и достигане на равнище от 380 лв./тон.

МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ

През изминалата седмица международните зърнени пазари бяха повлияни от драстичното поскъпване на соята, която достигна най- високото си равнище от месец юли 2008 година. Поскъпването на соята повлия стабилизиращо на зърнените пазари в Европа и САЩ и мотивира възходящия тренд при рапицата.

В зърнения комплекс изминалият период е без значими колебания, като средните цени се стабилизираха от началото на месец май.

Цената ФОБ на пшеница в САЩ беше на нива от 259 дол./тон. Във Франция мелничарската пшеница ФОБ Руан се търгуваше на 217 евро/тон. В Германия цените на пшеницата са стабилизирани на 230 евро/тон. Без изменения е и цената в Унгария. ФОБ Будапеща пшеница е на нива 283 дол./тон.

На Украинския пазар цената ФОБ на пшеницата с високи хлебопекарни качества запази нивата си от 264 дол./тон, като подобна е ситуацията в Русия, където цената ФОБ Новоросийск е на равнище от 273 дол./тон. Цената ФОБ на пшеницата с ниски хлебопекарни качества в Украйна през периода е без промяна и се движи в границите на 261-263 дол./тон, като подобно е положението в Русия, където средните цени на същата са без изменение в сравнение с миналия обзор, движейки се в диапазона 205-225 дол./тон.

Цената на фуражния ечемик ФОБ пристанище Руан през изминалата седмица, както и на пристанищата в Германия нямат изменения спрямо предходната седмица и запазват нивата си съответно от 212 евро/тон и 225 евро/тон. В Украйна цената ФОБ Одеса на фуражния ечемик остава без изменение и се движи на ниво от 264 дол./т, като подобна е ситуацията в Русия, където средните изкупни цени са без изменение и се движат в рамките на 203-212 дол./т.

Цената на царевицата в САЩ ФОБ отбеляза също увеличение 288 дол./т. Тази на ФОБ Будапеща отбеляза отново увеличение с 3 евро/т и е на ниво от 248 дол./т. В Украйна средните цени ФОБ Одеса на царевицата са без промяна и се движат в рамките на 265-270 дол./т, като подобно е положението в Русия, където средните цени са без изменение и са в диапазона от 205 до 212 дол./т.

Цената на маслодайния слънчоглед ФОБ Будапеща през последната седмица бележи увеличение и е 592 дол./т. Цените в Украйна също бележат и са в диапазона 537-545 дол./т. На борсата в Париж цените на слънчогледовото семе се повишиха. и се движат в рамките на 495-500 евро/т.

Цените на рапичното семе в ЕС отново тръгнаха нагоре, като котировките във Франция и Германия достигнаха нива от 500-508 евро/тон. В Черноморския регион цените също бележат увеличение на нива 570 дол./т. Цената ФОБ на рапицата в Унгария отчете повишение спрямо миналия обзор и е на ниво от 638 дол./т.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

По данни на Контролно-техническата инспекция към МЗХ през 2011 г. регистрираните нови колесни трактори в страната са 1358 на брой. Анализът на данните очи, че областите Добрич и София-град отчитат най-голям брой ново-регистрани трактори (321). Най-голям обем продажби са регистрирани от марката “JOHN DEERE” (289), следвани от МЗТ (172). Значителни са продажбите и на други две популярни в страната марки трактори: “NEW HOLLAND” (120) и “EUTZ FAHR” (107).

По данни на КТИ през 2011 г. регистрираните нови зърнокомбайни в страната са 289 на брой. Най-голям е техният брой в София град (67) и в област Пловдив (39). Близо 28 на сто от регистрираните машини са от марката “CLAAS” (80), следвани от “JOHN DEERE” (51) и “CASE” (31).

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Икономика

Банковата система се подобрява към 2014 г.

Лихвите по кредитите ще се понижат, ако банките се справят с лошите заеми и външната си задлъжнялост

Снимка PROFIT.BG

Кристофор Павлов

Светлана ВЕЛЕВА

Оптимистична прогноза за банковата ни система, но чак към 2013-2014-а г. направи Кристофор Павлов, главен икономист в УниКредит Булбанк, на третото издание на форума "Шумът на парите", организиран от Profit.bg.

Кризата във финансовия сектор, която изправи пред сериозни рискове банките в няколко държави, кара Европа да затегне сериозно контрола върху финансовите институции. ЕБВР поставя изключително затегнати изисквания към банките - ще се изисква да достигнат 9% от капитала си от първи ред, т.е., 9 процента капиталова адекватност, което е доста предизвикателно ниво, коментира Павлов. По думите му това е принудило много европейски банки да набират капитал от частните пазари. За да подобрят капиталовата си адекватност, редица банки ще трябва да намалят експозициите си към развиващите се пазари, включително и към България. Ако не могат да го постигнат, банките ще трябва да получат финансиране от своите правителства. Ако те нямат възможност за това - от Фонда за стабилизиране.

Това поставя финансовите институции под още по-голям натиск и през следващите две години възможностите за намаляване на лихвите по депозитите и кредити ще са минимални, смята Павлов. По-значителни възможности за редуциране на лихвите ще има в края на 2013 и началото на 2014 г., посочи още Павлов. Това обаче е свързано с редица условия.

Повечето български банки трябва да са завършили процеса на намаляване на силната си външна задлъжнялост. Това ще съдейства да не им се налага да предлагат на депозантите по-високи лихви.

Процесът на абсорбиране на загубите от кредитния бум трябва да е завършил или да е към края си, което да намали възходящия натиск върху лихвите от 700-800 млн. лв. лоши кредити. Само при тези условия банките ще имат по-голяма възможност да редуцират лихвите. Фактор е и кризата в Гърция, чийто изход ще се знае в края на 2013-а. Това е от ключово значение, защото ставащото в Гърция тежи на капиталовите потоци, усещането за риск и за обща икономическа несигурност. Моментът, в който изходът от ставащото в Гърция е ясен, ще е много благоприятен за нас, предвид на силните финансови връзки, посочи Павлов, като подчерта значителния дял, който имат гръцките банки от банковия ни пазар.

Към края на 2013 г. най-вероятно ще се е подобрил значително и основният външен дисбаланс. Когато кризата започна, външният дълг бе 108% от БВП, в момента е малко над 82%. В края на 2013 г. ще видим стойност от порядъка на 70%, ако горните условия се изпълнят, без да се допускат други грешки, заяви Павлов. В този случай през 2014 г. цената на кредитите ще достигне стойности от 9.6% средно годишно, при средно от 10.55% за 2011 г., прогнозира главният икономист на УниКредит Булбанк. През тази година средните нива на лихвите по кредитите очаквам да са 10.34%, а през следващата 10.10%, допълни той.

Ръст от 3 до 5% на ритейл пазара на банкови продукти ще има през 2012 г. Това бе прогнозата на Галя Димитрова, изпълнителен директор и член на УС на Емпорики Банк България. Тя определи като успех ръста от 1.5% на банковия ритейл пазар през 2011 г. на фона на усилията за възстановяване на погашенията.

Според Димитрова българската банкова система е стабилна и не решава проблема с лошите си кредити за сметка на цената на новите заеми. Лихвите за физически лица и фирмите са по-добри, отколкото преди кризата. Нужни са законодателни промени, за да могат банките да решават проблемите си по-оперативно и бързо, допълни тя. Ролята на банките пък няма да е в посока намаляване на лихвите, а подобряване на отношението към потребителя. "Всички осъзнахме, че отново трябва да уважаваме потребителя, за който не само лихвите са важни. Започнахме да изпращаме сигнали към пазара за по-прозрачни условия, да правим по-разбираеми продуктите си", обясни Димитрова.

Цените на имотите ще продължат да падат

Цените на имотите ще продължават да падат, прогнозира Веселина Генева, управител на консултантска къща Амрита. Предлагането в момента на недвижими имоти надвишава с 50% търсенето. В София дневно се изповядват 37 сделки и това създава впечатление, че пазарът се съживява. В сравнение с миналата година обаче, броят е с 9% по-нисък. Освен това много по-изгодно в момента е да живееш под наем, отколкото да си купиш имот. "Ако сте решили да купите имот с цел инвестиция през следващата 1-2 години, то най-вероятно ще сте на загуба. На банков депозит сумата за имота ще е по-доходоносна, от наема от него, предупреди Генова. Тя призна, че все повече банки отпуснали кредити на сериозни компании, се притесняват, че обезпеченията не покриват кредита, защото цените на имотите значително са паднали от момента на отпускането му. Това са все сигнали, че следващите години не се очаква понижение на цените. Съживяване има единствено в сектор земеделие, където масово се купуват комасирани земи, на много високи цени.

Руските магазини „Берьозка"

Една сладка тема...

Шоколад, карамел, бонбони, пастила, вафли, сладкиши, торти, желета, пряники...

Това напомня ли ви нещо? Бихме могли да ви подсетим: "Необичайна къщичка с покрив от шоколадови бисквити, стени от розов марципан и ограда от големи бадеми. Около нея - градина, а там растат цветни бонбони, по малките дръвчета висят големи стафиди". Припомнихте ли си? Разбира се, това е приказката за "Захарната къщичка". Влизаш в такава къщичка или просто я доближаваш и веднага те обхваща празнично настроение...

Сладко чувство, останало от детството, спомени за весели рождени дни, трепети от първото влюбване - към това ни връщат натуралните и вкусни "антидепресанти" шоколад, желирани бонбони, пастила и пряники... В магазини "Берьозка" всичките тези удоволствия са представени в богат ассортимент. Насладете се на традиционните руски лакомства!

Едно от сладките изкушения - пастила - е лакомство, известно в Русия още от XIV век. По това време тя е била приготвяна от два основни продукта - ябълка "Антоновка" и мед. По-късно медът е заменен от захар и започва да се добавя и яйчен белтък. Рецептата за руската пастила е била пазена в тайна няколко столетия. Едва през XIX век френските сладкари се досещат за технологията (а може би тя им е била подсказана от някого) и получават френска пастила. По-късно тя става известна под френското название зефир.

В "Берьозка" ще откриете най-разнообразни видове зефир. Опитайте всеки вид! Струва си!

Руският зефир ще ви плени с вкуса си и въздушната мекота, която е постигната от съчетаването на плодово пюре със захар, яйчен белтък и мармелад.

Тъй като основата съставка на зефира и пастилата е плодовото пюре, тези лакомства безспорно са полезни. Плодовото пюре съдържа много пектин, а известно е, че пектинът важен за подобряване на обмяната на веществата, намалява холестерола в организма, влияе благотворно върху кръвообръщението и чревната функция. Учените наричат пектина "чистач", тъй като той има способността да пречиства човешкото тяло, без да нарушава естествения баланс. Пектинът притежава уникална способност да изчиства от организма радиоактивни елементи, йони на токсични метали и пестициди. Когато си хапвате полезни продукти във вид на красиво въздушно лакомство, вие получавате едновременно полза, радост от вкуса и естетическо удоволствие.

Сега разбирате защо пастилата и зефирът в списъка на сладкарски изделия, препоръчени от Института на Руската академия на медицинските науки за храна в детски градини и училища. Тези сладки са абсолютно необходими за доброто храносмилане и активната умствена дейност на деца и юноши.

Много често се случва купувачите в магазини "Берьозка" да наричат зефира или пастилата погрешно "целувки". Макар и да изглеждат по еднакъв начин, зефирът и целувките са два съвсем различни подукта. Основната съставка при производството на зефир и пастила е плодовото пюре, а при целувките - яйченият белтък. Ето защо и вкусът, и текстурата на тези сладки лакомства са различни. Целувката е крехка, а зефирът и пастилата са много меки и еластични. Целувката е много сладка, а зефирът и пастилата - по-умерено. Всъщност това са различни сладкиши и следователно те не могат да се конкурират помежду си - те се допълват взаимно на празничната трапеза.

Друга древна руска традиция са лакомствата от зърнени продукти. Пример за такъв продукт са овесените бисквити. В магазини "Берьозка" ще откриете най-различни видове: класически овесени бисквитки, с шоколад, с тиквени или слънчогледови семки. И всеки един вид е вкусен и полезен, тъй като овесеното брашно съдържа фибри, витамини и минерали.

Едва ли има хора, които да не харесват вкуса на овесените бисквити, а също и такива, които да са безразлични към шоколада. А когато съчетаем тези две неща, получаваме едно примамливо лакомство.

Неоспорима е ползата от овесени бисквитки с тиквени семки. Преценете сами: комбинация от овесено брашно и тиквени семки, които са богати на цинк (това особено ще зарадва мъжете, защото цинкът им е необходим) и антиоксиданти (които ще зарадват жените - можете да ядете овесени бисквитки с тиквени семки и едновременно с това да се подмладявате).

Опитайте да хапнете овесени бисквитки с чаша топло мляко. Ще си припомните вкуса от детството, ще ви обземе носталгия, но в същото време ще се насладите на здравословна и полезна храна.

Повечето от сладкишите, които ще откриете на рафтовете на магазини "Берьозка" са доставени директно от Москва и са произведени от известния холдинг "Обединенные кондитеры" (Обединение на сладкарите) - лидер в производството на сладкарски изделия и шампион в създаването на "сладко" настроение.

Но... опитайте сами!

Свят

Новите парламентарни избори в Гърция ще се проведат на 17 юни. Високопоставен съдия ще поеме премиерския пост във временното правителство, което ще има за цел да организира провеждането на вота, предаде АФП. Председателят на държавния съвет на Гърция Панайотис Пикраменос, който е и ръководител на висшия административен съд, ще бъде посочен за временен министър-председател

Обвиниха Младич в етническо прочистване

Бившият сръбски генерал отговаря по 11 обвинения за геноцид и военни престъпления

В Хага започна съдебният процес срещу бившия началник на генералния щаб на въоръжените сили на Република Сръбска - генерал-полковник Радко Младич.

Във встъпителната си реч прокурорът по делото Дермот Грум заяви пред Международния Трибунал, че Младич е ръководил "етническото прочистване на Босна". "Обвинението ще представи доказателства, които ще покажат без всякакво съмнение участието на генерал Младич във всяко едно от тези престъпления", увери Дермот Грум. Встъпителната пледоария на обвинението трябва да продължи общо шест часа, включително и днес. Седемдесетгодишният Младич ще отговаря общо по 11 обвинения за геноцид, военни престъпления и престъпления срещу човечеството, сред които за организирането на клането на близо 8000 мъже и момчета в Сребреница. В преследване на "Велика Сърбия" Младич наредил на войските си да "прочистят" босненските градове, депортирайки хървати, мюсюлмани и други несърби. Прокурорите го смятат за отговорен и за 44-месечната обсада на Сараево, при която силите му са извършили "кампания на терора", когато загинаха десетки хиляди цивилни.

Облечният в тъмносив костюм Младич ръкопляска, когато съдиите влязоха в залата на Трибунала в Хага. Той не признава своята вина и заявява, че е действал в защита на интересите на сърбите в Босна. Пред съда Младич не прояви никаква емоция, докато прокурорът четеше обвинението.

Представянето на доказателства трябва да започне на 29 май, но съдия Алфонс Ори съобщи, че поради грешки в предоставянето на материала защитата може да се забави.

Младич, който е наричан "босненският касапин", беше арестуван в Североизточна Сърбия през май м.г. след шестнадесетгодишно бягство. Той беше издирван от Трибунала в Хага заради ролята му във войната в Босна от 1992 до 1995 г., отнела живота на 100 000 души и оставила без дом 2,2 милиона. Делото срещу него може да продължи до три години. Ако бъде признат за виновен, той може да бъде осъден на доживотен затвор.

Генералът е съден за същите престъпления като бившия политически лидер Радован Караджич, срещу когото се води дело пред Трибунала в Хага от октомври 2009 г. Според обвинението двамата мъже са били ключови фигури в "общо криминално начинание", чиято цел е била да се прогонят завинаги мюсюлманите и хърватите от територията на Босна, за която претендираха сърбите в Босна и Херцеговина.

Вчера пред сградата на Трибунала в Хага се събраха вдовици и майки на мъже и момчета, убити в Сребреница. Групата от двайсетина жени от асоциациите на "Майките на Сребреница" развяваха плакати с призив: "Искаме справедливост за жертвите на Сребреница" и "Младич: най-големият убиец на хора и невинни деца".

Европа е на ръба на революция

Алесандро Полити, италиански политически анализатор предупреждава, че Европа е на ръба на въоръжена революция и че се разпространява рискът от гръцки сценарий, съобщава "Скай". Той твърди, че Европа е под атака от страна на финансовите спекуланти и че от този процес не страда само работническата класа, а с мерките за икономии се заплашва и пълното унищожаване на средната класа. Според него много европейски страни са на ръба на въоръжена революция - има само формално стабилни икономики, докато в действителност всички са заплашени от гръцки сценарий. "Ако страните продължават да се делят, а спекулантите продължават своето координирано нападение, смята политикът, тогава гръцката ситуация е неизбежна в цяла Европа". Той смята, че европейските страни е трябвало да покажат повече солидарност, която е неизменна част от Лисабонския договор. Това е финансов удар на спекулантите, които атакуват Европа от по-слабите й страни, а след това се движат към нейния център. А нейният център в този случай са Франция, Германия и други страни с рейтинг от "ААА". Всички тези страни са заплашени от намаляване на рейтинга.

Франция вече е "деградирала" с рейтинг "А". Средната й класа се унищожава поради тези финансови интереси, а това е нещо, което е напълно в противоречие с демокрацията и свободата.

Оланд поставил условие на Меркел

Новият президент на Франция Франсоа Оланд постави условие на германския канцлер Ангела Меркел. Под това заглавие френският "Фигаро" коментира първата среща между двамата лидери, провела се в Берлин.

По време на срещата си с Меркел Оланд повтори идеята си за възстановяване на икономическия растеж на Европа. "Аз съм за растеж, защото това е единственият път за редуциране на дълга и намаляване на дефицитите", заяви Оланд и подчерта, че иска да работи с Германия за благото на Европа, както и че си представя балансирани отношения, изградени върху взаимния респект.

По време на предизборната кампания на кандидат-социалиста канцлерът Меркел не коментираше темата за редакция на пакта за бюджетна стабилност в ЕС. Въпросът обаче изникна категорично по време на първата им среща в Берлин след края на изборите във Франция. Казах го по време на кампанията, ще го повторя отново и днес - искам предоговаряне на договора с включване на условие за растеж, заяви новият президент.

От своя страна канцлерът на Германия посочи, че Германия и Франция са наясно, че носят обща отговорност за Европа, затова те трябва да предложат общи идеи за възстановяване на икономическия й растеж. По време на общата им пресконференция двамата лидери заявиха още, че желаят Гърция да остане в еврозоната. Междувременно германският финансов министър Волфганг Шойбле заяви, че програмата на ЕС, ЕЦБ и МВФ за Гърция, предвиждаща помощ срещу мерки за ограничаване на разходите, "не може да се предоговаря". Шойбле подчерта, че европейските държави искат Гърция да остане в еврозоната, но допълни, че това зависи от "суверенното решение на гръцкия народ".

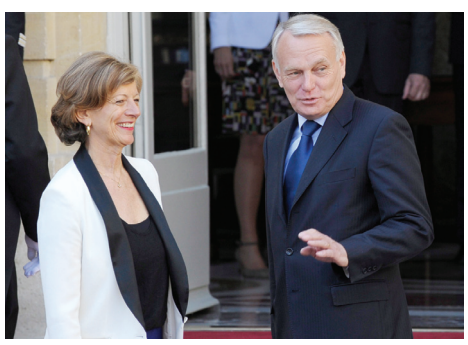
кратки

„Южен поток" върви по план

Президентът на "Газпром" Алексей Милер и министърът на икономиката Делян Добрев обсъдиха текущото руско-българско сътрудничество в енергийната област. Особено внимание беше отделено на строителството на проекта "Южен поток", се казва в съобщение на газовия гигант. Участниците в срещата са подчертали, че планът за реализирането на проекта се изпълнява в съответствие с обявения график.

МВФ похвали реформите в Италия

Международният валутен фонд похвали радикалния бюджет и икономическите реформи, предприети в Италия от премиера Марио Монти, като ги определи като пример за Европа. Директорът на МВФ за Европа Реза Могадам във връзка с кризисната програма на Монти през последните шест месеца посочи: "Прогресът наистина може да бъде за пример, като се сравни с развитието в останалата част на Европа".

Новият премиер на Франция, номиниран от президента Франсоа Оланд, Жан-Марк Еро встъпи в длъжност. 62-годишният Жан-Марк Еро пое поста от досегашния министър-председател Франсоа Фийон. За външен министър в новия кабинет на Франция ще бъде назначен Лоран Фабиус, който от 1984 до 1986 г. заемаше длъжността премиер

Рим иззе имоти на Кадафи

Италианските власти иззеха хотелски комплекс и земя, принадлежаща на семейството на убития либийски диктатор Муамар Кадафи. Имотите, иззети по съдебно нареждане и оценявани на близо 20 милиона евро, се намирали на живописния малък остров Пантелерия, който се намира в Средиземно море между Сицилия и Тунис.

Хомофоби нападнаха гейове

Около двадесет гей-активисти от Албания участваха в парад с велосипеди и мотоциклети в столицата Тирана. Целта на акцията им е била предоставяне на по-големи права за "обратните". Междувременно обаче се стигна до саморазправа. Въпреки че бяха заобиколени от полицаи, албанските гейове бяха нанаднати от хомофоби със самоделни бомби.

Полицията във Франкфурт разтури лагер на протестното движение "Окупирай", разположен пред сградата на Европейската централна банка

Свят

Записки от потъващия кораб

Публикуваха дневника на българина Живко Жеков, който загина на петролната платформа „Колская”

Минута по минута беше възстановена картината на катастрофата през декември 2011 година в Охотско море на подвижната петролна платформа “Колская”, при която загинаха десетки души, съобщава “Известия”. Това стана възможно благодарение на дневниците, преговорите и смс-ите, които са изпращали до роднините си членовете на екипажа.

Един от тях е на 50-годишният българин Живко Жеков. От него става ясно, че екипажът на “Колская” до последно се се борил за оцеляването си на платформата.

Подвижната петролна платформа “Колская” потъна при лоши метеорологични условия в Охотско море на 18 декември 2011 г. По това време на борда й е имало 67 души. Спасените са едва 14.

Жеков е бил там в качеството си на представител на английската застрахователна компания “Noble Denton”. Той е трябвало да огледа платформата преди сключването на застрахователен договор, след което да слезе на земята. Платформата е била претоварена, но компанията-собственик “Арктикморнефтегазразведка” така и не предоставила транспорт за превоз на излишните пътници и той останал там.

В дневника си Жеков описва всичко, което се е случило, а копие изпраща на електронната си поща. Записките му започват от 17 декември, когато “Колская” попада в бурята.

17 декември 2011 г. Скорост на вятъра 15 м/с, на моменти до 23 м/с, височина на вълните - 5 м, от 19.30 часа е ясно, че ни предстои изпитание, пише Жеков.

Скоро става ясно, че буксирният кораб “Нефтегаз-55” и ледоразбивачът “Магадан” не се справят с изтеглянето на платформата на буксир. Капитаните на трите съда молят за допълнителна помощ.

Междувременно бурята се усилва. На границите на катастрофата се намират не само “Колская”, но и буксирният кораб “Нефтегаз-55”. В 23.10 ч. “Нефтегаз-55” съобщава, че е сериозно пострадал. На “Колская” става ясно, че водата влиза във вентилационните тръби и залива акумулаторите, пише Жеков.

18 декември. След полунощ ситуацията се усложнява. На “Магадан” му се счупва буксирната дъга. Капитаните продължават да звънят по всички инстанции и да молят за буксир, но навсякъде им се отказва. По това време водата започва да навлиза в резервоарите на носа и в жилищните помещения.

В 6.00 капитанът на “Колская” се свързва със спасителите и моли за хеликоптер за евакуация на хората. Ръководителят на операцията по изтеглянето се свързва с компанията-собственик със същата молба. Скоро постъпва нареждане да се спуснат във водата опорните колони, за да се повиши устойчивостта на платформата и да започне подготовка за евакуация. “Но това вече беше невъзможно”, пише в дневника си българинът.

Бурята продължава да се усилва и да разбива платформата. В 8.40 сутринта вълните отнасят в морето спасителната лодка от левия борд на “Колская”. В 9.10 платформата подава сигнал СОС, екипажът се готви за евакуация. В 10.26 аварийният дизелов генератор вече не работи. Готви се списък с хора, които да напуснат платформата, пише Жеков.

Последният запис от неговия дневник изглежда обнадеждаващо. “11.50. Казаха, че в 15.30 ще дойде хеликоптер. Ще ни евакуират на три групи по 12 души.”

След час платформата потъва.

Снимка БГНЕС

Руската петролна платформа преди злополучния 18 декември 2011 г.

ГЪРЦИТЕ ТЕГЛЯТ ВЛОГОВЕТЕ СИ

Президентът на гръцката Централна банка Георгиос Провопулос съобщи на президента Каролос Папуляс, че финансовите институции са обезпокоени от факта, че все по-често гърците прибягват до теглене на спестяванията си от банките. Според него тази практика зачестила след проведените на 6 май парламентарни избори, уточнява “Интерфакс”.

Последните разчети на банковите институции показват, че през последните няколко дни са изтеглени близо 700 милиона евро.

Унгария иска 15 млрд. евро заем

Унгария е поискала стенд-бай кредит в размер на 15 милиарда евро от Международния валутен фонд и Европейския съюз, съобщи Михали Варга, ръководител на администрацията на министър-председателя Виктор Орбан. “Правителството иска отпускане на кредитна линия за три години”, заяви Варга, назначен за главен преговарящ от 1 юни.
По думите му Унгария е заинтересована да подпише споразумението възможно най-скоро, но по-реалистично е да се очаква сделка в началото на есента. Унгария помоли МВФ и ЕС за отпускането на 20 милиарда евро кредит през ноември, след като форинтът стигна най-ниското си ниво спрямо еврото и разходите по обслужването на заеми достигнаха рекордни стойности. Но двете институции спряха предварителни разговори през декември, когато консервативното правителство на Унгария прие закони, които се разглеждат като заплаха за независимостта на Централната банка и свободата на пресата.

КАНЦЛЕРКАТА СИ ВДИГНА ЗАПЛАТАТА ЗА ПРЪВ ПЪТ ОТ 12 ГОДИНИ

Германската канцлерка и министрите й се споразумяха за първи път от 12 години насам за увеличение на заплатите, съобщи германското правителство. Възнагражденията на Меркел, на нейните министри и на държавните секретари ще нараснат с 5,7% на три етапа до август 2013 г. след взетото решение. Заплатата на германската канцлерка Ангела Меркел (която е на власт от средата на 2005 г.) ще нарасне до средата на 2013 г. с 930 евро до около 17 016 евро. Първото увеличение ще влезе в сила със задна дата от 1 март.

След години на умереност, повишенията на заплатите се увеличиха през последните седмици в различните браншове в Германия. Те бяха стимулирани от самия министър на финансите Волфганг Шойбле, който неотдавна заяви, че времето за повишаване на заплатите е дошло.

В Сибир строят VIP-бункер

Паралиите ще се спасят от края на света, съобщи ИТАР-ТАСС. Темата за апокалипсиса през 2012 г. стана много популярна напоследък. Едва ли има човек, който не е чувал за календара на маите, според който светът ще свърши до няколко месеца.

Според една от последните версии, не всички хора ще бъдат погубени. Мнозина вярват, че най-много оцелели ще има в Сибир и дори се назовава конкретно място - квартал Белука. Той се намира на най-високата точка на Сибир и около него е формирана мистична аура. И кой друг, ако не пазарът за недвижими имоти, веднага се възползва от популярността на района. Да си купиш място тук е страшно скъпо. Там вече е започнало строителството на специален VIP-бункер, който щял да издържи дори на ядрен удар.

По-скъпо от здравето

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Държавните медицински учреждения трябва да станат конкуренти на частните

Марина ГРИЦЮК

1200 частни и ведомствени медицински учреждения обслужват руснаците безплатно, по медицинска застраховка, като през тази година се присъединиха към системата на задължителното медицинско застраховане (ОМС).

Общо в системата работят около 9000 болници и клиники. Това каза ръководителят на фонда ОМС на Русия Андрей Юрин.

Миналата година недържавните медицински учреждения, които лекуваха по медицинска застраховка, бяха 734, а през 2010 г. - 623. И занапред броят им ще расте. Както призна Андрей Юрин, днес повечето клиники, които са в ОМС, са стоматологични.

Законодателната база, която отвори вратите в държавното здравеопазване за частниците, беше създадена преди повече от година с приемането на новия закон за ОМС. Нямаше обаче особена активност сред недържавните медицински заведения за влизане в системата. Това ставаше поради няколко причини.

Първо, държавните тарифи за медицинското обслужване не са особено високи и са непълни (ОМС плаща таксата за лекаря, заплатите, медикаментите, консумативите и храната на пациентите). Всичко останало се плаща от бюджетите на различни нива.

В тази ситуация за недържавните медицински заведения е неизгодно да лекуват хората, а да получават за това само частична компенсация за направените разходи.

Второ, медицинските учреждения, които са съгласни дори и с тези не особено изгодни материални условия, невинаги могат да “пробият” в ОМС през бариерите на местните власти. И това също е разбираемо: ако например на територията има две клиники - общинска и ведомствена, ако се разреши на втората да лекува хората със застраховки, първата ще остане без пациенти, което означава и без пари.

Сега обаче нещата се променят. От следващата година системата преминава на финансиране от един канал. Това означава, че средствата, които преди са се давали от областите и общините директно на болниците - за ремонт и транспорт, - ще се натрупват във фонда ОМС. И в медицинското заведение ще отиват като пълна цена, т. е. няма да се вземат предвид само пет елементи на разходите, както сега, а всички нужди и разходи. И това са много по-благоприятни условия за включването на “частниците” в системата на ОМС.

Колкото до конкуренцията между медицинските заведения, то тя, без съмнение, ще се изостри, защото в рамките на програмата за модернизация много държавни и общински болници се преоборудват и реформират. Лекарите там вече получават по-високи заплати. Значи и качеството на лечението трябва да стане по-добро. И според прогнозите на експертите до няколко години между частните и държавните медицински заведения ще започне война за пациенти.

В същото време за модернизацията на здравеопазването през 2011-2012 г. ще бъдат инвестирани 620 милиарда рубли. С тези пари ще бъдат ремонтирани 3,6 хиляди болници и поликлиники, ще бъде закупено и ново медицинско оборудване.

Актуално

Политиката е преди всичко умение да обединяваш

Силен си тогава, когато изтъкваш своите, на партията и на другарите си достойнства, а не когато се вторачваш в грешките и недостатъците

Николай МАЛИНОВ

Жалко, че предконгресните месеци не се превърнаха в терен за обсъждане на ценности, поведение, политики. Това беше най-подходящото време да кажем какво искаме от себе си и как смятаме да го постигаме. Вторачихме се в спора за лидерския пост, брояхме номинации, но разговорът за това кой какво поведение харесва и смята за оздравително някак си не се получи...

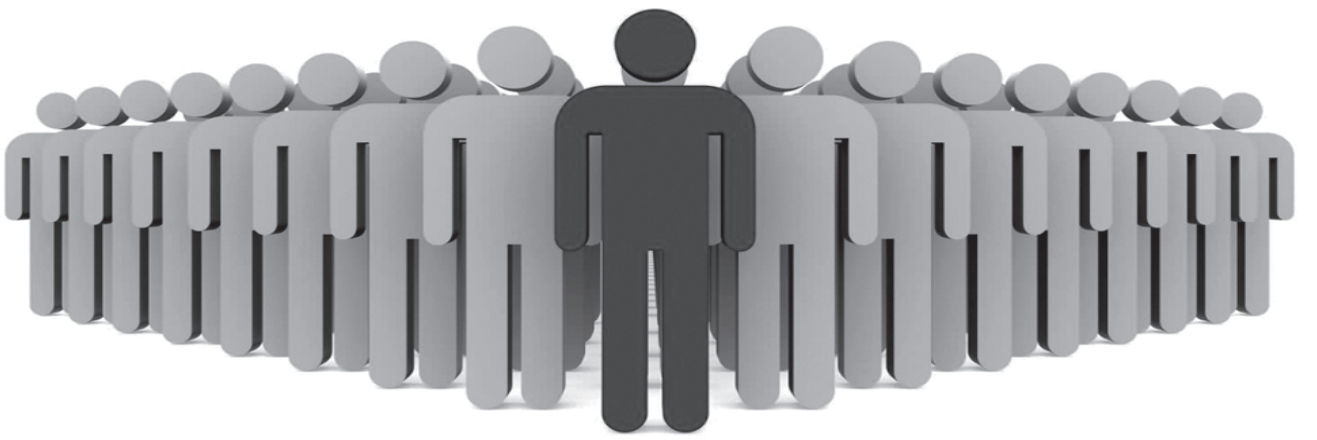
Лидерът и партията

Естествено, че качествата на лидера имат огромно значение за самочувствието и резултатите на една партия. Това важи за всички партии, и лидерски и нелидерски. Оттук нататък започват разликите. Лидерската партия съществува, за да подкрепя лидера. Без него тя се обезсмисля. Когато харизмата на лидера изчезне, партията или се разпада, или се маргинализира. Лидерът на такава партия няма нужда от нейната история, той не черпи от нея аргументи за своето поведение. Той не се чувства длъжен да говори за ценности, за пътища, за перспективи. Общо взето, той говори само за властта. Как ще я вземе, как ще намачка противника, как ще разкаже играта на друга или други партии. Партията съществува, за да придаде плът и кръв на неговите качества. Тя е необходима като средство, механизъм за реализацията на лидера. Какво ще прави с властта? Той си знае. С нея той ще инжектира самочувствие на членовете на партията. Той обаче няма да поеме конкретни ангажименти.

Лидерът на нелидерската партия в някакъв смисъл е негова противоположност. Той е функция на партията, нейно лице, нейно олицетворение. Затова този лидер се чувства длъжен да говори за ценностите, които партията е акумулирала в своята история и към които нейните членове са чувствителни. Той също говори за властта, защото работата на една партия е да печели обществени позиции, но тази власт е средство за реализация на идеи и нищо повече. Лидерът на нелидерската партия се притеснява да не накърни ценностната система на своята партия, защото това ще му бъде трудно простено. И ако упорства в своето разминаване, в един момент той ще стане никой, а партията ще си потърси своето ново лице. Без партията си лидерът на нелидерската партия няма никаква стойност. Без лидера си лидерската партия няма никакъв смисъл и значение. Това е огромната разлика. И когато в БСП се води спор дали партията може да бъде лидерска, всъщност се води спор за нещо много съществено. Спори се за това дали лидерът може да остане само при своите приказки за властта, или е длъжен да чертае пътища, които удовлетворяват ценности на членовете на неговата партия.

За партньорите и принципите

Когато се говори за коалиционната политика на БСП, всъщност какви пластове се разкриват? Първият и основен пласт е проблемът със самочувствието. БСП притеснява ли се от своето име? Притеснява ли се от своето минало? Ако отговорът е "да", то тогава абсолютно разбираемо е, че тя ще търси подкрепа навсякъде, където може да я получи. От "либерална партия", от "Ера-3", от социалдемократи, които се обявяват за исторически наследници например на БРСДП (ш.с.), приела квота във фашисткото правителство на проф. Цанков от 1923 г. Чрез такава всеядност БСП търси прошка. И срещу няколко депутатски кресла тя може да я получи. Без това да има значение за изборните резултати. И ако в някакъв исторически момент това е оправдано и нужно, защото самото ти съществуване е застрашено, то поддържането дълго време на такава всеядност е фатално. Такова "отваряне" няма никакво отношение към нейната история, към нейните ценности, към нейните перспективи. Такова "отваряне" има отношение единствено към липсата на самочувствие на определени нейни лидери. И тук не става дума за личностното самочувствие, за самооценката на собствената политическа фигура. Тук става дума за самочувствието, че си свързан с

БСП, че я олицетворяваш, че си част от нейната история и че си прицел на нейните врагове.

Липсата на уважение, а защо не и на гордост, от своята декларирана идентичност, не остава ненаказана. Защото политиката освен всичко друго е и състезание на уверености, на гордости, на самочувствия. Да, може да спечелиш 10 избиратели, но вероятността да загубиш 100 е много голяма. Тези в БСП, които смятат, че имат някакъв електорат, вързан в кърпа, който не слуша, не преценя, не преживява, просто жестоко бъркат. Може и да има такъв глух и сляп електорат, но неговите сили са да те поддържа жив, но не и да те вкара във властта.

Другият пласт е въпросът за принципността. Липсата на принципност се наказва също така строго както липсата на историческо самочувствие. Да се коалираш с хора, които само до вчера са били твои другари, но са те напуснали с оценката, че твоята партия е "мъртва", е поведение, което отблъсква.

Градивната утопия

Когато говорим за отношението на БСП към себе си, разбира се, основният въпрос е за идентичността. На всяка партия й се налага да прави компромиси. На всяка партия й се налага в определени моменти да се държи конюнктурно. Реалната политика е политика на възможното. Въпреки това в очите на своите членове в БСП продължава да има дефицит на яснота. Ясно отношение към миналото, ясно отношение към собствеността - за мястото в живота на България на държавната, общинската и кооперативна собственост. Ясно отношение към частните монополи. Ясен отговор на въпроса какво означава справедливо, социалистическо отношение към данъчната система. Списъкът, разбира се, може да бъде продължен, въпреки че той не е безкрайно дълъг. И когато говорим за яснота, не става дума само за документи. Яснота в ежедневното политическо говорене и битки. Липсата на такава яснота обезсилва подкрепата. Ако подкрепата се дължи главно на традициите, на личностната привързаност към една история, на семейната признателност към едно минало, тя постепенно ще се стопява. Не е задължително да бъде рязко, защото и ценностите, и оценките се предават от поколение на поколение, но ще се стопяват неотклонно. Това означава бавна смърт. Не за днешни или утрешни депутатски мандати, а за вековния носител на една светла идея. Дори да я наречем градивна утопия, няма да сбъркаме. Защо утопия? Може би защото справедливостта, която носи в себе си, е непостижима в желания обем. Защо градивна? Защото тази утопия ражда сила за социални битки, които могат да се противопоставят на крещящите несправедливости и да правят живота по-добър.

> Бягството от идентичност и липсата на принципност не остават ненаказани

Тази яснота не е "капсулиране". Може би тя прави разговорите с други политически субекти по-трудни, но винаги ставаш по-смислен, по-надежден, по-силен в очите на собствените ти симпатизанти, които, както знаем, на различни избори могат да бъдат 500 хиляди, но могат да бъдат и над милион. Политическата гъвкавост, безкрайната консенсусност, понякога могат да те направят силен тактически, но твърде лесно могат да те изпразнят от съдържание. Случи ли се това, политиката от кауза се превръща в преследване на властта за лична употреба.

В полето "отношение на БСП към самата себе си" има още много проблеми - кадровата политика; взаимоотношенията между поколенията; съдържателната и качествена връзка между редовите членове и ръководствата; силата и слабостите на партийната демокрация; собственото позициониране в голямото и разнородно ляво семейство, българско и световно. Този списък не е къс. Всички те обаче имат един изключително важен, дори съдбоносен фон - отношенията един към друг в партията. От него зависи качеството, енергията и боеспособността на организацията. И тук, твърде схематично казано, подходите са два. Първият, когато чрез политиката си обединяваш и изтъкваш своите, на партията и на другарите си достойнства и силни страни. Другият - когато се вторачваш в грешките и недостатъците и се опитваш да градиш своя авторитет на техен гръб.

> Безкрайната политическа гъвкавост превръща политиката от кауза в преследване на властта за лична употреба

Общество

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Богат беден

Президентът Плевнелиев отиде при Бил Гейтс и какво му предложи? Да ползва потенциала на БАН в приоритетните сфери на дейността си. А Бил Гейтс рекъл, че нашата срана има огромен потенциал да развива икономика на знанието и именно към това трябва да се насочат стратегиите на политиците.

Похвално и естествено. Понеже на България вече нищо друго не й остана за предлагане, освен ума на учените й. Всъщност, където и в цивилизования свят да стане дума за БАН, оттам се сипят суперлативи. Който и представител на цивилизацията да дойде в България, същото - сипе похвали за академията ни. Което не може да се каже за нито една друга наша институция. Международен одит дойде и пак същото: имате учени на световно ниво, те чудеса правят с мизерните пари, които им давате. И тук идва усещането, че животът тече в две паралелни измерения - в едното нямаме нищо поконвертируемо от БАН, в другото нямаме нищо по пренебрегнато от държавата и нищо по-слабо финансирано от БАН.

Тъкмо на БАН и единствено на БАН нястоящото правителство под диктовката на Симеон Дянков намали бюджета с цели 40 на сто. Така им се пада на "феодалните старци". Като работят още в тази прокълната територия, чиято държава е на последно място в ЕС по инвестиции за наука. Днес академията е единствената българска публична институция, на която държавата не дава пари за заплати, камо ли за нещо друго. Плевнелиев като слага БАН като черешка на тортата, що не каза в САЩ, че учените ни нямат ток и отопление и всеки месец имат неплатени дни (в които продължават да работят, но просто не им се плаща). Това, което според Бил Гейтс трябва да е приоритет в стратегиите, няма с какви средства да плати своя дял в европейските научни проекти. Всичко, което се направи в БАН, се ползва безплатно от държавата, а учените се прибират вкъщи да предложат на семействата си за вечеря хляб и зъби. Щото заплатата в БАН е 500 лв. Защо Плевнелиев не препоръча на Бил Гейтс я нашите волейболисти, а футболистите, на които ГЕРБ охолно налива пари - да печелели по света.

В ресорната парламентарна комисия вчера депутатите обсъдиха отчета за работата на БАН през 2011 г. Министърът на науката дотолкова се интересуваше от учените, че отиде да си прави пиар акция в един музей. За тази власт всичко е един гол пиар. И Плевнелиев в САЩ взе да пиари, че до края на годината властта щяла да отпочне да строи с 50 млн. лв. нов научно-технологичен център - на гола поляна, на 4-ти километър в София. Ех, господа от властта, в съседство, пак на 4-ти километър, са разположени институтите на БАН - готов, развит, признат научно-технологичен център, на който целият цивилизован свят се възхищава. А тук властта на ГЕРБ го подритва повече от уличните псета на Фандъкова, доведе го до просешка тояга, пък сега щяла да даде 50 млн. лв. за нов център за "наука", която ще се роди от нищото. Вечно ще сме бедни - нищо, че сме най-богати с науката си.

Борисов „оправи" и волейбола

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

След като оправи държавата, премиерът Бойко Борисов реши да се заеме и с волейбола ни. С твърда ръка той разпореди на ръководството на родната федерация да върне низвергнатия селекционер на мъжкия национален отбор Радостин Стойчев. Че шефовете на волейбола сгафиха яко с нелепото освобождаване на специалиста, това веднага показаха феновете още по време на финала в зала "Арена Армеец", макар че нашите ги нямаше там. Те посрещнаха и изпратиха с овации "гилотинирания" Стойчев.

Дали премиерът не реши да се заиграе пак със спортните запалянковци, които са и потенциални избиратели догодина? При всичките вопли за икономии се намериха пари и за построяването на многофункционалната зала, която се пълни "от дъжд на вятър", за откупуването на домакинството на първата, че сега и на втората, олимпийска квалификация. Дали обаче същите тези запалянковци ще забравят, че през годините на управлението на същия Борисов са обеднели, че те или близките им са останали без работа, че са подслушвани.

Трудно е да се предвиди и реакцията на обидения треньор. Той е доказал, че е личност, но честолюбието му беше силно засегнато. Както от волейболни легенди, така и от шефовете на централата, които градят имидж най-вече благодарение на успехите на мъжкия ни национален отбор. Дали пък членове на Управителния съвет и волейболни легенди като Любо Ганев и Борислав Кьосев, блестяли в края на XX в., не се почувстваха засенчени от нетолкова блестелия като състезател Радостин Стойчев, та така бързо му "видяха сметката"? Но той е треньорът, спечелил с клубния си тим "Тренто" многократно световни, европейски и италиански титли и трофеи... За съжаление. Любо и Борето не са се пробвали и не са се доказали като наставници на каквито и да е отбори, но обичат да дават акъл винаги. Най-вече на строителния инженер, упрявляващ през този век волейбола ни.

"Във всеки един от нас има огорчения. Казах обаче на Данчо Лазаров, че сега подобни решения са само в ущърб на отбора, но той не ме послуша. Най-добре е да си подаде оставката", признава звездата на тима Матей Казийски. Капитанът на националите Владимир Николов обаче не подкрепи треньора. Признa, че е работохолик, но това му пречело да прояви адекватни реакции в напечени моменти на най-възловите и решителни срещи.

Лични обиди, лични интереси, наслагвани с години, взривиха обстановката в най-успешния ни национален отбор през XXI в. Господин строителният инженер реагира първосигнално и реши да си измие ръцете и да отстрани треньора Стойчев, но набързо клекна пред премиера Бойко Борисов. Само заради неадекватните си реакции е логично той да сдаде властта и така да признае гафа си. В поста обаче се е вкопчил като в последен рубеж. Да припомняме ли как охранители не допускаха на конгресите на волейболната централа "опозиционери" като Димитър Златанов, Димитър Каров, Георги Чолов и други не по-малко легендарни волейболисти?

Явно в края на годината, когато се гласува за волейболист №1, феновете ще изберат министър-председателя, както през миналия декември го избраха за футболист на годината. Пък той вероятно отново ще ги помоли да не гласуват за него.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН СРЕЩУ ХОМОФОБИЯТА И ТРАНСФОБИЯТА. Отбелязва се от 2004 г. на датата, на която през 1990 г. Световната здравна организация взе официално решение да премахне хомосексуалността от Международната класификация на болестите.

СВЕТОВЕН ДЕН ЗА БОРБА С ХИПЕРТОНИЯТА. Отбелязва се от 2005 г. по инициатива на Световната лига по хипертония. Целта е да се повиши информираността на обществото за заболяването, а оттам и превенцията. Хипертонията засяга около 1 милиард хора по света, или 1 от 4-ма възрастни, и е причина за смъртта на над 7 милиона души всяка година.

ДЕН НА БЪЛГАРСКИЯ СПОРТ. Професионален празник на работещите в сферата на спорта. На 17 май 1894 г. в София пристигат първите учители по физическо възпитание от Швейцария. Тяхната мисия е да положат основите на спорта в страната ни след Освобождението. За първи път швейцарците внасят футболни топки и различни уреди за гимнастика. Те основават и емблематичната гимнастическа организация "Юнак".

1846 - ПАТЕНТОВАН Е САКСОФОНЪТ. Изобретен е от белгиеца Адолф Сакс, живял в Париж през XIX в. - виртуоз, владеещ няколко инструмента. Идеята му била да създаде универсални инструменти за тогавашните духови оркестри като естествена връзка между дървени и медни духови инструменти. Саксофонът е констуиран през 1841 г. и се използва главно във военните духови оркестри. През 20-те години на XX в. навлиза в джазовата и танцовата музика.

1876 - ХРИСТО БОТЕВ СЛИЗА ОТ „РАДЕЦКИ" НА БЪЛГАРСКИЯ БРЯГ. Романтичният поет революционер драматично настоява пред капитана на парахода Дагоберт Енглендер да спре при българското с. Козлодуй (Оряховско). Когато слиза на родния бряг, Ботев коленичи и целува земята под краката си. Начело на 200 четници се отправя към Врачанския балкан. След тежки боеве с редовната турска войска, черкези и башибозуци четата е разгромена на 20 май 1876 г. (2 юни нов стил). Действията на Ботевата чета са епилог на Априлското въстание.

1956 - БЪЛГАРИЯ СТАВА ЧЛЕН НА ЮНЕСКО. Организацията на обединените нации за образование, наука и култура е създадена през ноември 1945 г. в Лондон като една от четирите "големи" специализирани организации на ООН. В ЮНЕСКО членуват 193 страни. От ноември 2009 г. генерален директор на ЮНЕСКО е Ирина Бокова (на снимката). В Списъка на световното наследство са културни и природни паметници от България - Мадарският конник, Боянската църква, Казанлъшката гробница, Старият град на Несебър, Рилският манастир, Скалната църква в Иваново, Тракийската гробница в Свещари, Националният парк Пирин, Резерватът Сребърна.

1991 - ОФИЦИАЛЕН РОЖДЕН ДЕН НА ИНТЕРНЕТ. Тим Бърнърс-Лий представя продукта си в научна комисия в Европейския център за ядрени изследвания (CERN). Английският физик и компютърен специалист е основоположник и създател на World Wide Web (WWW). Днес е Световният ден на информационното общество. Отбелязва се от 2006 г. по решение на ООН.

СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

17 май 2012, година 9, брой 5 (90) - втора част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Да излезем от дупката на ограниченията

Игнасио Рамоне

„Най-добрата крепост на тираните е бездействието на народите“. Макиавели

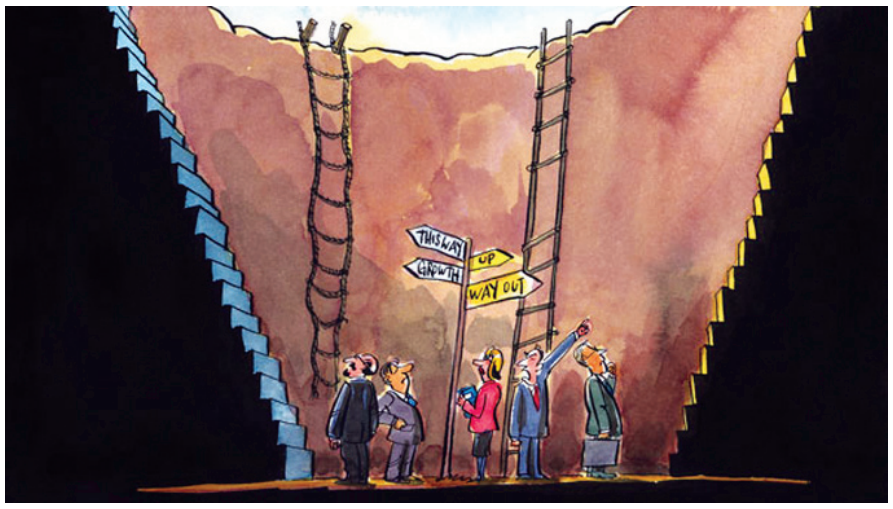
СИЛНО усещане за задушаване – това чувстват много граждани от различни страни на Европейския съюз, смачкани от всякакви ограничения, орязвания, съкращения. Едно чувство, изострено още повече от констатацията, че политическите промени не намаляват този бяс за ограничения на управляващите.

В Испания например, където от май 2010 г. обществото е под камшика на брутални-те ограничителни мерки, провеждани от премиера (социалист) Хосе Луис Родригес Сапатеро, консервативният кандидат на Народната партия Мариано Рахой обеща по време на изборите на 20 ноември *„промяна“* (1) и *„да върне щастието“* на хората. Той спечели с обсолютно мнозинство, но щом взе властта, започна най-агресивната операция на социални ограничения в съвременната история на Испания.

Същото се случи и в други държави, например в Гърция и Португалия. Да припомним, че в Португалия през юни 2011 г. социалистът Жозе Сократеш загуби изборите, след като наложи 4 непопулярни програми за „данъчна дисциплина“ и прие един също толкова омразен за хората план за спасение, наложен от „тройката“ (2). Но победителят консерватор Педру Пасош Коелю, настоящият министър председател, много критичен преди към политиката на ограничения на социалистите, побърза да заяви, че за да задоволи изискванията на Европейския съюз, *„ще приложи по-голяма доза ограничения“* (3)…

Какъв смисъл имат тогава изборите, щом в основни линии икономическата и социалната политика на новите управници е същата или по-лоша от предходната? Тези, които си задават този въпрос, в действителност се съмняват в демокрацията. В рамките на Европейския съюз гражданите загубиха контрола върху серия от решения, които определят живота на хората. В действителност изискванията на пазарите, на които се дава приоритет, ограничават сериозно функционирането на демокрацията. Много управляващи, отляво и отдясно, са убедени, че пазарите имат право. И според тях проблемът е в самата демокрацията, в публичните обсъждания. Предпочитат „компетентни капиталовложители“ пред „несъзнателни избиратели“.

От своя страна, гражданите имат чувството, че в Европа съществува план, начертан от пазарите, с две конкретни цели – да се намали максимално суверенитетът на държавите и да се унищожи напълно държавата на благоденствието. И ако някой все още има съмнения по този въпрос, достатъчно е да прочете скорошните изявления на Марио Драги, президента на Европейската централна банка: *„Европейският социален модел е мъртав и който даде заден ход, ще предизвика моментална санкция на пазарите* (…). *А що се отнася до Европейския фискален пакт* (4), *той представлява действителен политически напредък, защото благодарение на него държавите губят част от своя национален суверенитет.*“ (5) По-ясно от това не може да бъде.

В действителност живеем в един вид просветѐн деспотизъм, в който демокрацията се определя много по-малко от изборите и от възможността за избор, отколкото от приети преди време и ратифицирани сред общо безразличие правила и договори (Маастрих, Лисабон, ЕМС, Фискален пакт), които са истински юридически затвори, без възможност за бягство.

И тук отново въпросът, който си задават толкова много разочаровани граждани – какъв смисъл има да се гласува, ако сме обречени да избираме управници, чиято функция се свежда до прилагането на правила и договори, фиксирани веднаж завинаги?

Пред очите ни е един случай на заобикаляне на демокрацията – Европейския фискален пакт. Защо няма публично обсъждане на този договор, който в момента се приема и ще определя живота на милиони граждани? Също като Европейския механизъм за стабилност (ЕМС), от който зависи, този договор представлява брутална атака срещу правата на гражданите. Той ще задължи завинаги подписалите го държави да съкращават социалните разходи, заплатите и пенсиите. Ще даде предимство на властите на Европейският съюз пред бюджетната политика на държавите членки. И ще ограничи компетенцията на националните парламенти, като ще им отнеме част от суверенитета и в дадени случаи ще превърне някои страни в европейски протекторати.

Може ли да се излезе от това положение? Изборите във Франция може би отварят нова перспектива. Не толкова поради милионите избиратели, отчаяни от системата, на които им е дошло до гуша и затова гласуваха за антиевропейската и ксенофобска крайна десница. А защото новоизбраният президент Франсоа Оланд обеща, че ще промени нещата.

Съзнавайки, че изборът на президент във Франция ще се отрази върху насоката, поета от Европа, Оланд настоява най-вече към Фискалния договор да се добави пакет от мерки за солидарност, стимулиране и растеж на икономиката. Настоява също Европейската централна банка да намали лихвите и да отпуска заеми пряко на държавите, а не на частните банки, за да се разчисти пътят към бързото излизане от кризата.

Въпреки че исканите промени са минимални и без съмнение недостатъчни, Оланд се противопоставя на германската канцлерка Ангела Меркел и на Бундесбанк, които в действителност диктуват икономическата и финансовата политика на Европейския съюз. Френският социалист уточни, че ако Германия не приеме тези промени, Франция няма да ратифицира Фискалния пакт.

Какво ще стане, ако Франсоа Оланд упорства с идеята си, че за да се изтегли Европа от тежестта на несекващите ограничения и от рецесията, трябва да се даде ход на структурни реформи и да се стимулира растежът? Могат да се случат две неща. Първата възможност е, както предупреди Марио Драги, пазарите да атакуват незабавно Франция и да я хвърлят във въжетата на ринга. Тогава Оланд да се уплаши, да даде заден ход, да се преклони пред спекулациите, като приятелите си социалдемократи Сапатеро, Сократеш и Папандреу, и да стане най-непопулярният лидер на левицата в историята на Франция.

Втората възможност е, тъй като в Европейския съюз нищо не може да стане без Франция, втората икономика в еврозоната и петата в света, Оланд да държи на позицията си и да я радикализира. Да реши да се облегне на мобилизацията на народните сили в Европа (като започне от Левия фронт на Жан-Люк Меланшон), да получи подкрепата на много европейски правителства, привърженици на политиката на стимулиране и растеж, и да постигне промяна в линията на Европейската централна банка и Бундесбанк. И така да докаже, че когато в една демокрация мандатът, даден на управниците от народа, съвпада с една твърда политическа воля, може да се постигне всяка цел.

---

(1) „Присъедини се към промяната“ – това беше лозунгът на кампанията му, заимстван от десния чилийски президент Себастиан Пинера, избран през 2010 г.

(2) Тройката, съставена от Европейската централна банка, Европейската комисия и Международния валутен фонд.

(3) *Jornal de Noticias*, Лисабон, 29 февруари 2012. Политиката на ограничения на Пасош Куелю води Португалия към социална катастрофа, подобна на гръцката – 15% от активното население е безработно (35% от младежта), 25% от португалците живеят под прага на бедността и се изчислява, че тази година рецесията ще достигне 3,3%. През последните месеци се проведоха две генерални стачки – на 24 ноември 2011 г. и на 22 март 2012 г.

(4) Фискалният пакт, или Договорът за стабилност, координация и управление на монетарния и икономическия съюз, беше подписан на 2 март 2012 г. в Брюксел от 25 държави членки на ЕС, с изключение на Англия и Чехия. Той задължава всяка подписала го държава да включи в Конституцията си една граница на структурния дефицит от 0,5% и предвижда също автоматични санкции за тези, които надминат 3%. Влиза в сила на 1 януари 2013 г.

(5) *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 23 февруари 2012.

(6) Европейски механизъм за стабилност (ЕМС) – междуправителствен орган, създаден от Европейския съвет (съставен от правителствените ръководители на 27-те държави членки на ЕС) през март 2011 г. Влиза в сила на 1 юли 2012 г. Замества Европейския фонд за финансова стабилност (FEEF) и Европейския механизъм за финансова стабилност (MEEF).

(7) Вж. Кристоф Делоар, Кристоф Дюбоа, Circus politicus, Albin Michel, Париж, 2012.

(8) Вж. Игнасио Рамоне, „Нови протекторати“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 15 март 2012 г.

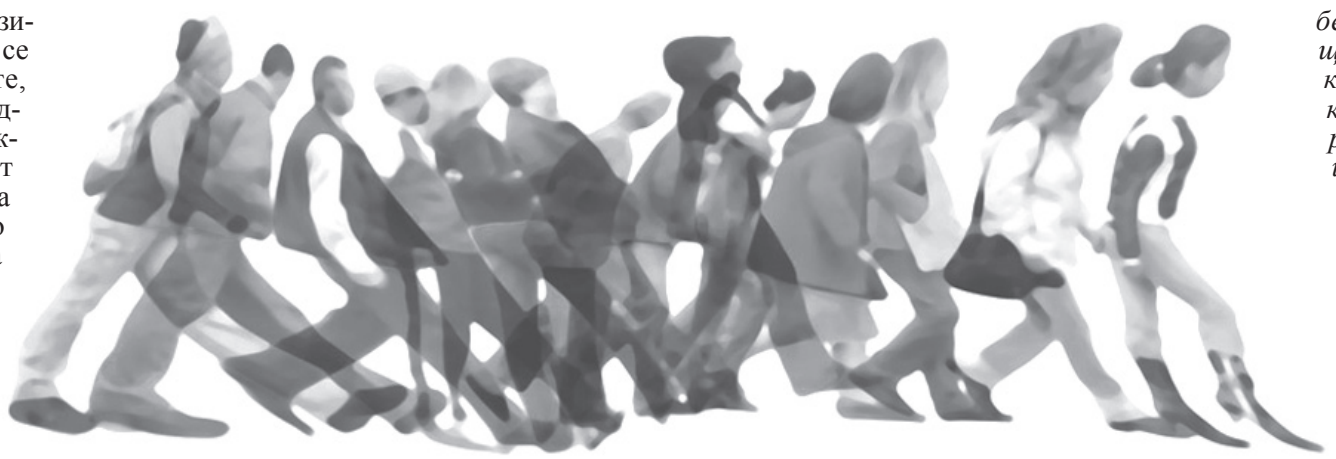
Le Monde diplomatique
Превод Венко Кънев

На какво са способни средните класи?

Ухажвани от властите както в Париж, така и в Пекин, Москва или Вашингтон, средните слоеве са в центъра на всички политически стратегии. В период на криза те се колебаят между солидарност с народните слоеве или съюз с едрата буржоазия. Обликът на тази разнородна група с размити граници претърпя коренна промяна - в представите на обществото дребният собственик с ограничен хоризонт отстъпва място на дипломираните младежи, любители на интернет. От чилийското Народно единство в началото на 70-те години до мобилизациите срещу Владимир Путин, от антиколониалните борби до арабските бунтове, какви съюзи са сключвали и разваляли те, за да станат носители на прогресивните замисли? И какво предполага трансформацията на тези междинни слоеве – бърз възход, както в Китай, или напротив – рязко декласиране, както в Испания?

Между подчинението и бунта

Доминик Пенсол*

СЕГА, когато французите са призовани да се явяват пред урните, съюзът между народните и средните класи изглежда очевиден за голяма част от левицата, привърженичка на един „фронт“, за който се твърди, че отговаря на „антисаркозистките“, „антилибералните“ или просто „левите“ нагласи. Липсата на задълбочено обмисляне на тактиката обаче прикрива един исторически факт – този тип коалиции най-често се заплащат с изоставяне на дръзките замисли за социална промяна в полза на реформи, които, дори и да позволяват известен напредък, си остават с ограничен обсег. Оттук потребността да се върнем към политическия опит от миналото, за да определим при какви условия може да се мисли за подобен съюз днес.

По времето на Френската революция волята да се сложи край на стария режим обединява от самото начало твърде разнородни обществени слоеве. Под натиска на народа и пред заплахата от хаос представителите на привилегированите категории в крайна сметка се вдигат на бунт през нощта на 4 август 1789 г. Тази революция ускорява възхода на различни обществени класи, разположени между благородническото съсловие и селячеството и често нямащи нищо общо помежду си, освен малък капитал или определен образователен ценз: предприемачи, търговци, продавачи, дребни земевладелци или собственици на недвижимо имущество, адвокати, лекари, книжовници, магистрати… Фазата на радикализация на революцията между 1792 и 1794 г. е прекъсната от термидорианската реакция, която дава възможност за установяването на един режим, при който едрата буржоазия (банкери, крупни индустриалци, висши чиновници...) ще може да процъфтява – с революцията от 1830 г. – като нова господстваща класа, в ущърб на аристокрацията.

В тази обществена конфигурация и вследствие на индустриализацията броят на пролетариата непрестанно расте. Условията на труд и живот на зараждащата се работническа класа повдигат нов „социален въпрос“, който се налага по време на революционната вълна от 1848 г. За разлика от 1789 г., по онова време монархията във Франция е буржоазна и „либерална“. При все това именно представителите на дребната буржоазия, редом с парижките работници и студенти, предизвикват падането на краля и позволяват провъзгласяването на Втората република на 24 февруари. Но революцията е прекъсната. Изборите на 23 и 24 април, които се провеждат при всеобщо мъжко избирателно право, ознаменуват победата на либералите над революционерите. На 15 май последните напразно се опитват да извършат преврат срещу Учредителното събрание под въздействието на Арман Барбес и Огюст Бланки. После затварянето на Националните работилници (предназначени да предлагат работа на безработните) пали фитила на бурето с барут и предизвиква надигането на източните квартали на Париж. На 23, 24 и 25 юни столицата е театър на сблъсъци, които довеждат до избиването на хиляди бунтовници от новата републиканска власт (1). Републиката, която установява всеобщото мъжко избирателно право и премахва робството, е демократична, но не е социална.

Извън Франция също откриваме, макар и в напълно различни политически и социални контексти, някои аспекти на тази революционна динамика. В държавите, които още са под абсолютизма или под чуждо господство и/или трябва да решават националния въпрос (Германия, Италия, Полша, Унгария...), най-различни обществени слоеве изтъкват своите либерални и национални искания. Доста бързо обаче се установява разделителна линия между умерените и радикалните, като първите се задоволяват с политически реформи, а вторите изискват мерки за установяване на равенство.

Навсякъде в Европа предсказанието от 1846 г. на Камило Кавур, бъдещ глава на пиемонтското правителство и радетел на италианското единство, се оказва точно: *Ако общественият ред е наистина застрашен, ако великите принципи, върху които той почива, се оказват изложени на сериозна опасност, то мнозина от най-решителните опозиционери, мнозина от най-разпалените републиканци, убедени сме в това, първи биха се влели в редиците на консерваторите!* (2). В същото време провалът на пролетта на народите – всички свалени режими са възстановени само след година навсякъде, освен във Франция – не означава връщане към статуквото. Въпреки че буржоазията застава на „страната на реда“, конюнктурният и разнороден съюз от 1848 г. (упражняващите традиционни занаяти, трудещите се във все още неиндустриализираните сектори, работници, студенти, дребна търговска и интелектуална буржоазия...) в крайна сметка заставя управляващите да се простят със схващането за упражняване на властта без отчитане на народните тежнения.

Освен това вълната от 1848 г. заставя редица революционери да си зададат въпроса за стратегията на все още оформящото се работническо движение. Карл Маркс и Фридрих Енгелс, които публикуват същата година *Манифест на комунистическата партия* и са участници в бунтовете, заключават от всичко това, че пролетариатът трябва да разчита единствено на себе си. Впрочем Маркс изобличава френската буржоазия: *Братството трая, докато интересът на буржоазията се свързваше с интереса на революционера. (...) Никоя от многобройните революции на френската буржоазия след 1789 г. не беше посегателство срещу Строя, защото всички те не застрашаваха класовото господство, робството на работниците, буржоазния строй, въпреки честата смяна на политическата форма на това господство и на това робство. Юнската революция посегна на този строй. Горко ѝ!* (3). Демократично настроената дребна буржоазия им се струва незаинтересована от поврата в обществото в полза на революционерите, оттук авторите на *Манифеста* заключават просто – пролетариите трябва да се оформят като независима политическа сила, преди да участват в съюзи.

В ГЕРМАНИЯ Карл Кауцки продължава мисълта на Маркс и Енгелс, отчитайки в края на XIX в. общото повишаване на образователното равнище и нарасналото значение на интелектуалните професии (лекари, адвокати, преподаватели, инженери, служители и т.н.). Тази интелигенция, която се намира между буржоазията и пролетариата, може ли да стане съюзник на социалистите? Въпросът си струва да бъде поставен, още повече че една нарастваща фракция от тези интелектуални слоеве живее и работи при условия, близки до тези на пролетариата (дребни служители, дребни чиновници и т.н.). Твърде недоверчив по отношение на тази обществена категория, която той счита за корпоративистка и реформистка по същество, Кауцки смята същевременно, че пролетаризираната част от интелигенцията може да бъде спечелена за социализма, при условие че работническата класа бъде достатъчно силна в политически план, за да наложи своите възгледи. В противен случай *двете партии ще се сближат, но привържениците на обществената промяна няма да дойдат при нас, а ние ще отидем при тях* (4).

Малко по-късно в статията *Какво да се прави?*, публикувана през 1902 г., Ленин изтъква партията като привилегирован инструмент, който позволява на пролетариата да се утвърди като самостоятелна революционна сила. Въпреки че завземането на властта от болшевиките в Русия през октомври 1917 г. потвърждава успеха на ленинската тактика в една все още твърде частично индустриализирана страна, разпространението на социалистическата революция в останалата част от Европа се оказва невъзможно. Немското социалдемократическо правителство удавя в кръв Берлинското въстание от 1919 г. „Републиките на съветите“ в Бавария и Унгария са смазани през същата година. В Италия провалът на революционните движения от 1919-1920 г. принуждава Антонио Грамши да теоретизира схващането за интелектуална и културна „хегемония“ през 30-те години на XX в. Преди да се опита да вземе властта – заключава той, –

*Историк, автор на произведението *Le Matin (1884-1994). Une presse d'argent et de chantage* (Матен (1884-1994). Преса на пари и шантажа), Presses universitaires de Rennes, 2012

(1) Вж. Alain Garrigou, „1848, le printemps des peoples“ (1848, пролетта на народите), *Le Monde diplomatique*, май 2011.

(2) Цит. в Eric J. Hobsbawn, *L'Ere du Capital* (Ерата на капитала), Hachette, Париж, 2002, с. 34.

(3) Karl Marx, *Neue Rheinische Zeitung*, Кьолн, 29 юни 1848.

(4) Karl Kautsky, „Le socialisme et les carrières libérales“ (Социализмът и свободните професии), *Le Devenir social*, Париж, юни 1895, с. 269.

работническата класа трябва да бъде в състояние да наложи своите схващания, ценности и политически идеи, за да си осигури съгласието на обществените класи, с които ще трябва да се съюзи.

Във Франция въпросът за съюза между класите се поставя на друга основа. От началото на 30-те години на XX в. се разгарят дискусии за това, какво поведение следва да се възприеме спрямо развитието на средните класи. В лоното на Френската секция на Работническия интернационал Марсел Деа счита, че средните класи са станали естествени съюзници на работническата класа, доколкото селяните собственици, занаятчиите, търговците, чиновниците, дори дребните индустриалци са също застрашени от финансовия капитализъм. Оттук произтича необходимостта от споразумение между малцинствената и разнородна работническа класа и възхождащите средни слоеве, както и потребността от преразглеждане на ролята на държавата, която не може да бъде схващана като инструмент в служба на еднаединствена класа (5). Анализирайки популярността на фашизма, Деа твърди, че социалистите трябва вече да проповядват *реставрация на държавата* и *запазване на нацията*, което според него очакват средните класи. Леон Блум възразява, уподобявайки неосоциализма и фашизма, и обяснява: *Страхувах се, че така социализмът, класовата партия, ще бъде превърната в партия на декласирани. Страхувах се, че ако подхождаме като фашизма – като събираме неосъзнати маси, като призоваваме всякакви категории на непоносимост, страдания, копнежи, – ще удавим класовата борба на социалистическата партия в тази вълна на „авантюристи“ (...), донесла всички диктатури в историята* (6).

КАКТО подчертава историкът Серж Берщайн, макар че различните „нео“ са изключени от Френската секция на Работническия интернационал (по-късно техните водачи ще подкрепят Режима на Виши), страхът да не би така презираните от Блум „декласирани“ да кривнат към фашизма, заставя френските комунисти и социалисти да ги сметнат за свои неизбежни съюзници. От 1928 г. нататък Френската комунистическа партия си остава привърженичка на тактиката „класа срещу класа“ (буржоазната социалдемокрация е считана за враг), през 1934 г. обаче по нареждане на Коминтерна тя внезапно сменя курса: *Редом с пролетариите* (...) *ние искаме да привлечем и средните класи, като ги изтръгнем от фашистката демагогия* (...). Т*рябва да се заемем със защитата на всяко искане на средните класи, стига то да не противоречи на интересите на пролетариата*. Става дума основно за чиновниците, служителите, дребните търговци, занаятчиите и селяните.

Този завой прави възможно единодействието между Френската секция на Работническия интернационал и Френската комунистическа партия (ФКП) четиринадесет години след разцеплението в Тур през 1920 г. През октомври 1934 г. генералният секретар на ФКП Морис Торез предлага да бъдат включени в антифашисткото обединение нови политически и обществени сили и да се укрепи *съюзът на средните класи с работническата класа*, което предполага да се подаде ръка на Радикалната партия, на Комитета за бдителност на интелектуалците антифашисти, на Лигата за правата на човека. Противно на Френската секция на Работническия интернационал, комунистите искат само народно обединение, а не истинска обща програма, тъй като някой техни предложения (обществени земеделски служби, секвестиране на кучащите предприятия или колективизация) биха могли, според тях, да стреснат съюзниците им.

Продължението е известно. Народният фронт печели изборите през 1936 г. Дори дясното крило на Радикалната партия се присъединява към правителството, ръководено от Блум, с цел да се бори срещу крайната десница и да защити средните класи. Но съюзът не трае дълго. Големите стачки от юни 1936 г. позволяват на работническата класа да наложи мерки като платен отпуск, 40-часова работна седмица, които не фигурират в програмата на Народния фронт. Дребните търговци и индустриалците, гласували за Народния фронт с надеждата да бъде сложен край на кризата, се обявяват срещу тези отстъпки, направени на стачкуващите, като изтъкват, че намалението на работното време и увеличението на заплатите могат да предизвикат инфлация. В Гренобъл влизането в сила на 40-часовия работен ден води до демонстрации на търговци и занаятчии.

Комунистите се тревожат и напомнят на Блум, че Народният фронт трябва *да защитава дребната собственост от двестата фамилии*; те го упрекват, че приема прекалено лесно пролетаризирането на средните класи. Въодушевен от стачното движение, Марсо Пивер, лидер на революционното крило на Френската секция на Работническия интернационал, провъзгласява в една статия в *Попюлер* от 27 май 1936 г., че оттук нататък всичко е възможно и че революцията е на дневен ред. На 11 юни Торез му възразява, че *не всичко е възможно сега*, тъй като първата цел си остава запазването на *единството на масите* и избягването на всяка цена на *изолирането на работническата класа* (7).

През лятото на 1936 г. назрява вътрешна опозиция в Народния фронт. На 23 януари 1937 г. Блум констатира в *Попюлер*: *Една фракция от средните класи и буржоазията се вълнува и търси помощ от реакционните политически сили, когато усилието за обществен прогрес се представя пристрастно и грубо.* За да си върне доверието им, правителственият ръководител обявява „пауза“ през февруари. Тя се възприема като отстъпление, както ненамесата в Испания. Народният фронт няма да оцелее още дълго време.

Дребната буржоазия цени властта, реда и дисциплината

Ако оставим настрана мерките, взети в изключителния контекст на Освобождението, трябва да дойдат „червените“ десетилетия на 60-те и 70-те години, за да може въпросът за съюза между народните и средните класи да се постави отново. Два емблематични случая илюстрират трудностите на един такъв съюз, след като бъдат постигнати краткосрочните му изборни цели – избирането на Салвадор Алиенде в Чили през 1970 г. и на Франсоа Митеран във Франция през 1981 г.

В края на 60-те години чилийските средни класи са до голяма степен представяни от Християндемокрацията, чието ляво крило се съюзява с радикалите и със социалистическата и комунистическата работнически партии, за да подкрепи кандидатурата на Алиенде на изборите през 1970 г. Алиенде е избран с 36,7% от гласовете и има 40 000 гласа преднина пред кандидата на десницата Хорхе Алесандри (кандидатът на Християндемокрацията получава около 28% от гласовете). Алиенде проповядва революция в рамките на закона, като се зачитат демократичните институции в страната. Правителството на Народния съюз привежда веднага в действие програма за скъсване с капитализма: национализация на медта (основно национално богатство), без обезщетения за американските компании, ускоряване на аграрната реформа, преминаване под контрола на държавата на големите банки, секторите за производство на хартия и текстил, каменовъглените мини, черната металургия и т.н.

Народният съюз се натъква на множество пречки. Опозицията остава мнозинство в двете камари на Парламента, крайната левица упреква правителството в реформизъм; САЩ маневрират, за да падне Алиенде... Въпреки всичко Народният съюз успява да разшири избирателната си основа и печели близо 44% на изборите през март 1973 г., без да получи мнозинството в Парламента. Подкрепата на широка част от служителите, занаятчиите и представителите на свободните професии, извън тази на работниците, се оказва решаваща за трите години власт на Алиенде. Дотам, че целта на противниците му, както свидетелства чилийският комунист Хосе Кадемартори Инверници (депутат и министър на икономиката през 1973 г.) – е да *насъскат средните класи срещу Народния съюз* (8). Растящото социално напрежение, инфлацията, която дестабилизира икономиката, разяждат подкрепата за правителството, в това число тази на някои държавни служители и на дребните собственици. За да капитализира това недоволство, Християндемокрацията иска нови избори. Тя напразно се опитва да свали президента, откривайки по този начин пътя за военен преврат. На 11 септември 1973 г. генерал Аугусто Пиночет сваля правителството на Народния съюз и поставя край на опита за мирна революция. Противно на надеждите на Християндемокрацията, той се установява трайно на власт с подкрепата на едрата буржоазия и на САЩ.

Някои, като например генералния секретар на Чилийската социалистическа партия Карлос Алтамирано, виждат в поражението на Народния съюз доказателство за консерватизма на средните класи. Вместо *да възбуждаме техния егоизъм и да задоволяваме материалните им искания [покупателна способност, лихвен процент, данъци, социална сигурност, заплати, достъп до университетите...]* – пише той, – би трябвало да ги интегрираме *в един голям проект, целящ да промени живота*, и да ги подчиним на *една реална и ефективна власт*, защото *дребната буржоазия цени повече от всичко упражняването на властта, реда и дисциплината* (9).

Консервативните обществени групи могат да се превърнат в движещи сили

Подобен анализ рискува да премине в областта на социологическия детерминизъм, ако постулираше, че привързаността на средните класи към съществуващия ред съставлява непреодолим хоризонт. Историята показва, както в случая през 1789 г., че обществените групи, за които се смята, че не са особено склонни на промяна, могат при определени условия да се превърнат в движещи сили. Обратното също е вярно – народните класи съвсем не са революционни поради простия факт на своето обществено положение, понякога те стават войници на партията на реда. Събитията от 1968 г. във Франция се характеризират с истинско побратимяване между студенти и работници (10), но също така и с едно разминаване между тежненията на една фракция от студентската дребна буржоазия и тези на стачкуващите работници. За това свидетелства 17 май, когато студентите, дошли с шествие, за да се присъединят към стачниците от „Рено-Биланкур“, трябва да се върнат обратно, изправени пред затворените врати на завода.

Ако средните класи не винаги са консервативни и пролетариатът не е задължително прогресивен, то при какви условия един проект за радикално преобразяване на обществото би бил в състояние да обедини двете социални групи, които по численост са болшинство, но интересите им се различават? Именно тази трудност се опитва да преодолее общата програма за управление на френската левица, подписана през юни 1972 г. В контекст на масово

(На стр.8)

(5) Jean-Paul Cointet, *Marcel Déat: du socialisme au national-socialisme* (Марсел Деа: от социализма до националсоциализма), Perrin, Париж, 1998.

(6) Цит. в Serge Bernstein, *Leon Blum* (Леон Блум), Fayard, Париж, 2006, с. 307. (Анализите, засягащи Народния фронт, и цитатите, свързани с управлението на Блум, са взети оттам.)

(7) Доклад на Морис Торез пред събранието на комунистите в Парижката област, 11 юни 1936 г.

(8) Jose Cademartori Invernizzi, „Programme, succès et obstacles pendant l'Unité populaire“ (Програма, успех и препятствия по време на Народното единство), в Patricio Arenas, Rosa Gutierrez & Oscar Vallespir (съставители), *Salvador Allende. Un monde possible* (Салвадор Алиенде. Един възможен свят), Syllepse, Париж, 2004, с. 41.

(9) Carlos Altamirano, *Chili: les raisons d'une défaite* (Чили: причините за поражението), Flammarion, coll. „La Rose au poing“, Париж, 1979, с. 67-68.

(10) Kristin Ross, *Mai 68 et ses vies ultérieures* (Май 68 и по-сетнешните му животи), Agone – *Le Monde diplomatique*, Марсилия-Париж, 2010.

От Лондон до Сантяго -

По-образовани от предишните поколения, днешните млади хора виждат, че стремежът им към свободно движение е възпрепятстван от несигурността. Тя се стоварва върху тях – понякога до степен да отключи заразителния им гняв.

Специален кореспондент Рафаел Кемпф*

Палатката ми е някъде тук, до тази на техническата служба, където се занимават с интернет, връзките с други окупации и с Фейсбук. Тук е кухнята, където се сервира закуска, обяд и вечеря. А тук е палатката „Чай и задушевност“, с едно пиано, безплатен чай и кафе! След 15 октомври 2011 пред катедралата „Св. Павел“ в Лондон, в сърцето на Ситито, цъфнаха десетки палатки (1). Амир Имран ни развежда като собственик (2).

Той спи тук от самото начало и напуска лагера само два дни в седмицата, за да посещава занятията си. 24-годишен, той е дошъл в британската столица няколко месеца по-рано, за да завърши журналистическото си образование. Идва от Малайзия, където *има един драконовски закон, позволяващ човек да отиде в затвора само по подозрение, че нарушава хармонията и обществения ред. Там участвах в движения за свободното право на протест. Трябваше ни разрешение, за да протестираме. Тук все пак е лесно!* За него беше естествено да се присъедини към борците от „Окупирай Лондонската борса“.

Тръгнало от Ню Йорк на 17 септември 2011, движението „Окупирай“ претендира, че е част от редиците на испанските *възмутени*, и откликва по свой начин на *арабската пролет*. Дори ако обстоятелствата са различни и исканията са понякога мъгляви, от Лондон до Ню Йорк и от Мадрид до Тел Авив се срещаме все със същото безпокойство пред лицето на един обществен ред, който се изплъзва от контрола на гражданите, и на една олигархия, която заграбва богатствата. И навсякъде това въодушевяващо чувство, че принадлежиш на нещо световно. Но дали може, независимо от желанието на протестиращите, всички тези мобилизации да се обединят в една категория? От Кайро до Атина, от Сантяго де Чили до Сан Франциско, свидетели ли сме на раждането на един *световен борещ се народ* (3)?

Въпросът е зададен на двама чилийски студенти, които от май 2011 участват в движението за безплатно обществено образование в Чили, където повечето университети бяха приватизирани от режима на генерал Аугусто Пиночет през 1981 (4). Всъщност през 2011 г. Чили преживя най-големите народни протести след завръщането на демокрацията в страната. Студентите въвлякоха в своята бразда семейства и ученици. Те поставиха въпроса за неравенствата, за данъчната реформа, за представителността на политическата система. Те не се определят нито като „възмутени“, нито като „арабска пролет“. Формулират своите искания според ситуацията в своята страна, но казват, че изразяват гняв, който надхвърля границите на Чили.

Според Андрес Муньос Каркамо, *това е световно явление срещу начина, по който икономическата система извлича печалби и руши социалните структури. В Чили това става в образованието, другаде е различно*. Макар неговият другар Висенте Саиз да се старае да подчертае особеностите на всяко от тези движения, той признава съществуването на „обща основа“: *Хората се борят, за да вземат решенията сами.* Вярно е, че навсякъде срещаме желанието да си възвърнат едно отнето право, желанието за реално участие в обществения живот и в начина на управление на обществото – това, което често се изразява чрез простичката дума демокрация.

Плакат на „Пуерта дел Сол“: „Ще се срещнем в кварталите“

Мащабите на гнева, който на 15 май 2011 изпълни „Пуерта дел Сол“ в Мадрид и роди движението „15 май“, изненадаха Карлос Паредес, макар самият той да бе съдействал за организирането на този първи протест. Движението „Democracia real ya!“ (Реална демокрация сега!), на което той е един от говорителите, беше създадено няколко месеца по-рано с осем предложения, простиращи се от премахване на привилегиите за политическата класа до ефективно прилагане на правото на жилище и реформа на избирателния закон (5).

*Журналист

Но основанията на този 32-годишен предприемач, който упражнява дейността си в информационните служби, да манифестира по улиците, са едновременно по-дълбоки и по-неопределени, отколкото тези осем предложения. В Испания, обяснява той, има „стъклен похлупак“, който ограничава личното и професионалното разгръщане на населението. *Тези, които са горе, си стоят горе, а тези, които са долу, пропадат още по-надолу. Невъзможността за икономически и социален възход ме тласна към това да търся други пътища. После открих „Реална демокрация сега!“*. Движението не търси подкрепата на никоя партия или синдикат, не се позовава на никаква политическа идеология. Критикува обаче както икономическата система, в която неравенството непрекъснато се увеличава, така и тази демокрация, която вече не представлява никого – нито в Испания, нито в Европа. То удря по „финансовите държавни преврати“, при които три личности от света на финансите се изкачиха без избор до важни постове: Марио Драги – начело на Европейската централна банка, Лукас Пападемос – до шеф на гръцкото правителство, и Марио Монти – до председателството на италианския Министерски съвет.

Тази криза на представителността обяснява спонтанното възникване на съвкупност от механизми, целящи приемането на решения чрез консенсус. Тъй като „възмутените“ се чувстваха изключени от политиката, те разработиха техники за разисквания, включващи възможно най-широк кръг хора. Така вечерта по време на протеста от 15 май някои предложиха да останат на „Пуерта дел Сол“. Окупацията продължи повече от месец, подсилена от общи събрания, дискусии и работни групи по най-различни теми. Всички хора, които срещнахме в Мадрид, но и при останалите движения „Окупирай“, ни разказват с вълнение за тези събрания, стигащи понякога до няколко хиляди души. Философът Хосе Луис Морено Пестаня говори за *наслада от публичната дискусия* (6).

Иван Аяла е на 31 години. Подготвя в Комплутенския университет в Мадрид докторска дисертация върху методологическите основи на неокласическата икономика. Той разказва: *Участвах в движението през цялото време. В началото беше впечатляващо. Имаше работни групи от по 500 членове! Беше вълнуващо да дойдеш на „Пуерта дел Сол“ и да видиш събрани 4000 души, които разговарят като в гръцка агора.* Поради това, че отхвърля партизанщината, движението „15 май“ отказва да се самоопредели като ляво. В същото време критиката му срещу банкерите, политиците, неолиберализма и спекулантите представлява ляв анализ, смята Аяла. Но истинският успех на движението е в това, че *то е дискусионно, народно и масово. Сега във всички квартали, във всички села се формират събрания*.

По този начин движението „15 май“ се преобрази и продължи дейността си, въпреки че прекрати постоянното лагеруване и окупацията на „Пуерта дел Сол“. Същата характеристика се открива и при другите движения. Когато „възмутените“ решават да вдигнат лагера, те вече могат да се разпространят, да достигнат до една по-широка, по-народна среда и да се установят на местно ниво. На 12 юни 2011, когато приключва окупацията на „Пуерта дел Сол“, многобройните малки лични афишчета, закачени по площада, изчезват, за да отстъпят място на един голям плакат: „Ще се видим в кварталите“.

На географското разнообразие на движението съответства разнообразието на дейностите. Например, беше създадена една платформа в помощ на наемателите, заплашени от изселване. Когато семействата се свържат с „възмутените“, голям брой от тях се явяват в деня, предвиден за изселването, и понякога успяват да го избегнат или да го отложат с няколко месеца. Освен това те окупират свободни жилища, за да настанят в тях нуждаещи се семейства.

Да се позволи да бъдат изтъкнати недостатъците на демократичната система

Движението „15 май“ позволява да се мобилизира и привлече вниманието върху въпроси, които до вчера не бяха така видими. Адвокатката Лилиана Пенеда участва в борбата за обществено управление на водите. Община Мадрид възнамерява да приватизира предприятието „Канал де Изабел II“. *Тази кампания*, обяснява тя, *е пример за сътрудничество между движението и някои политически партии върху обща платформа. Много неща вече бяха организирани на 15 май. Но благодарение на „възмутените“ на протеста на 8 октомври има много повече хора, защото платформата беше представена на много народни събрания. Присъстваха и политически партии – Обединена левица, Equo*. Събитието е значимо, защото до този момент изглеждаше, че „15 май“ отказва всякакъв контакт с политическите партии, дори с тези, които могат да имат близки до неговите позиции.

Този въпрос – за отношението към политиката, никога не е бил толкова остър, колкото при наближаването на парламентарните избори на 20 ноември 2011, спечелени от Народната партия (НП) на консерватора Мариано Рахой. Каква позиция да заеме едно движение, което не желае да бъде партийно, при толкова сериозна загуба на левицата? Да създаде партия, за да сложи край на двупартийния модел, както предлагаха някои през юни 2011? Тази идея бързо беше погребана. Да се въздържи от гласуване? *Никога не сме призовавали към въздържане*, настоява Паредес. *Призовахме да се гласува за малцинствени партии, защото бяхме срещу двупартийния модел на НП (Народната партия, дясна) и ИСРП (Испанската социалистическа работническа партия, лява)*. Оставаше само – благодарение на компетентни пресмятания – да се отличи във всеки избирателен район малцинствената партия с най-много шансове за победа над кандидата на една от двете големи партии. Това не попречи на победата на десницата, но позволи да се изтъкнат недостатъците на испанската демократична система. Именно за да бъде преобразена тя, днес Паредес и съратниците му размишляват върху проекта „Демокрация 4.0“. Според него гражданите ще могат да гласуват за проектозаконите, разглеждани в Парламента, по интернет.

Но истинският успех на движението, извън тази постоянна изобретателност, се състои в тежестта, която то придоби в политическите дебати. Както в САЩ и в Обединеното кралство, испанските „възмутени“ потвърждават, че отсега нататък техните предложения са на обществената сцена. И най-вече, подчертава Паредес, те успяха *да интернационализират движението. „Окупирай Уолстрийт“ и израелските движения* (7) *в известен смисъл произлизат от „15 май“*.

Как през есента на 2001 един малък лагер на протестиращи в Южен Манхатън можа да се превърне във

(1) За да напише тази статия, авторът посети Лондон, Ню Йорк, Нашвил, Сантяго де Чили и Мадрид.

(2) Лагерът пред „Св. Павел“ беше разпръснат на 28 февруари 2012.

(3) François Cusset, „Quand le peuple se rebelle“ (Когато народът се бунтува), *Le Monde*, 7 ноември 2011.

(4) Вж. Victor de la Fuente, „En finir (vraiment) avec l'ère Pinochet“ (Да приключим наистина с ерата на Пиночет), La valise diplomatique, 24 август 2011, www.mondediplomatique.fr

(5) Вж. Раул Гилен, „Алхимиците от „Пуерта дел Сол“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 21 юли 2011.

(6) José Luis Moreno Pestaca, „Le mouvement du 15-M: social et „libéral“, générationnel et „assembléiste“. Un témoignage“ (Движението „15 май“ – социално и либерално, на поколението и на събранията", Savoir-Agir № 17, Bellecombe-en-Bauges, септември 2011.

(7) Вж.Yaël Lerer, „Indignation (sélective) dans les rues d'Israël“ (Изборно възмущение по улиците на Израел), *Le Monde diplomatique*, септември 2011.

бунтът на онеправданите

„всеобщо надигане“ (8) в страна, в която изглеждаше, че народните мобилизации принадлежат на историята? Ангажираният с нюйоркските лагеристи адвокат Александър Пенли припомня важността на предшествениците (като синдикалното движение от началото на 2011 в щата Уисконсин), които направиха това надигане възможно. Той смята, че и „арабската пролет“ е послужила за пример. *Ако такова нещо се беше случило във Франция, нямаше да има същото влияние, защото, нали знаете, американците казват, че за Франция и Европа тези протести са нещо нормално. Докато в Близкия изток… Тези страни бяха известни със своята затвореност и закостенялост… Щом това се получава там, нещо може да се случи и тук.*

Може би това е причината отправеният чрез интернет призив на канадското списание *Adbusters* да се окупира „Уолстрийт“ получи такъв силен отзвук. На 17 септември няколко стотин души дойдоха да протестират във финансовия квартал на Ню Йорк и накрая почти случайно се озоваха в парка „Зукоти“–място, притиснато между няколко небостъргача, на две крачки от „Уолстрийт“ и Световния търговски център. *Някои подхвърли идеята да се направи общо събрание като в Гърция или Испания*, спомня си Дейвид Грейбър, антрополог, преподавал в Йейл и активист анархист, който е участвал в планирането на окупацията. Този ден, нещо рядко за САЩ, хората заговориха за политика на улицата, в публичното пространство. И изплуваха различни искания, сериозни или абсурдни. Така по време на първото общо събрание на „Окупирай Уолстрийт“ беше обсъдено анулирането на решението по делото „Обединени граждани“ на Върховния съд, което през януари 2010 беше увеличило възможностите на корпорациите да се налагат над политическата власт (9), а също така и връщането на закона „Глас-Стийгъл“, чиято отмяна от Бил Клинтън позволи неконтролираната експанзия на финансите. И по един може би по-хумористичен начин някои призоваха да се изкърти статуята на бика на Бродуей, толкова емблематична за мечтите за могъщество на „Уолстрийт“.

Лагерът в Нашвил възстанови връзките, които безчовечният урбанизъм беше разрушил

В следващите дни броят на протестиращите нараства, появяват се палатки – животът се установява в парка „Зукоти“. Продължават да се правят общи събрания, организират се работни групи, приема се „Декларация за окупацията на Ню Йорк“. Площадът обединява най-различни хора. Освен дипломирани млади бели мъже, идват и бездомници, хора от малцинствата и други „заглушени гласове“, чието дългосрочно включване е предизвикателство, но не непременно спечелено. Някои се обявяват за комунисти или социалисти, или сочат капитализма като причина за проблемите. Други, обратното, искат да се запази системата и пазарната икономика, като изискват само тя да бъде регулирана.

Мнозина са разочаровани от Барак Обама: *Гласувах за него, той не направи нищо и сега окупирам.* Уилям Йорк, млад адвокат, когото срещнах при лагера на „Окупирай Нашвил“ в Тенеси, казва: *През 2008 бях включен в кампанията му в Кливланд, в Охайо. Това беше важен щат за изборната битка. Много се активизирах политически, много работих за кампанията, но скоро след идването му на власт разбрах, че той беше почти като другите кандидати. В основата си двете партии са една и съща партия. И двете са подчинени на големите компании, които могат да дадат на кандидатите толкова пари, колкото поискат. В действителност те са купени от тези големи многонационални компании.* Критиката на властта на големите транснационални предприятия е общ знаменател на движението „Окупирай Уолстрийт“.

Окупирането на публични пространства беше начин тази критика да бъде чута. Според някои тя е оправдана сама по себе си и съставлява конкретна реализация на обществото, което те биха искали да видят. Това е самодостатъчен политически акт. Но, както ще ни каже Шейн Патрик, съорганизатор с движението „Окупирай Уолстрийт“, както той държи да се самоопределя, *никой не желае да живее в егалитарно общество в сърцето на Ню Йорк през януари*.

Насилственото прогонване на лагеристите в парка „Зукоти“ от полицията на Ню Йорк през нощта на 15 ноември за мнозина даде положителен резултат. Майкъл Левитин, бивш хоноруван журналист към *Нюзуик* и *Лос Анжелис Таймс* и главен редактор на *Окюпайд Уолстрийт Джърнъл*, твърди: *Вече нямахме нужда от парка „Зукоти“. Това беше най-подходящият момент да спрем. А начинът, по който кметът ни прогони, беше идеален – насилствен, имаше бити и арестувани хора, изхвърлени книги, като всичко това беше недостъпно за журналисти.* Както при „15 май“ в Мадрид или Барселона, и тук полицейското насилие позволи на „Окупирай Уолстрийт“ да спечели симпатиите на общественото мнение, а прогонването застави окупаторите да помислят за други форми на действие, за да навлезе движението в нова фаза.

Така се създадоха връзки между „Окупирай Уолстрийт“ и комунитарните организации в народните квартали на Ню Йорк и другаде. На 6 декември платформата „Occupy Our Homes“ (Да окупираме домовете си) организира акция във всички щати, за да окупира празните жилища, които принадлежат на банки. Бедният квартал на източен Ню Йорк е цел на деня. В началото в центъра на Бруклин участниците са предимно бели и дипломирани. Но в хода на шествието, а после и в метрото, протестиращите разпределят позиви и информират минувачите за процента на изселванията от жилищата в Източен Ню Йорк – най-големия за цялата агломерация. Някои се присъединяват към шествието под лозунга на „Окупирай Уолстрийт“*„We are the 99%“* („Ние сме 99%“ – спрямо единия процент най-богати). В крайна сметка, се събират около две хиляди души – сред тях са исторически бойци от борбите на малцинствата, като Шарл Барон, бивш член на „Черните пантери“, а днес общински съветник в Ню Йорк. Друг общински съветник, Иданис Родригес, казва на хората колко е важен този ден, защото показва, че движението „Окупирай Уолстрийт“ става все „по-цветно“, тоест, че в него има вече повече черни, повече испаноговорящи, повече хора от малцинствата.

В крайна сметка една празна къща на ул. „Вермонт“ 702 е завзета, както в четиридесет други града на САЩ. Семейството на Алфредо Карас се настанява в нея. Няколко дни след манифестацията пред къщата стоят постоянно около дузина окупатори, за да защитят семейството в случай на опит да бъде изгонено. Макс Бергер е напуснал работата си в една неправителствена организация, за да участва в движението. *Окупираме тази къща в името на едно семейство. Винаги съм искал да се ангажирам с действия, които променят властовите отношения и се борят за най-отритнатите от обществото. А този въпрос с жилищата е чудесен – това е естественото продължение на движението „Окупирай Уолстрийт“. Хората се чувстват пряко засегнати. Десетки семейства се свързват с нас, за да им помогнем да се намерят къща или да ги защитим от изгонване.* И добавя: *„Окупирай Уолстрийт“ е способно да създаде много широко масово движение, което ще промени политиката в тази страна.*

И наистина, движението не се ограничава до Ню Йорк и още няколко големи града (10). В Нашвил, сърцето на християнска и консервативна Америка, е издигнат лагер пред Държавния конгрес. През декември 2011 там все още се намираха десетки палатки, спечелили правото да останат още няколко месеца, благодарение на юридическа победа, спечелена пред Държавния трибунал. В крайна сметка лагерът беше разпръснат от силите на реда през март 2012, което превръща Нашвил, по думите на участниците, в една от най-продължителните окупации в Съединените щати. Тук идеята да се присвои едно публично място придобива още по-дълбок смисъл, отколкото в Ню Йорк. Този град – едно голямо струпване на магистрали, небостъргачи, огромни църкви и автомобилни концесионери – осигурява публично пространство само за колите. Тук да вървиш пеша, е безсмислица. Какво остава да правиш лагер… Но лагерът, разказват окупаторите, възстанови връзките, които този безчовечен урбанизъм беше разрушил.

Нашвил се намира в сърцето на „Байбъл Белт“ – южен регион на САЩ, претъпкан с религиозни сгради, подобни на търговски центрове. Джим Палмър е пастор. Преди е служил в една от тях, но е напуснал за да се посвети на по-духовно практикуване на християнството. *Вместо да обърнат внимание на 10-те процента най-бедни, църквите са обзети от една амбиция, която ги тласка към строителството на все по-големи сгради, към все повече програми, за да надвият конкурентите*, обяснява той. *От средата на 70-те години предприемаческият модел беше наложен на пасторите. Пасторът е като Генерален директор с управителен съвет, а енориашите нямат никакъв глас.* На разпространението на този модел се отвръща с критика, съобразена с местните условия. Палмър, който е създал междуизповедническата група „Occupy Religion“ (Окупирай религиията), напомня, че *Исус беше част от 99-те %.*

През XX век левицата се провали. Трябва да извлечем поуката от нейните грешки

Няколко месеца след началото си движението „Окупирай Уолстрийт“ се проявява като многообразно и разнородно. То събира около себе си най-различни инициативи, организира протести и дейности по всякакви въпроси: жилищата, прекомерната власт на многонационалните компании, международната търговия с оръжие от страна на индустриалци, които *изнасят смърт в името на отбраната*, или дълговете на студентите и борбата за безплатно образование. Други пък мислят да окупират фермите. Следователно, за кратко време „Окупирай Уолстрийт“ успя да постави в центъра на американските политическите разисквания няколко същностни въпроса, като неравенствата и кризата на политическото представителство, и да се изгради като „движение на движенията“ (11), способно да привлече вниманието върху други мобилизации, които не биха имали такова влияние без неговата подкрепа.

От своя страна, чилийските студенти, съсредоточили вниманието си в университетите и искането за безплатно образование, създадоха по-класически тип мобилизация. Те се борят срещу резултатите от неолибералната политика (преобразуваният от Пиночет чилийски университет превърна образованието в благо с висока цена), но техният протест е по-организиран, с избори и с представителни и законни ръководители.

Въпреки тези различия, съществуват и допирни точки с „Окупирай Уолстрийт“. Използва се един и същи език. *По време на нашата кампания възприехме лозунга на „Окупирай Уолстрийт“ „Ние сме 99-те %“*, казва Габриел Борик, новоизбран президент на Федерацията на студентите от Чилийския университет , заедно с движението „Creando Izquierda“ (Да създадем левицата). Студентът по право, който се позовава на Антонио Грамши, Тони Негри и Славой Жижек, държи ясна политическа реч: *Ние сме леви, но казваме, че през XX век левицата се провали. Светът, който тя си представяше, не настъпи. Трябва да извлечем поуката от нейните грешки.* През декември 2011, след една година мобилизация, той продължаваше да настоява: *Студентското движение не е приключило. Не победихме, но и не бяхме победени.* Студентите се възползваха от чилийското лято, за да разработят стратегии – те се подготвят да предложат национализация на природните ресурси и данъчна реформа, предназначена за финансирането на университетите.

Рафаел Кемпф

---

(8) Keith Gessen, Astra Taylor, Eli Schmitt, Nikil Saval, Sarah Resnick, Sarah Leonard, Mark Greif et Carla Blumenkranz (под ръководството на), Occupy ! Scenes from Occupied America (Окупирай! Сцени от Окупирай Америка) Verso, NewYork, 2011.

(9) Вж. Robert W. McChesney et John Nichols, „Aux Etats-Unis, médias, pouvoir et argent achèvent leur fusion“ (В САЩ медии, власт и пари се сливат окончателно), *Монд дипломатик* в *Дума*, 4 август 2011.

(10) Вж. Olivier Cyran, „Dans le Mississippi, les fractures de l'Amérique profonde“ (В Мисисипи, напукването на дълбока Америка), *Le Monde diplomatique*, април 2012.

(11) Prachi Patankar и Ahilan Kadirgamar, „WitherWall Street: The challenge of the occupy movement“ (Предизвикателството на движението „Окупирай“), 2 януари 2012, www.criticallegalthinking.com.

Le Monde diplomatique
Превод Миряна Янакиева

Позамогналите се в Китай

Право на глас? Уверяват ни, че средните слоеве – тези домогнали се до „малкото благополучие“, както гласи официалният израз – в края на кращата ще успеят да наложат всеобщото гласуване. Но опитът от Южна Корея и Тайван опровергава тази прогноза.

Жан-Луи Рока*

CARLO GLORIA. Илюстрациите са от цикъла „Надбягване“, 2005.

НОВИТЕ средни класи (техници, административни служители, еднолични предприемачи и т. н.), които се радват на добри доходи, без обаче да са богати, вече съставляват една четвърт от общото китайско население и близо половината от градското. За част от наблюдателите, които се изявяват по медиите, те са единствената група, способна да демократизира страната. Образовани и добре платени, тяхна характерна особеност е, че са едновременно фактор на стабилност и на политическа промяна. На стабилност – заради тяхната привързаност към удобствата, собствеността, спокойствието и защото предпочитат разумното разрешаване на социалните конфликти, чрез преговори и компромиси, без насилие. На политическа промяна – защото за тях се смята, че в сравнение с всяка друга класа те са в най-добра позиция да защитят интересите си и да наложат на комунистическата партия процес на демократизация.

Изследователи, журналисти и служители са на мнение, че историята на всички модерни общества показва решаващата роля, която играят средните класи за демократизацията. В Китай се е наложило мнението, че Европа и САЩ са постигнали своята модерност благодарение на просветените си обществени слоеве, не винаги отличавани от буржоазията. Не се взима предвид, че представителната демокрация възниква преди появата на новите средни класи и че във Франция или в САЩ тяхното политическо поведение не е било особено прогресивно (1). Не се отчита също, че „новите социални движения“ през 60-те и 70-те години на миналия век чрез действията на неголяма прослойка активисти (интелектуалци, студенти, почти професионални бунтари) имат принос за това капитализмът да бъде модернизиран. Те откриха възможност дълго малтретирани групи (хомосексуалисти, етнически малцинства) да се интегрират в него, вместо да го поставят пред заплаха. Митът продължава да се радва на успех, а „демократичният азиатски опит“ допринася за увековечаването му.

Южна Корея дълго време се страхуваше най-много от хаос и от рецесия

Купища писания имат претенцията да обясняват демократизацията в Южна Корея, в Тайланд или в Тайван с появата на средна класа, която била наложила политическата промяна на управляващите режими. Още през 90-те години на миналия век обаче се появиха автори, които оспорват този мит. Така например Хейгън Куу отбелязва по повод на Южна Корея, че *ролята на средните класи в демократизацията е смътна и променлива, не непременно заради техните класови интереси, които по природа са изменчиви, а защото различни фракции реагират еволюционно на политическите промени и защото процесът на демократизация е дълъг и сложен* (2). До 1987 г. голяма част от корейските средни класи бяха благосклонни към политическата либерализация, но по-късно те подкрепиха по-авторитарни решения, водени от страха от хаос и икономическа рецесия.

Така мисли и изследователят Нийл Енглхарт, според когото средните тайландски класи не са играли някаква особена роля в отърсването на страната от авторитаризма. Въвеждането на избирателна система беше решено от част от елитите (военен и бюрократичен), с цел да се съхрани стабилността в страната. „Доверието на пазарите“ беше нужно, за да се запази решаващата роля на чуждия капитал и на износа в икономиката на страната, поради което изборите изглеждаха на времето като дългосрочен фактор за стабилност. Средните класи и други социални групи протестираха в защита на демокрацията и срещу корупцията, но те възприеха много по-предпазливо поведение от момента, когато им се стори, че по-радикалните социални слоеве заплашват социалния ред (3).

И накрая това, което доведе до демократизацията в Тайван, не беше едно брутално надигане на средните социални слоеве, а краят на заблудата, че е възможно завоюването на континентален Китай – единственият аргумент, който обуславяше диктатурата. След като Гоуминданът прие, че тайванското правителство представлява единствено населението на Тайван, се наложи системата на избори (4). Белите якички бяха силно свързани с бюрократичния апарат и само една малка фракция от средната класа се възползва от либерализирането на режима, за да създаде социални движения.

Теорията за ролята на модернизацията омаловажава значението на политиката и на историята, защото разглежда демократизацията като непреходен процес, подет от една класа, която неизбежно щяла да внесе светлина в света на тъмата. Същата липса на реализъм беше актуална през 70-те и 80-те години на Запад, където главният проблем беше да се намери подходяща социална група, която да замести работническата класа, очевидно неспособна да срути капитализма. При това положение политическата позиция на средните класи изглеждаше решаваща. Но дали става дума за класата като такава? За незначителна част от народните класи? За дребна буржоазия? За сила, която се бори едновременно срещу буржоазията и срещу работниците? За нова работническа аристокрация (5)?

В „Империята в центъра“ (Китай - *бел. пр.*) идеята, че средните класи са фактор на промяната, отговаря на всеобщо споделяната нужда да се заобиколят политическите въпроси. Представителната демокрация без съмнение е бъдещето на Китай (всички или почти всички са съгласни с това), но тя може да бъде наложена единствено след продължителен процес, който цели да запази основното – стабилността и икономическия растеж. От страх да не загубят много бързо всичко управляващите класи смятат, че колкото по-късно, толкова по-добре. Много интелектуалци, изследователи и журналисти очакват, че социалните борби ще допринесат за демократизацията (повече права, повече свободи), без насилствена смяна на режима (6). Други, по подобие на прочутия блогър Хан Хан, отхвърлят революцията, отдавайки предпочитание на реформата, и с примирение приемат, че няма да доживеят да видят един напълно демократизиран Китай (7). Според политическата анализаторка Емили Френкел (8) дори либерали като Кин Хюи или Рен Жинтао (9) не се надяват веднага да настъпи демокрацията. Те са на мнение, че е нужно да измине определен период на преход и на приспособяване. Възможно е позициите да варират, но всички смятат, че един опит за насилствена промяна под натиска на бунтовно народно движение ще завърши с провал на реформите и може би с поставяне под съмнение на всяка бъдеща демократизация.

Китайски медии и блогъри смятат, че народът „още не е дорасъл“ да гласува

Всеобщото съгласие по този въпрос може да бъде обяснено по много начини. Дългото редуване на протестни движения, които са белязали историята на Китай от Културната революция (от 1966 г.) до събитията на площад „Тянънмън“ (през 1989 г.), правят неприемливи политическите трусове. Лесно може да се разбере защо изразът „По-добре малко сега, отколкото повече в бъдеще“ намира много привърженици. Никой не може да гарантира, че системата на представителната демокрация с нейната непредвидимост по отношение на качеството на избраните ръководители и с присъщата бавност на обсъжданите решения ще даде по-добър резултат от сегашната колективна диктатура. По същество медиите и повечето членове на средните класи, които се изявяват по интернет, смятат, че китайците „не са дорасли“. На този етап потенциалните избиратели са главно селяни, преселници, малка градска прослойка с ниско ниво на образование, т. е. простолюдие, за което интелектуалните елити смятат, че е неспособно да изпълнява гражданския си дълг. При такова положение изборите биха донесли само нещастие и разочарование. Богатите биха могли да купят гласове и да наложат антисоциалните си политики. Но, добавя Хан Хан, има ли някой по-богат от Комунистическата партия?

Да уточним, че под „елити“ тук се разбират не само управляващите, но и средните класи и по-конкретно

*Професор по политически науки, Център за международни проучвания и изследвания (CERI-CNRS), Париж, автор на *Une sociologie de la Chine* (Социология за Китай) , La découverte, Париж, 2010.

(1) Виж C. Wright Mills, *White Collar. The American Middle Classes* (Белите якички. Американската средна класа), Oxford University Press, Ню Йорк, 2002 (1- во издание 1951).

(2) Hagen Koo, „Middle classes, democratization, and class formation: The case of South Korea“ (Средни класи, демократизация и създаване на класа - случаят Южна Корея), *Theory and Society*, том 20, бр. 4, 1991.

(3) Neil Englehart, „Democracy and the Thai middle class. Globalization, modernization, and constitutional change“ (Демокрация и тайландската средна класа. Глобализация, модернизация и конституционна промяна), *Asian Survey*, том 43, бр. 2, Бъркли, март-април 2003.

(4) Françoise Mengin, „Taïwan: la question nationale et la démocratisation“ (Тайван – националният въпрос и демократизацията), в тома под ръководството на Christophe Jaffrelot, *Démocraties d'ailleurs*, Karthala, Париж, 2000.

(5) Carolyn Howe, *Political Ideology and Class formation. A Study of the Middle Class* (Политическа идеология и създаване на класа), Praeger,Уестпорт, 1992; Luc Boltanski, *Les Cadres. La formation d'un groupe social* (Кадрите. Създаването на социална група), Les Editions de Minuit, Париж, 1982.

(6) Вж. Jing Jun, Sun Liping, ShenYuan и GuoYuhua, „A la recherche d'une démocratie sociale“ (В търсенето на социална демокрация), *Manière de voir*, бр. 123, „Chine, état critique“ (Китай, критично състояние), излиза от печат на 16 май.

(7) Han Han, „Tan geming“ („A propos de la révolution“ (По повод на революцията)), http://blog.sina.com.cn

(8) Emilie Frenkiel, „Une démocratisation aux couleurs de la Chine“ (Демократизация с цветовете на Китай), *Politique étrangère*, бр. 4, Париж, зимата на 2011.

(9) Qin Hui, историк, преподавател в университета Tsinghua, известен с позициите си в подкрепа на приватизациите и на представителната демокрация. Ren Jiantao, преподавател в университета Sun Yat-Sen, привърженик на либералната философия.

не ги е грижа за демокрацията

тези, които пишат във вестниците, правят изследвания, съветват величията, имат блогове и подкрепят социалните движения. Техният статут се определя не толкова от парите, колкото от степента им на образование (дипломирани висшисти) и от качествата, които претендират, че притежават – рационалност, добри обноски, добър вкус, честност. Качества, които се предполага, че се открояват на фона на машинациите на управляващите класи, от една страна, а от друга, на фона на „лошото качество“ на масите. Монополът, който тези елити имат над медиите, им позволява да налагат своите морални норми. Много селяни и преселници приемат това символично насилие по отношение на тях – те преценяват себе си като хора от „лошо качество“ и се стремят да се издигнат.

Повишаване на заплатите, програми за жилищно настаняване – една грижливо планирана перспектива за преселниците

Поради факта, че имат влияние върху вътрешната политика, тези елити се изявяват като някаква идеална класа, магически ключ към демократизацията. От левицата до десницата, от либералите до социалдемократите всички, с изключение на шепа изолирани дисиденти, възприемат демократизацията като технократски, рационален, прогресивен проект, като план, ръководен отгоре, който не трябва да буди никакво съмнение. Затова се говори повече за движения за защита на правата (*weiquan*), отколкото за социални движения. Повече права за личността, повече законни възможности за изразяване на недоволство, повече прозрачност в упражняването на властта, повече социална справедливост – така изглежда първият етап на демократичното развитие. Нещо много далече от революция или от смяна на режима.

Дванадесетият петгодишен план (2011-2015), приет от властта, има за цел да облагодетелства слоевете със средни доходи и да открие възможност за преселниците масово да се интегрират в средните слоеве от населението (като повишава възнагражденията им, чрез програми за жилищно настаняване, като подобрява социалната им защита и достъпа на децата им до образованието), за да нарасне броят на потенциалните „добри граждани“. Журналисти, изследователи, адвокати и политици, които подкрепят преселниците и селяните в техните протестни действия, отправят призиви за превръщането им в граждани с ясно съзнание за техните права и задължения. Те очакват тези хора да се научат да защитават повече колективните, отколкото личните си интереси. Когато половината от обществото достигне това ниво, уверяват те, в Китай най-после ще може да има истинска представителна демокрация.

Дали политиката и историята ще се оставят да бъдат укротени от този технократски проект? Отговор ще дадат идните десет години. Не е сигурно, че пред лицето на интеграционните политики и на хулите, на които не престават да са прицел, преселниците от второто поколение ще продължат да бъдат кротки. Що се отнася до средните класи, вярно е, че те са станали опора на режима, но могат да станат по-непокорни, ако позициите им бъдат заплашени. Липсата на данъчна политика, която да облага справедливо капитал и труд, трудово възнаграждение и финансови продукти, проблемите на заетостта, с които се сблъскват дипломираните младежи, задлъжняването на младите семейства, които искат да си купят жилище или кола – толкова много елементи, които обясняват унинието на средните класи.

Жан-Луи Рока
Le Monde diplomatique
Превод Методи Кръстев

Удобен етикет за руските опоненти

Безработни и висши ръководни кадри, продавачи и детски учители - манифестантите срещу Владимир Путин са от най-различни категории..

Александър Бикбов*

ВБЛИЗКО бъдеще средната класа трябва да се превърне в най-многобройната социална група, предсказа Владимир Путин на 29 февруари 2012 г., малко преди преизбирането му на президентския пост на Русия, докато опонентите му манифестираха вече трети месец срещу опетнените от измами избори.

Между всемогъщата номенклатура и изолирания пролетариат, тази класа се оказа основната клиентела на политическите реформи. Още през 1992-1993 г. тя прие двоен образ във въображението на привържениците на прехода към постсъветския рай, смятана едновременно за стабилизиращ слой, който ще спре конфликтите между противостоящите си социални групи, и за главната подкрепа на новия политически режим.

Оттогава непрекъснати разисквания за нейното значение и съществуване съпътстват историята на Русия или се подемат постоянно в списанията и телевизиите. Финансовата криза през 1998 г. хипотетично щеше да затрие тази хипотетична класа, преди идването на власт през 2000 г. на Путин, който възроди надеждата за нейното развитие. Надежда, която икономическата криза през 2008-2009 г. отново постави под въпрос. Така „преследването“ на средната класа се превърна в истинска журналистическа страст.

Последните протести срещу правителството ѝ дадоха нов тласък. Само в Москва на няколко манифестации се събраха десетки хиляди хора, обединени от лозунги като „Не гласувах за тези мръсници, гласувах за други мръсници“ или „Измамата беше успешна, мина без инциденти“. Проведените интервюта с протестиращите, представяни общо като принадлежащи към средната класа, показват голямото разнообразие на възможностите за приемането на тази идентичност (1). По време на голямата манифестация на 4 февруари 2012 г. в Москва един специалист в областта на връзките с обществеността заяви: *Надявам се, че принадлежа към средната класа, но честно казано нямам много ясна представа по въпроса*. А друг, журналист, допълни: *Не знам...* [причислявам се към] *средната класа. Но това е просто, за да кажа нещо. Възможно е, от чисто теоретична гледна точка, да сме средна класа*, осмели се да заключи един преводач, докато един предприемач твърдо защитаваше принадлежността си към *една култивирана и творческа средна класа.*

Онези, които твърдят, че принадлежат към тази класа, заемат широк диапазон от позиции в обществото. Сред тях откриваме както висши ръководни кадри от банковия сектор, с месечно възнаграждение от няколко десетки хиляди евро, така и журналисти и преводачи с несигурно положение, начални учители, които получават между 300 и 600 евро на месец, и дори главен майстор в някое провинциално предприятие, който печели едва 500 евро. Как е възможно индивиди с толкова различен статус сами да се причисляват към една и съща категория?

Т.нар. „либерална“ политическа опозиция не е нито единствената, нито първата, която използва понятието „средна класа“, включително и за да се самоопредели. Правителството се вкопчва в нея в критичните моменти, или за да наблегне на ролята си на „стабилизатор“, или за да я противопостави на верния „народ“, като през декември 2011 г., когато протестиращите бяха сведени до *хора, носещи палта от норки*. Но още от началото на протестите големите медии обясняваха кои са те на протестиращите, видимо колебаещи се спрямо това определение за самите тях. *Стига! Средната класа излезе на улицата*, твърди *Заголовки* на 7 декември 2011 г. *Вбесените са нашата нова средна класа*, преувеличава три дни по-късно *Комсомолская правда*. В трите месеца непосредствено след парламентарните избори през декември 2011 г. броят на статиите, посветени на тази прословута „класа“ в руските печатни издания, почти се удвои в сравнение с предходните три месеца. Международната преса не остава по-назад: *Подкрепяната от Путин руската средна класа се обръща срещу него*, пише *Ню Йорк Таймс* (11 декември 2011 г.); *Кремъл ще има сериозен проблем, когато младите руснаци от средната класа се включат в политиката*, смята *Индипендънт* (Лондон, 12 декември 2011 г.).

„Живея скромно, обикновена служителка съм, но получих много добро образование“

Според първоначалните резултати от проучването ни, изглежда, че с развитието на манифестациите интервюираните лица все по-често започват да използват това понятие и за самите себе си. Това означава, че медийната операция постигна успех. *Казват, че тук манифестира средната класа, тоест ние*, заявява служителка от частния сектор. Съветвани от всякакви експерти, журналистите създадоха идея за класа, която манифестантите могат да използват, за да се утвърдят като социална група с обществена позиция. Понякога това измерение проличава по очевиден начин: *Принадлежа към една от по-нисшите прослойки на средната класа*, обяснява търговка на дребно на електроника, демографка по образование. *Живея скромно, продължавам да съм обикновена служителка и произхождам от съвсем скромно семейство, но получих много добро образование, имам културни изисквания и политически пристрастия. От средната класа сме, защото тук открито изразяваме позицията си*, обобщава банкова служителка.

Преди всичко обаче именно мобилизираните журналисти виждат в манифестациите потвърждението на една реалност, която самите те са изфабрикували, игнорирайки различията в социалният статут на индивидите, участващи в шествията. Ето как „средната класа“ се превръща в понятие, произлизащо от готови формули, удобно за едно движение, което избягва да се задълбочава в потенциално конфликтните социални въпроси, като например образованието и общественото здраве.

Понятие, чиято политическа магия се дължи едновременно на мобилизиращия му потенциал и на способността му да прикрива основните социални различия. Като истинско самосбъдващо се пророчество днес то е единствената идентичност, способна да изкара притежателите на iPad-и от кафенетата на улицата.

---

(1) Тези интервюта са проведени освен от автора, от Александрина Ванке, Александър Фудин, Георги Коновалов и Анастасия Калк.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

*Заместник-директор на Центъра по съвременна философия и социални науки, Московски държавен университет.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Между подчинението и бунта

(От стр. 3)

нарастване на личния състав в средното образование и на развитие на междинните професии в публичния сектор Социалистическата партия, родена на конгреса в Епине през 1971 г., проповядва единодействие с Френската комунистическа партия. А тя пък, на свой ред вдъхновена от успехите на италианските другари, започва да се интересува отново от съдбата на средните класи.

От своя страна, Митеран знае, че трябва да разшири базата от активисти на формацията, с която току-що се е сдобил по стечение на обстоятелствата, за да се бори на изборите. Скъсвайки с проядената от червеи „стара къща“ – Френската секция на Работническия интернационал, той се опитва да привлече нови средни слоеве от трудещи се, които нарастват бързо. За да успее, прибягва до част от наследството от май 1968 г., особено що се отнася до либерализацията на нравите и на културата. В тази насока пътят е чист. Още повече че Френската комунистическа партия, обезпокоена, като вижда как обединението подпомага електорално партньора ѝ, постепенно се връща към едно по-народно, работническо слово. Разминаването става явно през 1977 г. с разрива около общата програма. Оттук нататък двете леви формации се противопоставят.

Четири години по-късно Митеран е избран за президент на Републиката. Той обещава *разрив с капитализма* и с оглед на това един *солиден класов съюз* (11), който установяваме в урните на 10 май 1981 г. „Затягането на коланите“, осъществено през 1983 г. (замразяване на заплатите, масивни индустриални преструктурирания), трябва ли да бъде тълкувано тогава като поредното предателство на политическите представители на средните класи към техния съюзник – работническата класа? Това виждане на нещата, което би могло да се осланя на социалната изолираност на социалистическите ръководители, не би отчитало международната и идеологическата среда, породена от консервативната вълна. Маргарет Тачър и Роналд Рейгън са току-що избрани в Обединеното кралство и в САЩ, „новите философи“ се настаняват на френската интелектуална сцена. От 1982 г. висшите функционери придобиват определящо значение в преработването на социалистическата стратегия, макар че управляващите не са подложени на действителен народен или синдикален натиск. Като че ли социалистите на власт твърде бързо вдигат подвижния мост, какъвто представлява тяхната партия между държавата и обществото, *оставяйки на своите реални или потенциални съюзници ограничен избор между обсадата на крепостта или отстъплението* (12). При тези условия либералната идеология, на мода навсякъде в света, прави възможно трудностите на новото правителство да бъдат тълкувани като последица от неадекватността на социалистическата доктрина спрямо реалностите на новия свят.

Въпреки различието на ситуациите, препятствията пред съюза на народните и средните класи си остават същите. Ужасът, който предизвикват у последните твърде радикалните според тях проекти, които могат да застрашат, например, частната собственост или спестяванията, изглежда съставлява неизменна даденост. Все пак, особено в период на остра криза, страхът от декласиране, срещу което установената система изглежда безсилна (макар всъщност именно тя да го причинява), благоприятства съюзите или срещите около задачите за „общественото спасение“. Изучаването на миналия опит не е обезсърчителен урок по реализъм, то дава някои насоки, които позволяват да се определят условията за успех на подобен съюз, били те социални (относителна общност на икономически интереси), или политически (общото желание да се прогони десницата). Парадоксално увеличението на неравенствата, краят на обществената мобилност, все по-малцинственият характер на елита, който контролира държавите, без да се интересува от участта на народите, могат да благоприятстват единството на интереси, което историята често е компрометирала.

(11) *Projet socialiste pour la France des années 80* (Социалистическу проект за Франция през 80-те години), Club socialiste du livre, Париж, 1981, с. 368.

(12) Steven C. Lewis и Srenella Sferza, в Stanley Hoffman и George Ross (съставители), *L'Expérience Mittérand. Continuité et changement dans la France contemporaine* (Опитът Митеран. Приемственост и промяна в съвременна Франция), Presses universitaires de France, Париж, 1988, с. 148.

Доминик Пенсол
Le Monde diplomatique
Превод Калоян Праматаров

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори: François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Тиражът на *Монд дипломатик* с неговите 44 печатни международни издания надминава 2,4 милиона екземпляра. Към тях трябва да се добавят и 7 издания в интернет.

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 7 юни 2012 г.

Друга логика в Третия свят

Ален Греш

В КОЛОНИЗИРАНИЯ свят от преди Първата световна война полемиката относно връзките на работническата класа със „средните слоеве“ не следва същата логика, както в Европа от XIX век. По онова време работническата класа практически не съществува, зараждащият се социализъм и съпротивителните движения срещу чуждата окупация са ръководени по-скоро от религиозни или традиционни водачи. В Европа те често са критикувани, включително от социалистите, че са „феодали“ или „реакционери“, враждебни към прогреса и „цивилизацията“.

Първата световна война и болшевишката революция от 1917 г. ще променят нещата. Първият Конгрес на народите от Изтока, свикан в Баку през септември 1920 г., събира почти две хиляди делегати – араби и кюрди, турци и индийци, персийци и китайци. *Не винаги сме имали време да си дадем сметка за размаха на историческите събития, в които участваме*, обяснява тогава комунистическият ръководител Григорий Зиновиев. (...) *Народи, които досега бяха смятани от капиталистическия свят за стадо говеда, народи, смятани за „нисши“, на чийто гръб буржоазията живееше спокойно, уверена, че няма да излязат от своята апатия – тези народи се вдигат на бунт.* Лозунгът, издиган от Комунистическия интернационал, вече е „Пролетарии от всички страни и угнетени народи, съединявайте се!“.

Практическото изпълнение на този лозунг обаче не се разбира от само себе си, тъй като в колонизирания свят числената тежест на работниците е все още малка. Необходимо ли е комунистите да се съюзят с Мустафа Кемал – турският управник, който оспорва Версайския договор? Трябва ли Китайската комунистическа партия да сключи споразумения с националистическия Гоминдан? Налага ли се да се съюзим с националната буржоазия срещу империализма, или да осъдим нейните компромиси? Все повече в крак с държавната стартегия на Москва, Комунистическият интернационал се колебае, изопачава и понякога предприема драматични стратегически обрати.

След Втората световна война в повечето страни, които все още не са наричани „Трети свят“, полемиката относно политическите съглашения е посветена предимно на антиколониалната борба, която в много по-голяма степен, отколкото социалния въпрос, обединява огромното мнозинство от населението. В няколко случая (Виетнам и значително повече Индокитай, Китай...) комунистите оглавяват антиколониалното движение, като придават на независимостта социално съдържание, основано главно на селскостопанската реформа в полза на бедните селяни, образованието и здравеопазването. В Индия и Индонезия буржоазията ръководи движението за национално освобождение, като комунистите остават второстепенна, понякога репресирана сила. На други места (Алжир, Египет и др.) националните сили, които претендират, че поддържат революцията (но са антикомунисти), като се опират на армията, завземат властта и предприемат дълбоки реформи, а именно възвръщат си националните богатства и развиват образованието и здравеопазването.

Половин век след отвоюването на независимостта и въпреки икономическия растеж в страни като Бразилия или Южна Африка, социалните структури на страните от стария Юг слабо приличат на „класическите“ в Обединеното кралство от втората половина на XIX век, описани от Карл Маркс. Работническата класа там продължава да е малцинство, преобладава работата на черно, средните класи са по-многобройни, но често обеднели, и селяните, въпреки урбанизацията, все още са половината от населението. От друга страна, тези страни, вече здраво приобщени към световния капиталистически пазар, са по-зависими, отколкото през 70-те години на XX век. В този контекст какви съюзи ще позволят да се отхлаби менгемето на пазарите и да се формулира един по-егалитарен социален проект? Въпросът все още не е намерил отговор.

Le Monde diplomatique
Превод Зорница Павлова

На фокус

Боряна КОСТОВА

БЪЛГАРСКИТЕ РЕКОРДИ II

Копаем вече и дъното

Имаме нови „завоевания” в европейските класации

Когато в края на януари т.г. написах за печалните български рекорди* на фона на живота в Европейския съюз, си мислех, че държавата ни няма накъде да се срива повече. Официални данни на Европейската комисия, на Евростат, на Световната банка, както и на редица други важни международни институции и организации недвусмислено сочеха, че България е на последно място по почти всички важни за развитието на всяка страна показатели, като същевременно води най-черните класации. Така например тя беше на опашката в общността по доходи и качество на живота, но бе първенец по смъртност, успешни самоубийства и корупция... Днес се оказва, че България не само че не се е оттласнала и на милиметър от дъното, ами копае още надолу.

Работещите българи продължават да са с най-ниското заплащане в целия Европейски съюз. Проучване на Евростат, огласено в края на април т.г., показва, че

и почасовият труд е най-евтин у нас

На нашенеца му плащат на час по 3,5 евро (7 лв.), докато на белгиеца - 39,3 евро. Дори северните ни съседи - румънците, са по-добре от нас - те взимат по 4,2 евро на час. Почасовото заплащане за труд в Дания е 38,6 евро, във Франция - 34,2 евро, в Люксембург - 33,7 евро, в Холандия - 31,1 евро, в Германия - 30,1 евро. Като изключим България и Румъния, зле са в Литва (5,5 евро за час) и в Латвия (5,9 евро).

Ставката от 3,5 евро обаче се отнася само за почасовия труд в обществения сектор у нас. Според националната ни статистика частните фирми плащат още по-малко - по 2,56 евро (5,13 лв.).

Пак по разчети на НСИ най-добре са заплатени хората, работещи в производството и разпределението на топлинна и електрическа енергия. Те получават по 18 лева (9 евро) на час. В добивната промишленост получават по 16 лв. на час, във финансовия и застрахователен сектор - по 13 лв., а в транспорта и съобщенията - по 8 лв. Най-ниско са заплатени служителите в административния и спомагателния сектор - по 2,72 лв. на час. Работещите в сферата на образованието получават за час работа по 6,50 лв., в държавното управление - по 7,86 лв., а в областта на културата, спорта и развлеченията - по 4,89 лв. на час.

Положението не е розово и при твърдите възнаграждения по трудов договор. Робърт Кайло, старши икономически експерт на Международната организация на труда, който беше в България в началото на март, съобщи потресаващата новина, че минималната заплата у нас (като се приспаднат от нея данъците и осигуровките) е по-ниска от тази, която получават селяните в Китай. И макар от 1 май т.г. минималната ни работна заплата да се покачи от 270 на 290 лв., ние продължаваме да сме

последни по долна граница на доходите

Между 200 и 300 евро е минималната заплата в балтийските републики и Унгария, а между 300 и 400 евро - в Чехия, Словакия и Полша. Най-висока е тя в Люксембург (1801 евро през януари т.г.). Което ще рече, че и там доходите не стоят на едно място, тъй като в края на м.г. най-ниското заплащане бе 1758 евро. Над 1000 евро е минималното възнаграждение във Великобритания, Франция, Белгия, Холандия и Ирландия. Между 500 и 900 евро е то в Португалия, Малта, Испания, Словения и Гърция.

Едно от най-новите проучвания на Евростат показва, че България продължава да е последна и по покупателна способност на гражданите си, съобразно разходите на домакинствата. По тази показател на дъното, но по-добре от нас, отново са Румъния, балтийските републики, следвани от другите страни от Централна и Източна Европа. На върха на класацията традиционно е Люксембург, следван от Холандия, Белгия, Франция, Ирландия и Великобритания.

Промяна в данните, които очертават социалното положение, има и в България. Те обаче вървят надолу и категорично опровергават хвалбите на правителството на Бойко Борисов, че животът се подобрява. От февруари 2010 до 2011 г.

бедността у нас е нараснала с 2 на сто

са пресметнали от Световната банка. Обеднява предимно градското население, което е по-силно засегнато от безработицата и намалените доходи. Глобалната икономическа криза се е отразила тежко на българските домакинства най-вече чрез пазара на труда, скока на безработицата и намаленото работно време в много предприятия. Затягането на коланите е по посока ограничаване на битовите разходи, парите за храна, средствата за здраве и образование. С най-голям риск от бедност са тези, в които главата на домакинството е безработен, образованието е ниско, при самотните майки и многодетните семейства.

Рискът от бедност у нас е 41,6% при 23% средно за ЕС, обяви наскоро лидерът на КНСБ Пламен Димитров. И за да остават повече пари у хората, синдикатът настоява да се въведе необлагаем минимум. Лошото е, че в близко време не се вижда “светлина в тунела”. Според Шарън Броу, генерален секретар на Международната конфедерация на профсъюзите, броят на безработните българи ще се увеличава и до края на годината вероятно ще стигне поне 19%. Според нея в следващите няколко години България ще се нуждае от 700 000 нови работни места.

Ниските доходи и масовото обедняване са свели живота на повечето българи само до грижа за физическо оцеляване. Показателно е, че докато днес западноевропейците инвестират в жилища, ние основно харчим парите си за храна. Която е некачествена и недостатъчна за мнозина. Факт е, че доста хора не си дояждат и 1/3 от населението вече се храни по два, вместо по три пъти дневно. Масовото затлъстяване, което заема особено застрашителни размери сред подрастващите, също се дължи на консумацията на вредни, нискокачествени продукти, бият тревога специалисти. А това вдига и ръста на сърдечносъдовите заболявания у нас, чийто брой и сега ни отрежда челното място в черните класации на Европа.

Само преди дни националната статистика потвърди, че близо 84 на сто от разходите ни отиват за покриване на потребителски нужди, като най голямото перо е за храна - 35 на сто. Такъв висок процент никъде в Европа няма!

За облекло и обувки харчим само 3 на сто (колкото е в Литва и Унгария), за битови нужди в

жилището и горива за отопление - 14,4 на сто, за обзавеждане на дома и ремонти - 2,8 на сто, за здравеопазване - 5,7 на сто, за транспорт - 6 на сто, за данъци - 5,3 на сто, за отдих и развлечения - 4 на сто, за алкохол и цигари - 4,5 на сто. Според аритметиката на НСИ, ако за миналата година българинът средно е получил 3672 лева (по 306 лв. месечно), за храна е отделил 1265 лв., за битови нужди в жилището и отопление - над 500 лв., за алкохол и цигари - 155 лв., за здравеопазване и транспорт - по около 200 лв. и т.н. Сметката обаче няма нищо общо с реалността, като се има предвид, че след скока в цените на течните горива, парното, тока, въглищата и дървата, отоплението струва поне три пъти повече.

И докато ние сме

работили едва ли не за единия хляб

в Люксембург и Великобритания са отделяли за храна само по 9% от доходите си, в Ирландия - 9,8%, в Австрия - 10%, в Германия - 11%, в Дания - 11,2%, в Холандия - 11,7%, в Кипър, Финландия и Швеция - по 12,4%. Освен у нас, най-много средства за храна са давани в Румъния - 29 на сто, Литва - 26,4, Естония - 19, и Латвия - 18 на сто.

Добре живеещите нации, чиято основна грижа не е оцеляването, обичайно харчат повече средства за развлечения. По данни на Евростат испанците са заделяли от доходите си за ресторанти по 16,9 на сто, в Кипър и Малта - по 14 на сто, в Ирландия - 13,5 на сто. Най-малко са ходили по заведения в Литва - 2,8 на сто, Латвия - 4,4 на сто, в Румъния и Дания - 5 на сто, Швеция - 5,6 на сто. Странното е, че България не е включена в тази класация. Най-вероятно, защото процентът ни е обидно малък. Както е известно, напоследък пак поради повсеместната мизерия българинът все повече се отдава на домашен алкохолизъм.

Известно е, че България оглавява черната класация по обща смъртност в ЕС. За 2010 г. тя беше 14,6 на хиляда души, но година по-късно вече е 14,7 на хиляда. Броят на починалите у нас през 2011 г. е 108 258, т.е. над 7000 повече.

За повечето страни в Европа този показател остава между 9 и 10,5 на хиляда. Най-нисък е той в Ирландия - 6,1 на хиляда. А в близки на нас държави като Румъния, Естония, Унгария, Литва и Латвия, коефициентът на смъртност е между 11,8 и 13,4 на хиляда.

И ако допреди три години имахме надежда, че нацията ни няма да изчезне, тъй като раждаемостта се увеличаваше плавно, днес бъдещето ни е неясно. За сравнение ще посочим, че през 2009 г. раждаемостта средно за ЕС е била 10,8 на хиляда, а у нас - 10,7 на хиляда. Сега тук се раждат значително по-малко българчета. По данни на НСИ през 2011 г. са се родили 70 846 бебета, т.е. с 4667 по-малко от предишната.

Но има още една, много по-страшна подробност.

Мизерията убива българските деца

България е начело в Европа и по детска смъртност. Девет от 1000 бебета умират, преди да навършат годинка, твърдят от Националната мрежа за децата. Според нея в някои части от страната смъртността при децата е съпоставима с тази в Африка.

Мизерният живот, пълната често пъти нищета, липсата на родителски и здравни грижи са причина средно 11 от всеки 1000 деца у нас да не дочакват 5-ата си годинка, посочват експертите на организацията. Животът на 9 от 1000 бебета продължава най-много 12 месеца, почти толкова са и тези, които умират непосредствено преди или след раждането си.

Държавата не прави нищо за децата с психични проблеми и за наркозависимите подрастващи. Няма напредък при интегрирането на децата с увреждания в масовите училища. В голям проблем са отпадащите ученици.

Бедността съпътства всяко четвърто българско дете. Това е национална трагедия!

Накрая нека видим и какво реално стои

зад голямото фукане на Борисов

че много скоро ще доведе благоденствието в страната, тъй като правителството му усвоявало бързо и огромни европейски пари? Оказва се, че стои само поредна лъжа. Ще припомним отправеното предупреждение на Европейската комисия към българския премиер, че предвид задълбочаващата се криза Брюксел няма възможности, а и не е обещавал да отпуска големи суми за строеж и ремонт на пътната мрежа у нас. Публична тайна обаче е, че средствата за прословутите магистрали бяха изгребани “назаем” от хазната и сега дупката в нея стои. А Борисов и Дянков са се видели в чудо как да я запушат. Кабинетът отдавна опука резерва от 8,2 млрд. лева, оставен от тройната коалиция. Не се увенчаха с успех и правителствените “бизнес” разходки до Египет и Катар, където тайно се просеха кредити. Затова посегнаха на Сребърния фонд, предназначен за пенсионерите ни и ще натресат на поколенията изплащането на нов държавен заем.

В началото на март зам.-министърът на земеделието Светлана Боянова пък направи едно признание, което досрина Борисовите “въздушни кули”. Тя обяви, че почти

не усвояваме европарите за агроземеделие

и по този показател заемаме последното място в ЕС. Става дума за предоставените ни за екозоните НАТУРА и за биоземеделие 255 млн. евро, от които са договорени едва 6,12%, а са изплатени 5,86%, т.е. 14 млн. евро. До есента на м.г. бяха изплатени само 1 на сто. Според Боянова проблем е и, че парите за агроекология не могат да се прехвърлят към други дейности. И поради провала може да загубим средства от Програмата за развитие на селските райони. Както се казва - “Сефте!”

Отново си задавам въпроса: “По какво всъщност сме първи в Европа?” Миналата година бяхме челници в изграждането на молове, четири месеца по-късно вече сме се сдобили с още една национална “радост” - водим европейската класация и по заболели от кучешка тения... За което можем да благодарим на местното ГЕРБаджийско управление и особено на столичната кметица Йорданка Фандъкова.

** “Първенци сме, но... откъм опашката”, ДУМА, 25 март 2012 г.*

Заради Идеала

На 19 и 20 май ще ни гледа отгоре Дядо Благоев

Методи ГЕОРГИЕВ

Неотдавна се разделихме с видната журналистка от в. ДУМА, уважаваната и обичана от всички ни заради безукорното й служене на Идеала Лилия Томова. При раздялата всички бяхме тъжни. Но аз съзрях сред двете стотици дошли на поклонението социалисти и левомислещи едно стаено, незаличимо единение. Видях свели глава Велко Вълканов, Янаки Стоилов, и.д. главен редактор на ДУМА Юрий Борисов, бившият началник на ГЩ на БНА и вицепрезидент Атанас Семерджиев, партизанинът-антифашист адмирал Дичо Узунов, членът на ЦК на БКП и сега активен деец на социалистическата партия Крум Василев, председателят на партия "Нова Зора" Минчо Минчев, европейски интелигентният проф. Чавдар Добрев и др. Всички все радетели на най-голямата идея на съвременността - социалната държава.

Пред конгрес сме на БСП. Както винаги, социалистите сме изцяло погълнати от предстоящото събитие с първа важност за нашата столетна - не!, а събрала историческата мъдрост на 120 години, партия.

Злобеенето сред враговете е как ще се развие не дуетът, а както те всуе трият длани - дуелът между Сергей Станишев и Георги Първанов. Такъв дуел "кой кого" няма и не може да има в родната столетница. Боричкането бе рахитична болест на появилите се партии-еднодневки през прехода. И видяхме какво обилие от ревност и омраза поднесоха те. Всички допълзяха до небитието.

Дуел между Станишев и Първанов няма. Има разисквания за бъдещата политика на БСП. Разговорният синтаксис между двамата силни мъже си има своите лични оттенъци. Но това са мислещи, енергични и волеви натури, а не църковни клисари, дето бият камбана на селска църква.

Всички социалисти участваме с ум и сърце в разискванията, озарени от непомръкващия ни Идеал. С решенията си конгресът ще очертае прицелно движението ни към социална България. Макар и не тъй близка, но се вижда изгряващата цивилизация и на социална Европа. И там, като ръководител на Партията на европейските социалисти, вече е застанал умният и тъй бързо възмъжал председател на БСП Сергей Станишев. Не срещу него, а до него е доказалият се като държавник президент Георги Първанов.

Горе главите, другарки и другари, сплетете ръце, славни борци! На нашата улица отново настъпва празник. За радост и упование на България. За яд и униние на враговете.

Дядо Благоев ни гледа от висинето и ни маха със своя букет разцъфнали макове!

Отворено писмо

До Националния съвет на БСП

Във връзка с предстоящия конгрес на партията смятам за целесъобразно да направя някои предложения. Предлагам преди започването на конгреса делегатите и гостите да изслушат "Интернационала" и песента "Вий жертва паднахте в неравна борба".

А сега накратко ще се спра на отделни проблеми.

1. Не се срамувайте да произнасяте думата СОЦИАЛИЗЪМ. Тя е вдъхновявала и ще вдъхновява милиони хора за борба и труд за изграждането на по-справедливо общество. Не я заменяйте с различни прилагателни, които с нищо не са я обогатили.

2. Не се отказвайте от миналото на партията. Партията има много героично минало, има и грешки. Платени "историци" изопачават периоди и събития, преиначават историческите факти. Поколенията трябва да знаят истината.

3. Не участвайте в "обезкостяването" на държавата. Върнете подобаващата й роля в икономическия живот.

4. Поставете в центъра на дейността на партията в икономическата област създаването на кооперации - земеделски, производствени, търговски.

5. Обърнете внимание и на дейността на бившите приватизационни фондове, които съсредоточиха в ръцете си фондове за милиони. С различни машинации те фактически присвоиха парите на хората.

6. БСП има богат кадрови потенциал. Прави впечатление обаче, че се върти около ограничен кръг хора. Има партийни членове, които с години се застояват на едни и същи позиции. Има народни представители, които вече 20 години са депутати и ще се пенсионират там. Това се отнася и за други позиции. По този начин се ограничава растежът на кадрите. Предлагам за кадрите на БСП (изборни партийни длъжности, депутати, областни и общински длъжности) да се въведе мандатност.

Разграничавайте се смело от хора, които с поведението си вредят на партията.

7. Намерете смелост и публично признайте някои грешки, които дейци на партията на ръководни позиции във властта са допуснали и тези грешки се приписват на цялата партия и се определят като недостатък на партийната политика. От признаването на грешките партията само ще спечели, защото хората не само виждат грешките, но и ги изпитват на гърба си.

С интерес и внимание очаквам този конгрес да бъде по-делови, с конкретни решения и предложения за по-нататъшното развитие не само на БСП, но и на страната, за да се измъкнем от това герберовско безвремие, подкупничество и разруха.

Камен Ст. ИВЧЕВ, София, член на РМС от 1938 г., на БКП от 1944 г., избиран за член на ЦКРК на БКП на IX, X и XI конгрес на БКП

Голямата ни битка са изборите

Предстоящите избори са от голямо значение за бъдещето не само на БСП, но и на държавата. В момента Бойко Борисов обикаля страната не да търси инвеститори или изход от кризата, основната му цел са изборите и продължаване на неговото управление.

Не може да не прави впечатление, че Борисов управлява България като цар. Има приет бюджет, но парите ги раздава той, където и колкото иска. Забравихме ли какво обеща - увеличаване на доходите. Какви са резултатите? Заплатите и пенсиите падат на фона на поголовно растящите цени. При управлението на тройната коалиция пенсиите се увеличиха на три пъти. Държавата на практика няма правителство, а Борисов е едноличен управник. Без успешната намеса от страна на опозицията, организирана от Коалиция за България, ГЕРБ отново ще спечели изборите. А това ще бъде фатално за БСП и нейното бъдеще. Това е и най-голямата болка, която ще чувствам, ако стане.

До конгреса на социалистическата партия остават часове. Делегатите ще изберат лидера, но нека правят всичко с мисълта, че трябва да реагират на политиката на това правителство. Новото ръководство на социалистическата партия ще има нелеката задача да запази столетницата и да я поведе към победа. Голямата ни битка са изборите, а не лидерството на партията.

Мийко МИЙКОВ, Велико Търново

Ще успеем ли? Моята партия може!

ДУМА е чудесен вестник, който наред с информации и коментари ни показва как в това объркано време да се постъпва и работи за укрепването на нашата партия. Съмнявам се обаче, че всички партийни ръководители четат вестника. Съмненията ми идват от това, че се допускат грешки, които не водят към добро.

Болея за това, че се говорят грозни неистини за партията ни, за лидерите ни, за социалистическа България. БСП е наследница на партия столетница. Защо толкова много неща бяха забравени от миналото? Как се стигна дотук? Къде да търсим винната? Социалистическата партия трябва да организира мероприятия, с които да вдъхва патриотизъм, да привлича хората, да ги обединява, да укрепва връзката с хората.

Нека не се забравя постигнатото от БСП в годините на прехода, ръста на доходите по време на управлението на правителството на Сергей Станишев.

Не ми се иска да има публично противопоставяне на наши лидери и боричкане за лидерство, а да има другарско разбирателство. Всеки ръководител в БСП да е символ на държавник и морал, да е творец, революционер по дух и да мисли за народа.

Моята партия винаги е била силна, чиста, борбена, революционна. Искам да не унива, да бъде навсякъде, да няма изменници, да помага.

Редовен член съм на нашата партия от 57 години. Не губя вяра, че всички заедно ще успеем. Дали ще успеем? Трябва! Имаме да решаваме много проблеми до изборите. Не трябва да унищожаваме силата и опита, с които сме богати. Можем да сме първи, ако заработим не по чиновнически, а по партийному.

Мария ГЕОРГИЕВА, учителка пенсионерка, Димитровград

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

БСП не се нуждае от троянски кон

Скромност, непримиримост към партийните опоненти и работоспособност в името на лявата идея в България и Европа. Като такава личност лидерът на БСП Сергей Станишев си завоюва завиден авторитет, заслужи уважението и признанието на милиони поддръжници на лявата идея на Стария континент.

Редно е освен всички достойнства да припомним за трезвия ход на Станишев, който веднага след последните избори оспори пред Конституционния съд легитимността на резултатите вследствие многобройните нарушения на управляващите. Крайно учудващо е, че тези резултати бяха приети за редовни от президента Георги Първанов, който побърза да поздрави новоизбрания държавен глава.

Как при тези обстоятелства Първанов може да претендира за лидер на българската левица? За водач на същата партия, която го подкрепяше десет години като президент.

Може думите ми да звучат сурово, но предлагам ДУМА смело да публикува различни мнения преди конгреса на БСП и редакцията да не се страхува от критики по адрес на една или друга личност. Това е демокрацията и по такъв начин здравите сили не само ще надделеят в партията, но и ще я възродят. БСП не се нуждае от троянски кон!

Георги АСЕНОВ, Лом

Позиция

www.duma.bg

Лошо, др. Борисов!

За Гришата, Очите, Таки и номерата на древните траки

Красимир КРЪСТЬОВСКИ

Когато древните траки били нападани изненадващо, имали стара, но проверена стратегия за отклоняване вниманието на нашествениците и отлагането на битките за по-добри времена. Те връзвали за опашките на магарета подпалени снопи с влажна дървесина, която почти не горяла, но вдигала пушилка колкото придвижващ се легион. И имперските стратези губели седмици в разузнаване и преследване на мнимите войскови части.

Случилото се през последната седмица очевидно доказва, че пожарникарят Бойко Борисов успешно прилага номерата на древните. За пореден път държавната машина проведе

впечатляваща серия от акции

срещу организираната престъпност и корупцията. От любимия екран на поданството бе разказано как правителството успешно е превзело поредните гнезда на подземния свят. Ударът засегна дори империята на емблематичния Гриша Ганчев. Митьо Очите бе привикан като заподозрян в поръчково убийство, обещано бе осъдените братя Галеви скоро да бъдат прибрани на топло, където пък ще правят компания на вече намерения и арестуван в Дубай Таки. Битката изглежда безпощадна. Ако не беше всичката пушилка, която след месец-два ще се разнесе и простосмъртните ще видят в кадро някое друго магаре - боен трофей от "кървавата" епопея... Къде е тук целта на занаятието, ще вземе да попита някой недобросъвестен елемент, съмняващ се в ползата от делата на Богоизбраното и обявено за несменяемо, поне в близкото бъдеще, родно правителство.

Отговорът по казармено звучи - ами да му се "такова м..." на избирателя.

По коректно обаче е да се каже, че целта е да му се внуши, че

истината идва от телевизионния екран

а не от отворената врата на празния хладилник.

Та, какво премълча за последно любимото ни правителство?

Един дребен факт. Че докладът на Европейската комисия за изпълнението на Националната референтна рамка 2007-2013 г. съдържа смразяващи констатации и страната ни не изпълнява поетите условия, за което ще бъде санкционирана. Главен виновник за това обаче е не друг, а кабинетът на Бойко Борисов, управлявал през поголямата част от периода.

Само преди дни от ЕС обявиха, че едни 750 милиона, предназначени за земеделските производители, са неусвоени и ще трябва да се върщат. Последва цинично звучащата хвалба, че парите щели да се вкарат в някакъв фонд и да се раздават като заеми... Без коментар.

Преди дни от ЕС отсякоха още, че и стотинка няма да има в бъдеще за междуселски пътища. Причината - липсата на проекти по програма "Регионално развитие".

Главната критика обаче е за действията (по-скоро за бездействията) при финансирането на проекти за дребния и среден бизнес.

Лошо, др. Борисов!

Според официални статистически данни

България е най-бедната страна в ЕС и няма изглед това да се промени. Въпреки че за цитирания период водещата политика на ЕС, утвърдена на Лисабонската конференция, е именно "сближаването". На прост език това сближаване следва да е както в рамките на съюза, така и в регионален аспект.

Как тогава да се обясни, че напук на декларираните "идеални условия за бизнеса" у нас няма инвестиции в производството? Как така при всичките тези условия средната работна заплата е по-ниска в пъти от минималната в съседна Гърция, в Испания. Защо здравеопазването и образованието ни, които само преди десетилетия бяха за образец, днес са в мимикрия и като системи са пред разпадане? И още много защо-та...

Пак по официални статистически данни трудовата заетост е разпределена така: най-многобройна е групата на заетите в сферата на услугите, следва тази на заетите в публичния сектор и чак тогава е тази на промишлеността и селското стопанство.

На прост език - в България

основно работят магазинерки, полицаи, чиновници

учители и лекари. Ако прибавим и армиите на пенсионерите, учениците, а защо не и на циганите, то излиза, че в милата ни татковина днес един човек работи за шестима. При отрицателна демографска тенденция.

И само още един въпрос - защо от официално най-засегнатите от кризата страни у нас не се завърна нито един гурбетчия?

Отговорът е прост - защото тамошното "зло" е по-добро от родното благоденствие.

Всъщност Националната референтна рамка 2007-2013 е нещо като петилетните планове от времето на социализма. В нея по раздели се казва, че страната ни трябва да "ограничи безработицата чрез съответните стратегии", "да увеличи доходите на населението", "да гарантира еднакви условия за бизнеса, подпомагайки го", "да подпомага развитието на селското стопанство, туризма", "да поеме ангажименти за опазването на околната среда", "да направи здравеопазването и образованието модерни и общодостъпни" и пр...

При толкова много пожелания ми иде да си спомня с носталгия лозунга от един конгрес на БКП преди 30-ина години - "Качество и ефективност, ефективност и качество"... И тогава сме гонили изпълнението на днешните послания. Ама плановата икономика се оказа противопоказна, ще каже някой. Очевидно - да. Очевидно обаче и пазарната нещо не се вписва по нашите географски ширини. На последната официално й пречи организираната престъпност и корупцията.

Това обяснение е удобно за правителството. И оттам - вдигането на пушилка за оправдание, че

държавните механизми не работят

както трябва. Правителството явно няма административен потенциал.

България все още произвежда. Ама произвежда чиновници, получаващи безумно нереални бонуси, и бюрокрация. И корупция, и организирана престъпност, срещу която кампанийно се повеждат битки.

Ако ги нямаше тях, току-виж населението се заслушало във ветровете, дето се гонят в хладилниците му. И вземе, че излезе недоволно на улицата. Това вече е друга тема...

Мисия Брюксел

Геополитически конгрес на БСП

Георги ГОТЕВ

Вчера слушах как един премиер се хвали в Европейския парламент за успехите на своето управление. Въпреки тежкото наследство от предишното правителство, което сринало доходите и оставило куп бакии, страната му се оправяла сама без външна помощ. В тежките условия на световна и европейска криза тази държава можела да служи за пример на Гърция, Испания, Ирландия, Португалия. Били построени не знам колко километра магистрали, нещо, което никой друг не бил направил през последните 20 години. Реформата на правосъдната система вървяла много добре и страната му получавала похвали за нея от европейските институции. Водела се повсеместна борба с корупцията. Данъците били ниски и много атрактивни за чуждестранните инвеститори. Работело се сериозно за намаляване на енергийната зависимост от Русия, правителството подписало с "Шеврон" за проучвания за шистов газ.

Звучи като the best of Бойко Борисов, нали? Само че става дума за премиера на Украйна Микола Азаров. Евродепутатите изобщо не му повярваха, колкото биха повярвали и на друг самохвалко. Всъщност те искаха да чуят от Азаров друго: какво смята правителството му да направи, за да отстрани проблема "Тимошенко", който е на път да отдалечи Украйна от ЕС и да я тласне в обятията на Русия. Нещо като геополитика със сюжет от митологията - Троянска война заради жена.

Азаров не каза нищо обнадеждаващо. Разви теорията, че проблемът "Тимошенко" е външна конспирация, целяща да спре страната му от по-нататъшно сближаване с ЕС. Запитан за подробности около този тайнствен "план", по стар комунистически маниер той каза, че рано или късно истината щяла да стане кристално ясна.

Ден преди това министрите на ЕС обсъждаха отношенията с Украйна, като мнозина изразиха опасения, че събитията тласкат тази страна към Евроазиатския съюз, който Путин иска да изгради, до голяма степен на основата на носталгията по СССР (http://bit.ly/KqCJ39).

Същия ден стана ясно, че Гърция няма да може да състави правителство и ще върви към нови избори на 17 юни. Според сондажите ще ги спечелят силите, които са против споразумението с ЕС и МВФ. Тоест Гърция ще фалира и ще излезе от еврозоната. Даже не е ясно какво ще стане с членството ѝ в ЕС, защото излизането от еврото не е предвидено в европейските договори. Предвидено е само излизане от Евросъюза.

"Газпром" и още две руски фирми кандидатстват да купят гръцката газопреносна мрежа http://bit.ly/HlZkbc. В Гърция руснаците досега работеха с Нова демокрация, която подкрепяше доста техни проекти, включително нефтопровода Бургас-Александруполис. Русия има големи амбиции в православна Гърция и ще ги осъществи толкова по-успешно, колкото положението там е по-тежко. Впрочем европейското правителство, което в момента има най-близки отношения с Русия, е това на Виктор Орбан в Унгария, който прави обструкции на "Набуко" в полза на "Южен поток". В Сърбия в неделя ще има втори тур на президентските избори. Избирането на националиста Томислав Николич със сигурност би било добра новина за Кремъл, както и важната роля, която Ивица Дачич, лидерът на социалистите, се очаква да играе за съставянето на правителство.

Казано накратко, докато ЕС е на път да се разпадне, Русия е готова да получи реванш за разпадането на своята империя през 1989 г., макар и частичен. И докато ЕС не може да се организира да говори с един глас по важните външнополитически въпроси (съгласие се постига главно по маловажните), Русия все по-успешно отстоява геополитическите си интереси.

Къде сме ние с магистралите? Ами точно в центъра на тази картинка. А тя е особено скъпа на руската душа заради православния елемент. У нас Русия е имала традиционна близост с българската левица, макар че успява да работи с всеки, дошъл на власт. Но българската левица не е еднозначно настроена спрямо Русия. Има лидери, които изпълняват това, което им се поръча, има и ръководители, които първо гледат националния интерес, който от няколко години е здраво свързан с членството ни в ЕС. Жан Виденов е социалист, който защити националния интерес спрямо Русия.

Не мога да разбера каква е амбицията на бившия президент Първанов да се опита да оглави БСП. Няма никаква логика, освен ако се погледне през геополитическата призма. Нямам преки наблюдения и не искам да хвърлям обвинения, но точно в този момент на БСП ѝ трябва лидер със сериозни европейски позиции. Цял късмет е, че Станишев е и председател на ПЕС.

Ако не съм прав в подозренията си, тогава Първанов ще се оттегли след конгреса и ще престане да пречи на БСП. Във Франция социалистите проведоха вътрешни избори на два тура и между първоначално шест кандидата през октомври м.г. избраха Франсоа Оланд. След това всички останали кандидати се обединиха и му помогнаха да стане президент и да промени курса в своята страна и Евросъюза. Ако не съм прав, Първанов ще постъпи също толкова благородно, колкото френските кандидати.

Дискусия

Дръж правилната линия, тя е наляво

Писмо до делегата

Драги другарю и приятелю, пиша ти писмо, защото ти ме представляваш на конгреса и може би ще се изкажеш вместо мен, вместо мен ще гласуваш. Това е голяма отговорност, да представляваш другите, да действаш вместо тях.

Ти, делегатът, вие, делегатите, а не титаните представлявате партията, затова внимавайте в картинката. Този конгрес е решаващ, от него зависи ще спечелим ли догодина изборите или отново на власт ще бъде ГЕРБ. Това е сега въпросът, а не кой да води бащината дружина. За това, както се вижда, има мераклии, особено един, който се смята за велик, сам казва за себе си, че бил много опитен, излъчвал сила и не знам к'во си и още, само хвалби.

Социалистите и стотици хиляди българи чакат да видят как ще се представят делегатите на конгреса, колко им е акълът. Ако вие позволите конгресът да потъне в лични разправии, да се затормози от процедурни хватки, ако, не дай, боже, докарате работата до разцепление, историята ще ви съди, ще бъдете прокълнати. Затова ти, като мой човек, приятел и другар, дръж правилната линия, а тя е наляво. Както се вижда във Франция, тази линия победи, предстои тя да победи и в Германия, социализмът отново изгрява в Европа. Социалистите трябва да победят и в България. Но затова на избирателите трябва да се предложи програма, не да се свалят звездите от небето, а реални пътища за излизане от кризата трябва да се посочат.

Днес спорът в БСП не е междуличностен, а идеен. Идейните спорове изпълват историята на нашата партия. Спорили са Благоев и Сакъзов. И днес въпросът не е кой да бъде, а какво, как да бъде. Десният социаллиберален курс се провали, трябва да опитаме, както Янаки Стоилов предложи, левия радикализъм. Последиците на кризата трябва да се разпределят справедливо и върху едрия капитал, десет процентният данък не е свидетелство за социална справедливост, не е все едно от този, който получава 400 лева да вземеш 40 и от този с 4000 само 400 лева. Това го няма дори в САЩ. Това за икономическите мерки. Но трябват и политически! С кого БСП ще се коалира следващият път, ако излезе начело в резултатите на изборите. Близо един милион избиратели спряха да гласуват за БСП, защо? Този въпрос поискай да се обсъди, какво предлагаме на лява и демократична България като предизборна платформа. Кой е поблизо до левите идеи - привържениците на Кунева и СДС или многобройните, но разпръснати в различни групировки симпатизанти на лявото, екологията, на различните религии и убеждения.

При гласуването, скъпи другарю, подкрепи и от мое име Сергей Станишев, а ако се изкажеш, бъди искрен, изискай от него да бъде по-твърд към разцепниците в партийното ръководство, да им даде пътя. Кажи, че го подкрепяш, защото очакваш от него определено леви позиции. Подкрепи го, защото не може лява Европа да бъде за него, а тук, в България, някои да са скептични.

И внимавай при гласуването, защото то става посред нощ, не гласувай за партийни дейци, замесени в далавери, в хитри комбинации, незаконно забогатели и използвали за това партийните си постове. Ти по-добре от мен ги знаеш кои са те. Дай път на младите, но избери за цвят и ветерани да дават акъл и да придирят, да бдят за морала, както и дейци на науката и културата за престиж и влияние.

Успех на конгреса и внимавай, защото после ще искаме отчет от теб, каква си я свършил като те избрахме.

Твой Павел ПИСАРЕВ

БСП е длъжна да промени България

Тотьо БАКАЛОВ

Едва ли сред нас ще се намери някой, който да не е усетил вълнуващата трепка от гордостта и радостта, че е член на БСП. Ние дълбоко съзнаваме смисъла и съдържанието на конгресния форум.

Посрещаме конгреса с голямо вълнение, надежда, но и с тревога за състоянието на партията, за нейното единство. Когато говорим за него, не става въпрос за фанатичната вяра в собствената ни идейна неуязвимост. Единство, не като механичен сбор от единомислещи, а като жизнена и идейна позиция. За нас идеята е зов, съдба и добродетел.

Уважаемите ръководители и кандидат-ръководители на БСП не бива да забравят, че пиедесталът на президиумите не е по-висок от болката на подземието. Както и това, че и в противоборството задължително е нужен разум, съвест и прецизност.

Никога, както днес, думата "отговорност" не е рефлектирала с такава сила в нравствения и политически облик на БСП и в нашите личностни отношения.

Защото не става въпрос за частни несполуки и проблеми, а за целия наш живот, за неговия определящ климат, в който БСП играе историческа роля и има огромна отговорност. Борбата ни, тревогите ни, успехите ни, пораженията ни, идеалът ни - всичко това ни дава сила.

Нашата партия трябва да поведе решителна и безкомпромисна битка срещу хората, заразени от властогонство и угодничество. Те нямат място в партията! Това се отнася и за ония, които с жалките си опити искат да превърнат идеята в празни думи на самодоволни и самовластни бюрократи.

Днешното време поставя сложни и отговорни задачи пред партията. То налага категоричната повеля да изберем за ръководители на БСП хора с висок дух, с непоколебима вяра, безспорни авторитети, които притежават и добри организационни умения. Хора с голямо човешко и политическо обаяние, със завиден интелект, с доказани лидерски качества, но не безумно влюбени в себе си.

Ние искаме БСП да се ръководи от разумни, силни и смели личности - с повече сърцатост и огън в действията. Днес ни управляват маломерни политици, които с робска всеотдайност служат на чужди интереси. Те увеличиха само производството на погребални ковчези.

Нужна е промяна. Коренна промяна в живота на всички българи, които жадуват да са граждани на една просперираща, уважавана от Европа и света България. Съдбата е орисала БСП да го направи.

Снимка БГНЕС

Левите не бива да отричат Ленин

Отново за идеологията на БСП

Георги МИНЧЕВ, Бургас

След позицията на Трендафил Митев за идеологията на БСП, публикувана в ДУМА, си мисля - за кой ли път в публичното пространство се дискутира тази тема. Всички са единодушни, че без идеология коя да е партия бързо ще слезе от политическата сцена, ще се изроди в секта, разяждана от междуособици и вътрешни борби. В същото време различни са вижданията каква е и каква следва да бъде идеологията на БСП. Визирайки миналото, някои автори посочват, че партията е основана като социалдемократическа и трябва да се върне към изконните си корени. Други смятат, че няма разлика между социалдемократическа и социалистическа, че това е само игра на термини и основното е да е модерна лява партия. Но не се посочва какво конкретно означава това. Има и такива, които не виждат в настоящата програма на БСП нейната идейна насоченост и как ще се преодолява капитализмът. Във всички тези мнения в една или друга степен се приема, че БСП не трябва да се отказва от марксизма, но да се противопоставим на болшевизма.

Крахът на държавния социализъм от съветски тип се приема като знак за анатемосване на Ленин и "неговата идеология"- болшевизма, като дори портретът му не бива да стои наред с тези на Маркс и Енгелс. Любим рефрен на антикомунистите е да обявяват Сталиновата политика за продължение на Лениновата. А дори Збигнев Бжежински признава за най-демократичен 6-годишният Ленинов период на НЕП, а Ханна Аренд прави извода, че първите съвети са най-демократично избрани. Освен това по време на сталинските репресии бе ликвидиран елитът на болшевишката партия. Може ли да се твърди, че целият период от 1917 до 1953 година е болшевишки? Може ли да има сравнение между Сталин и Ленин не само по техния теоретичен багаж, но и в подхода към проблемите? Всички исторически факти говорят, че Ленин е овладял до съвършенство методът на Маркс, което проличава в неговите трудове, както и в първите стъпки на съветската власт. Той, по думите на съвременния американски социолог Имануел Уолърстейн, е бележит държавник и следващите поколения по достойнство ще оценят приноса му за развитието на Русия.

Действително в началото Ленин и болшевиките подценяват стоково-паричните отношения. Но особено след Кронщадския метеж Ленин стига до извода, че трябва да има промяна в икономическата политика, и то за дълго време. В това се състои неговата интелектуална сила да не робува на постулати, а да прави обобщения въз основа на реалния живот. Няколко години след смъртта на Ленин връх вземат привържениците на "военния комунизъм", които искат да решат всички въпроси като по време на гражданската война. В икономиката и обществения живот се утвърждават командно-административните методи на управление. Нарушава се диалектическото единство между производителни сили и производствени отношения. За определен период това екстензивно развитие има резултат, развиват се динамично редица отрасли. Но в следващите години започва забавяне на икономическото развитие, противоречията се задълбочават, волунтаризмът надделява над трезвия икономически анализ. Не се извършиха необходимите реформи, от които се нуждаеше съветският социализъм и това продължи и след Втората световна война. То се отрази и на новосъздадените народно-демократични държави, приложили съветския опит. През тези години до 1989-а и при нас се правеха различни опити за реформи в икономиката. Показно се предаваше собствеността на трудовите колективи и в същото време държавата продължаваше да изземва голяма част от печалбата. Разбира се, това спомагаше за решаване на редица социални проблеми, но забавяше иновациите и обновяването на материално-техническата база. На практика се игнорираше изводът на Маркс, че ..."нови по-висши производствени отношения не настъпват преди материалните условия за съществуване да са узрели". Не каза ли това и Дън Сяопин на своите комунисти? Китай не е ли жив пример за претворяване на дело на Лениновия план за развитие на социализма?

БСП трябва решително да се отърве от все още непреодолените метастази не на болшевизма (ленинизма), а на сталинизма, като най-големия враг на марксизма и това да се каже на висок глас на конгреса. Това ще бъде и залог в БСП да се провежда широка дискусия за анализ, съобразен с реалния живот, но не в интерес на олигархични прослойки. Тогава можем да кажем като Ленин "Есть такая партия".

Култура

очаквайте

Втория международен хоров фестивал „Черноморски звуци” в Балчик

Сцена от “Храброто куче” - детско представление на НБУ

Нощта на музеите очаква ентусиасти

Над 20 института в София ще участват в европейската инициатива

Над 20 софийски музеи ще участват в Европейската нощ на музеите на 19 май, събота, под патронажа на Френския институт в столицата, Министерството на културата и Столичната община.

С изложбата в памет на големия пловдивски художник Георги Божилов-Слона галерия “Средец” на МК ще отбележи Нощта на музеите. Арт салонът на бул. “Ал. Стамболийски” 17 се включва за пореден път в европейската инициатива и ще работи от 12.30 до 21 ч. Входът е безплатен.

По традиция и тази година Софийската градска художествена галерия ще се присъедини към отбелязването на Европейската нощ на музеите. Тя ще предложи на своите посетители изложба на Иван Ненов (1902-1997) по повод 110 г. от рождението на художника. Публиката ще може да види и скулптури и рисунки на Ангел Станев. Фотоизложбата “60 години със Софийската градска художествена галерия” ще бъде открита на 19 май на Моста на влюбените - НДК. Тя ще може да се разгледа до 30 май.

Сред атракциите в Нощта на музеите са Алея на хартиените чудеса, която започва в 18 ч. и ще продължи до полунощ. “Храброто куче” - детско представление на университетския театър при НБУ. Началото е в 17.30 ч., а мястото е Софийската градска художествена галерия. Концерти на вокалния ансамбъл “Octa Voice” (от 20 ч.) и “Yotzov clarinet sextet” (от 22 до 23.30 ч.) ще вдигнат градуса на настроението в колоритната нощ.

Столичната галерия “Васка Емануилова” към СГХГ на бул. “Янко Съкъзов” 15 ще е с отворени врати от 10 до 00.00 ч. Тя предлага изложби “Реакции” от програмата “Място за срещи” с участието на Искра Благоева, Ани Васева&Боян Манчев, Станимир Генов, Викенти Комитски, Кирил Кузманов, Камен Стоянов, научи ДУМА от Петър Димов, пиар на СГХГ.

Институт Сервантес-София кани ентусиасти на изложбата “Пощенска география. Пощенските картички на семействата Гарсия Лорка и Де лос Риос”. Нощта на музеите е последен шанс колекцията да бъде разгледана, тъй като на следващия ден, 20 май, тя ще отпътува за Ню Йорк. В тази вълшебна нощ посетителите могат да “изпратят” своето лично послание и картичка до Лорка.

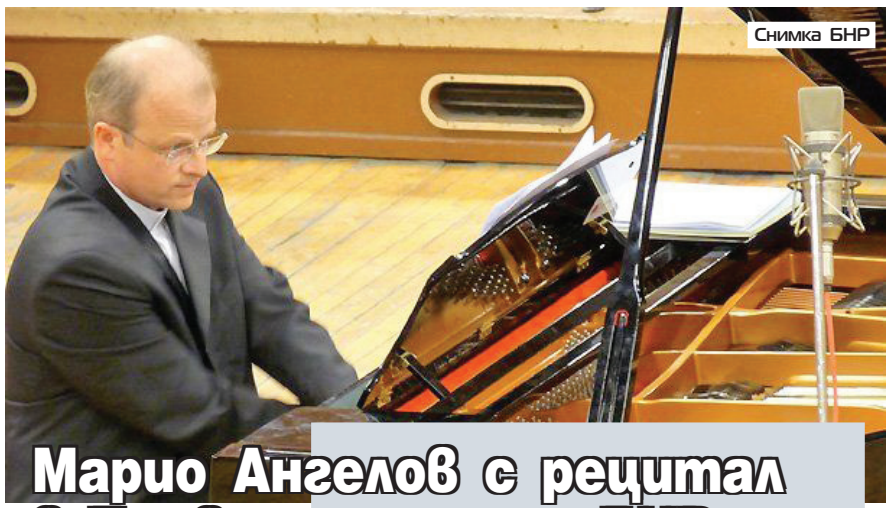
Към Европейската нощ на музеите се включват и други градове из страната, които участват със своя програма и вход свободен. Европейската нощ на музеите е организирана за първи път през 2005 г. от френското министерство на културата и за няколко години се разпространява из цяла Европа. Сега в нея участват над 3000 музея, съобщи МК.

ТАНЦЬОРИ ОТ ШЕСТ ДЪРЖАВИ ПРИСТИГАТ ЗА „МИР НА БАЛКАНИТЕ”

Николая ИВАНОВА

Танцови състави от шест държави са потвърдили участието си в Международния фолклорен фестивал “Мир на Балканите” в Дупница. На дупнишка сцена ще се изявят танцьори от Македония, Грузия, Беларус, Румъния и Сърбия, съобщи организаторът на форума Воин Войнов. Уменията си ще покажат и 10 български ансамбъла. За първи път тази година фестивалът се провежда извън рамките на Майските празници на културата. Той ще продължи от 31 май до 3 юни с изнесени програми в Благоевград и Кюстендил.

20 хиляди лева е одобреният от общината бюджет за международния форум. Организаторът Войнов не скри притесненията си, че средствата ще бъдат недостатъчни и сподели, че местният бизнес не проявява интерес към спонсорство на културни прояви. Той обаче е решен да не допуска провалянето на феста, чийто домакин Дупница ще бъде за 11-и път.

Снимка БНР

Марио Ангелов с рецитал в Първо студио на БНР

Пианистът Марио Ангелов посвещава поредния си рецитал в Първо студио на Българското национално радио на композитори, свързани с битието на “Голямата къща”.
На лично място в програмата му е поставен пианистът композитор Димитър Ненов. Той е бил привлечен навремето за “музикален уредник” или “продуцент”. Имал идеята “Всичко ценно, създадено от българин, да намери почетно място в програмите. Очаквам най-голяма подкрепа от моите колеги, които, намирайки начин да бъдат пропагандирани най-широко, ще удвоят своето творчество”. След “Киносюита” на Димитър Ненов Марио Ангелов ще продължи с Третата соната на Васил Казанджиев, посветена на него. В. Казанджиев подобно на Васил Стефанов е един от големите диригенти-конструктори на Радиооркестъра. Ранна Сонатина от Табаков ще бъде третият номер в рецитала, последван от вариациите по “Дилмано Дилберо” на Александър Владигеров. Концертът е на 19 май от 19 ч. Той ще бъде излъчен директно по програма “Христо Ботев”. Като продължение на Неновите идеи, Марио предлага: “Дали да не направим мотивационен концерт, тоест това начало да се превърне в традиционно показване на клавирна музика от български композитори? Точно около 24 май... Това няма да е конкурс, нито ще има парични премии. Просто хвърлям ръкавица...”

„С България в сърцето” събира 360 нашенчета от чужбина

Дана РУСЕВА

Илия Луков ще поведе хорото на събора

Деветият международен общобългарски младежки фолклорен събор “С България в сърцето 2012” ще се състои на 18 и 19 май в Каварна. Организатори на събитието са общината и продуцентска къща “Пирина”. Тази година Каварна събира 360 българчета от чужбина и 1200 деца и младежи от България. В надпяванията и надиграванията в двата съборни дни са поканени да се включат представители на Молдова, Украйна, Румъния, Сърбия, Косово, Македония. Изпълненията на съставите и изпълнителите в дневните концерти ще оценява професионално жури с председател проф. Елена Огнянова. Журито ще определи участниците в двата вечерни галаконцерта, които ще започват в 20.30 ч. В концерта на 18 май ще се включат и народните певци Ваня и Марко Маркови, Величка Златева и Марина Михова. По традиция във финалната вечер на 19 май ще пее Илия Луков и заедно с участниците в събора ще извие най-дългото хоро. Специален гост тази година е народната певица Янка Рупкина. Тя ще изнесе рецитал в първата фестивална вечер и ще се срещне с участниците в събора. Традиционното надиграване “Кръшна ръченица” между българските и гостуващите участници ще води Кирил Аспарухов.

кратки

Книжовна премиера

Книгата “Пародии” от Теодор Христов ще бъде представена на 22 май от 18 ч. в салона на третия етаж на Съюза на българските журналисти, ул. “Граф Игнатиев” 4. Поетесата Силвия Чолева и писателите Борис Арнаудов и Румен Леонидов ще говорят за книгата, издадена от “Факел”.

Показват полска анимация от „Златен кукер-2011”

Най-добрите полски филми от Международния фестивал на анимационния филм “Златен кукер-2011” показва безплатно Полският институт в София днес от 18 ч. В 90-минутната програма са “Дърварят” на режисьора Павел Дембски, “Две стъпки зад... “ на Паулина Майда, “Ритуал” на Збигнев Чапла, “Пътеки на омразата” на Дамян Ненов, “Изгубеният град Швитеж”, копродукция на Полша, Канада, Франция, Дания, Швейцария под режисурата на Камил Полак, и “Естерхази” (Полша, Германия, 2009) на Изабела Плучинска.

Прожекция на филма „Кожата, в която живея”

Прожекция и дискусия за филма на Педро Алмодовар “Кожата, в която живея” ще се състои на 18 май от 18 до 20.45 ч. в Дома на киното. Филмът е написан по книгата “Тарантула. Кожата, в която живея” на Тиери Жонке. Проявата е в рамките на дейността на групата “Психоанализа и кино”. Участват Камелия Ханчева, СУ, психотерапевт, Светлозар Василев, психоаналитик, НБУ, и преводачът Георги Ангелов. Билетите са 8 лв., за ученици и студенти - 6 лв.

Представят албума „Любен Зидаров”

Издателство “Захарий Стоянов” и галерия “Ведарт” представят албума “Любен Зидаров” и новата стихосбирка на поетесата Богдана Зидарова с изложба от творби, публикувани в двете издания. Книгата й е озаглавена “Корабът на деня”. Събитието е днес от 18 ч. във “Ведарт” на бул. “Цариградско шосе” 71.

„Остава” с нова песен и концерт в Строежа

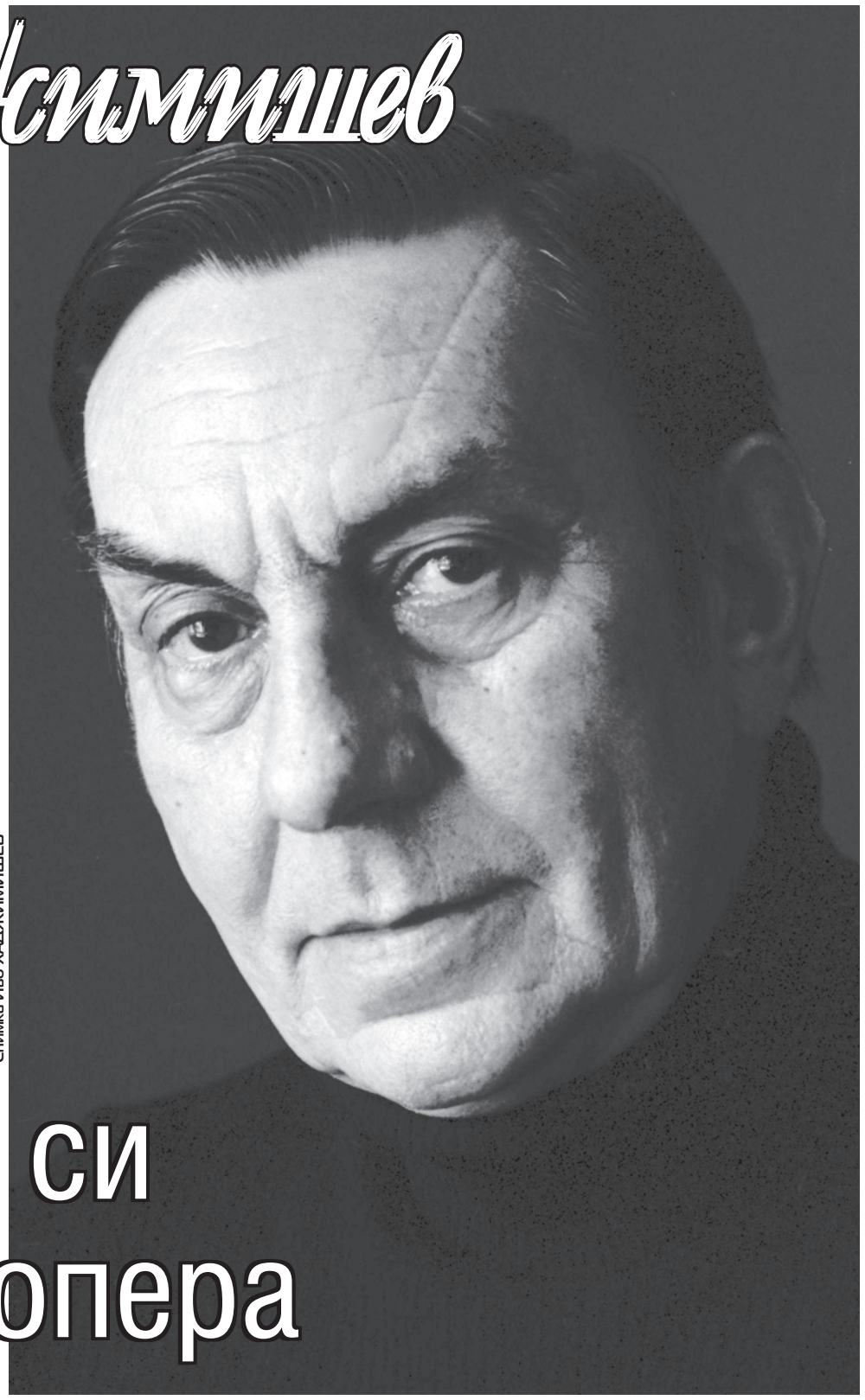

Излиза новият сингъл на група Остава “Един момент (комбинирай ме с теб)”. Парчето вече е в ексклузивна ротация по рок радиото Z-Rock, а на живо феновете ще могат да го чуят за първи път днес от 22 ч. на специален концерт в Строежа. “Идеята ми се върти от доста време, дрънкам си този риф още от периода, когато записвахме предния си албум”, разказва китаристът Жоро. До седмици ще бъде заснет и клипът към “Един момент...” Режисьор е Мартин Илиев, чието дело е красивият минифилм към предишния сингъл на “Остава” “Лека нощ”.

Памет

Михаил Хаджимишев

Изминаха 25 години без именития наш режисьор

Снимка Иво ХАДЖИМИШЕВ

посвети живота си на българската опера

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Михаил Хаджимишев (1914-1987) бе сред водещите режисьори у нас от 50-те до края на 70-те г. на XX век. Освен в Софийската опера, в която бе на щат от 40-те години до пенсионирането си, той работи активно и плодотворно и за останалите български музикални театри - от водещите в Русе, Пловдив и Варна до тези в Бургас, Враца, Сливен, Благоевград. И навсякъде остави следа. Неговите стилни, прецизно изработени постановки се играха дълго и с успех. Солидно и логично построени в духа на най-добрите традиции, повечето от тях като "Лоенгрин", "Дон Карлос", "Риголето", "Мадам Бътерфлай", "Бохеми", "Тоска", "Вълшебната флейта", съхраниха замисъла си през годините, при все че през тях минаха няколко поколения певци, а и значителен брой наши и чужди гастрольори.

Роден е на 19 юни 1914 г. в Боровец, в семейство на български дипломат и художничка (американка). Учи пиано, а след това и пеене при Михаил Попов. През 1937 г. е изпратен от баща си в Париж да учи право, но завършва тригодишния курс на Скола канторум, завръща се в България и попълва образованието си в Театрална студия на Боян Дановски. Учи пеене и при Михаил Попов от Софийската опера. После работи като музикален журналист, пътува из Европа. Към това трябва да се прибавят и солидните познания и широкия кръг от интереси в литературата, пластичните изкуства, архитектурата, историята, костюма и балета. А също и владеенето на няколко чужди езика - английски, немски, френски и италиански. На него дължим и голям брой преводи на класически и съвременни опери - близо 50, голяма част от които той постави сам. През 1946 г. Хаджимишев е помощник-режисьор в Софийската опера, а от следващата вече режисьор- постановчик. Дебютира с "Момчил" на Любомир Пипков. Премиерата е на 26 септември 1948 г. Паметна дата в историята на родния музикален театър. С тази първа голяма българска опера, създадена след 1944-а, националният ни оперен театър започва триумфалния си гастрол в Москва. През целия си творчески живот Хаджимишев се чувстваше дълбоко свързан не само с българските оперни театри, но и с българската оперна драматургия. На него дължим редица абсолютни премиери на опери от Пипков, Хаджиев, Големинов, К. Илиев и други наши големи автори. Чувстваше се българин и работеше много за България, въпреки че бе ценен и на Запад и имаше възможност да емигрира и да направи европейска кариера. Беше редовен гост на редица големи театри в Англия, Белгия, Франция, Аржентина, Щатите.

В първите години след създаването на държавните оперни театри във Варна, Русе, Пловдив и Стара Загора Хаджимишев работеше със солистите и хористите студийно - много упорито и всеотдайно и винаги постигаше големи резултати. Наблягаше много върху майсторството на жеста, върху мимиката и пластиката, търсеше у тях скулптурната изразителност.

Ето и част от неговите бележки към артистите от Русе, които записва през септември на 1951 г. на първата репетиция със солистите и хористите на "Бохеми" от Пучини, артистът Любен Банков, дълги години завеждащ архива в Операта: "Както знаем, оперното изкуство е нещо доста сложно за артиста, особено ако е почти без сценичен опит. Свързани с оркестъра, с темпото и ритъма, които се установяват от диригента, вие, актьорите - певци, сте длъжни да се контролирате по много линии: темпото на диригента, което може и да не е константно и да не ви допадне, съотношението между силата на гласа и тази на оркестъра - оттук и нуждата да усилвате или да намалявате звученето на гласа си и постоянно да контролирате гласовия си апарат, също да владеете в максимална степен контакта с партньорите в дуетите и ансамблите, а също и да спазвате на установените от режисьора мизансцени, да внимавате при общуването си с другите изпълнители на сцената, да поддържате докрай линията на сценичния образ. Никога да не излизате от сценичния образ, при каквито и да е обстоятелства, щом като веднъж сте стъпили на сцената, като Рудолф, Мими или Мюзет..." На това се стремеше да научи нашите артисти Маестро Хаджимишев, един режисьор с голяма театрална, музикална и изобразителна култура, култура и много сериозна теоретична и практическа подготовка, преминал през много постановки от различни стилове и автори. Бих казал, че особено резултатна е работата му с баритона Кирил Кръстев. Именно с Михаил Хаджимишев Кирил подготви много сериозно четири важни роли от своя репертоар: Скарпия от "Тоска", Шонар и Марсел от "Бохеми" и Риголето. Резултатна е и работата му с Пенка Маринова, Алексей Милковски, Никола Абаджимаринов, Николай Гаубич, Йорго Стефанов, Величка Кирова и други млади тогава артисти.

През 1982 г., когато постави "Любовен еликсир" на Доницети, имах възможността да разговарям по-дълго с именития наш режисьор. Беше изключително приятен, деликатен и учтив събеседник и наистина човек с огромна, енциклопедична култура, с чувство за хумор, много толерантен, широко скроен, и с много такт. Обичаше, уважаваше певците, съзнаваше, че те са най-важното нещо в спектакъла и винаги го повтаряше. Качества, които не се срещат често сред оперните деятели. И особено сред диригентите. Наблюдавах работата му с изпълнителите на главните роли в "Любовен еликсир" - Виолета Шаханова (Адина), Хари Анмахян (Неморино), Иван Добрев (Белкоре) и Иван Дяков (Дулкамара). С тънки и добре обмислени и пределно деликатни забележки Хаджимишев насочваше фантазията на четиримата певци, като всеки път поставяше пред тях нови и по-сложи задачи. Той прекрасно разбираше сложния комплекс на актьорското изкуство на оперния изпълнител и се стремеше да му даде самочувствие, свобода, условия за най-пълното им разгръщане. Като фин и висококултурен човек, Хаджимишев се отнасяше с уважение и внимание към артистите, беше готов във всеки момент да ги разбере и подкрепи, за разлика от някои свои колеги, отнасящи се нерядко грубо и с неразбиране към тях.

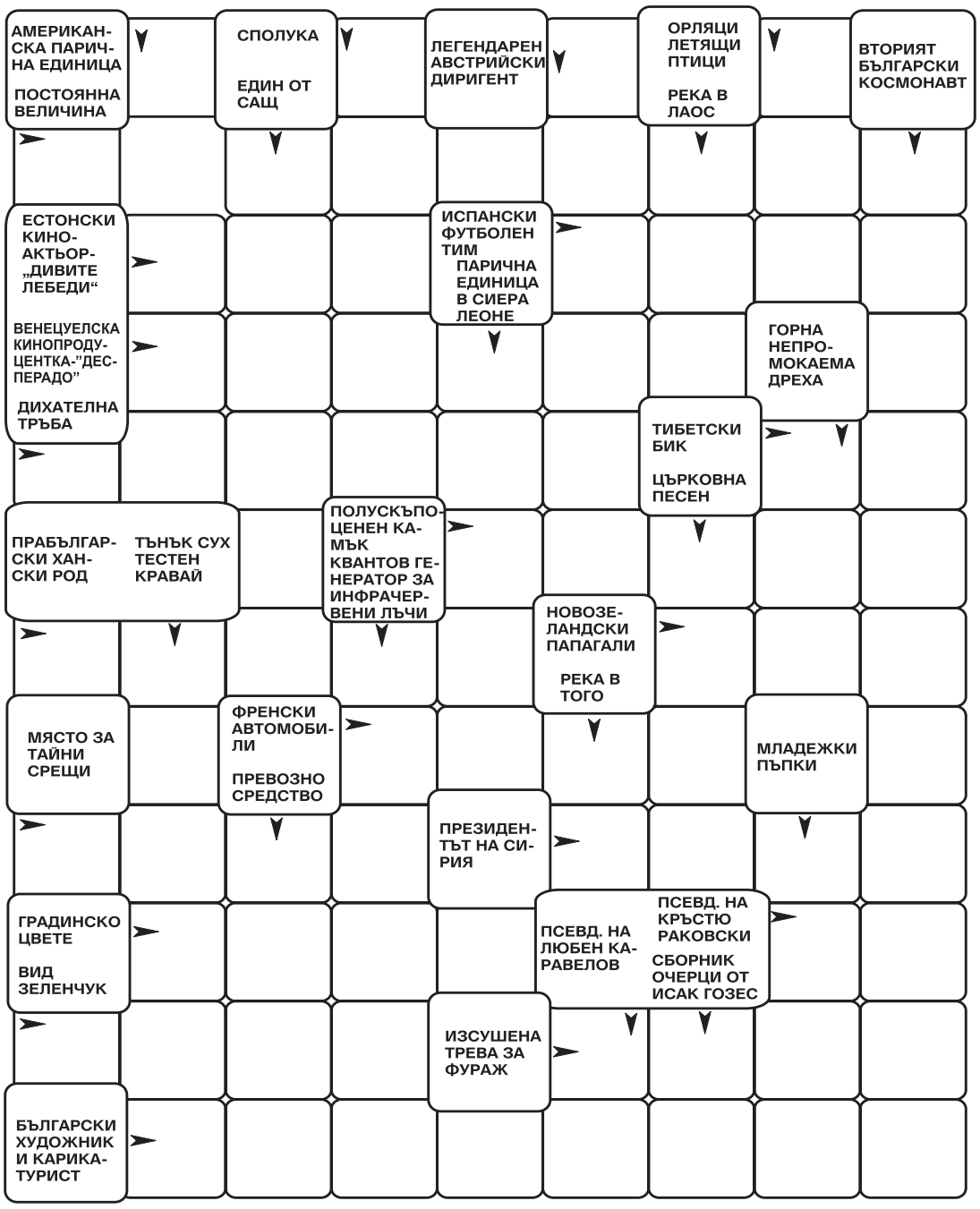
Подпомогнат от своята съпруга, талантливата и ерудирана художничка-сценографка, родената в Русе, Ани Хаджимишева, той решаваше своите спектакли в духа на реалистичния психологически театър, винаги неизменно верен на автора. При него нямаше самоцелни ефекти и неоправдани експерименти - всичко бе построено логично, четливо и според партитурата. Годините бяха такива, че експериментите и по-авангардните автори и заглавия си пробиваха трудно път у нас. Но Хаджимишев все пак успя да се докосне до някои от тях и особено до любимия му Бенджамин Бритън, с когото имаше личен контакт. На софийска сцена постави за първи път драматичната "Питър Граймс", а на варненска - комичната "Албърт Херинг". Тези две постановки се посрещнаха като истински събития в нашия оперен живот.

Ето какво споделя за него колегата му режисьор проф. Петър Щърбанов: "Непогрешим в тълкуването на оперната пиеса като специфика и драматургия, Хаджимишев познаваше нашата и чуждестранната традиция, но винаги търсеше своя собствен изказ чрез осмислените средства на реалистичния музикален театър, на който той бе убеден привърженик. Михаил Хаджимишев беше враг на бъбривата илюстративност и на самоцелния ефект както в цялостното постановъчно решение, така и в работата си с певеца-актьор..."

Години след смъртта му (почина на 27 декември 1997-а във Фрибург, малко преди премиерата на последната си постановка на "Така правят всички" от Моцарт през 1988 г.), успях да видя видеозапис на неговия "Макбет" (беше поставял същата опера и в София през 1974 г., но с неособено подходящи изпълнители) на фестивала в Глайндбърн, Великобритания, с участието на удивителното драматично сопрано Джозефин Барстоу и гръцкия баритон Спиро Малас. Останах изумен. Това бе един невероятно динамичен, вдъхновен, модерен в изразните си средства спектакъл, доста по-различен от този в София, където той, все пак, минаваше за "традиционалист". Може би на Запад, където през онези години имаше повече свобода, отколкото в България, неговият талант щеше да се разгърне по-свободно и ярко. Да не забравяме, че живя в трудните времена на соцреализма и тоталната цензура, при това беше полуамериканец по произход...

Губиврeме

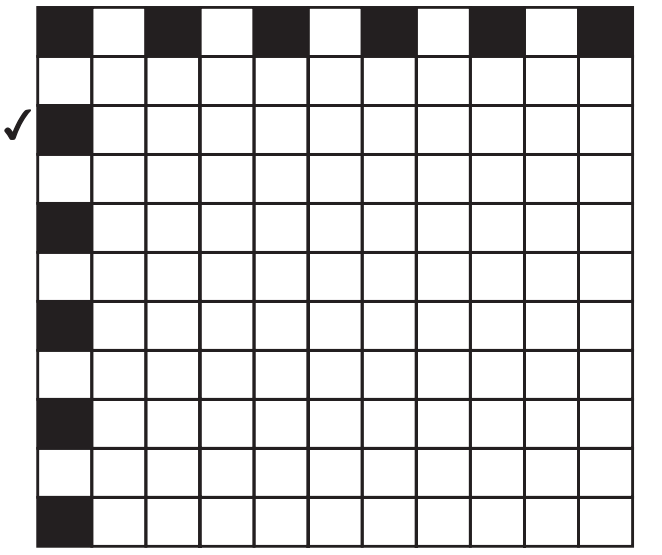
СКАНДИ

РЕЧНИК: Авелан, Икос, Угаин.

БЯЛА КРЪСТОСЛОВИЦА

Открийте точните места на зададените думи и техните определения:

2-буквени:
Из, Не, Ос, Па, Ти.

3-буквени:
Асл, Бук, Вир, Ева, Лен, Оди, Отс, Реа, Сий, ТИД.

4-буквени:
Арад, Ауди, Бели, Инат, Либе, Опит, Орол, Село, Тото.

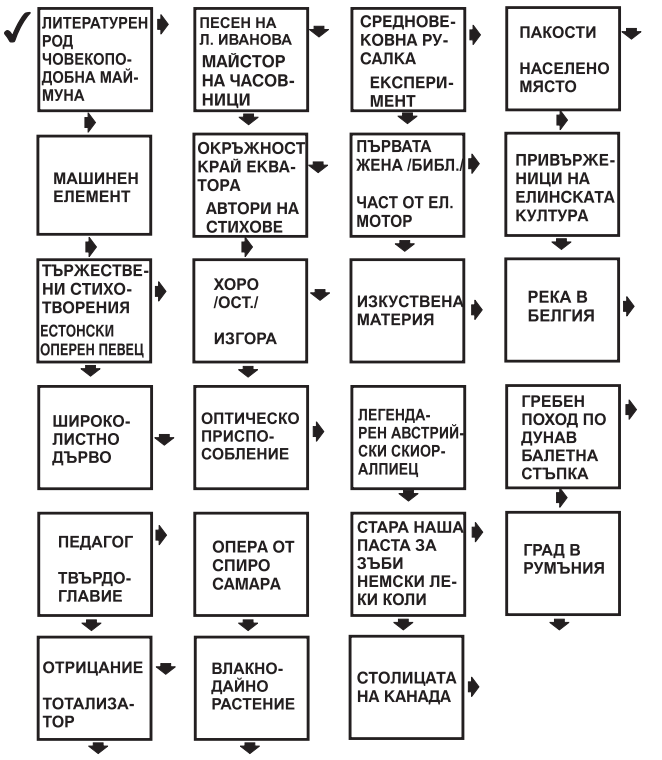
5-буквени:
Анете, Исаев, Гибон, Отава, Поети, Сатен.

6-буквени:
Зайлер, Лирика, Растер, Статор, Тропик, Ундина, Учител.

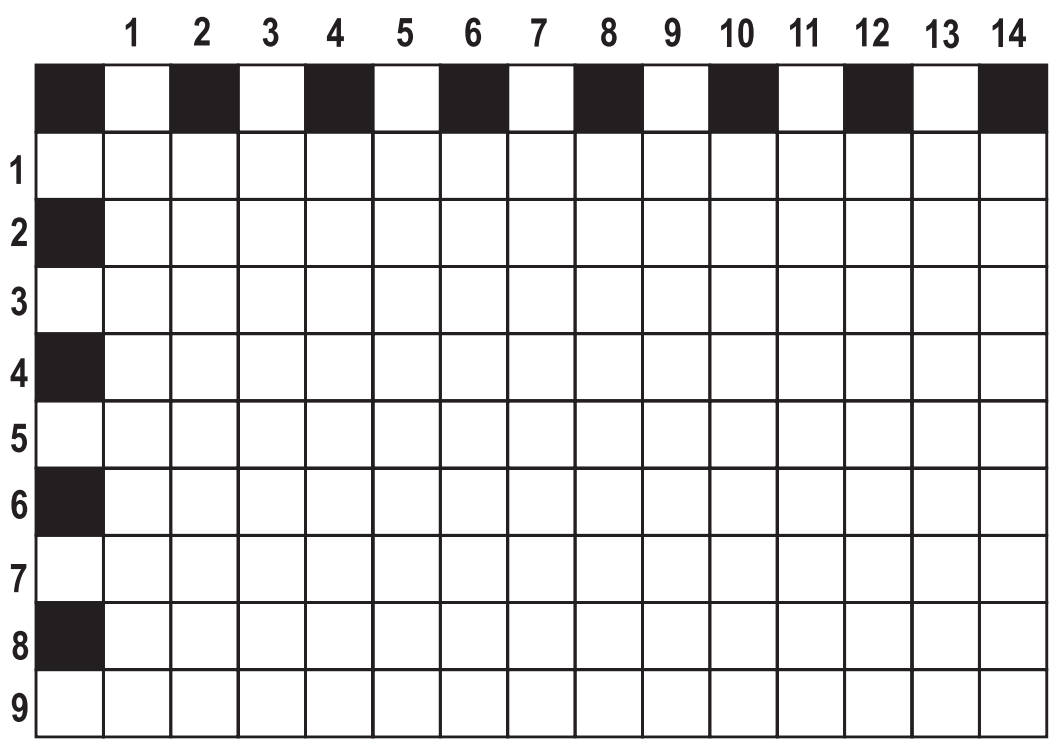
7-буквени:
Хоровод.

8-буквени:
Елинисти.

10-буквени:
Часовникар.

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

Думите се попълват последователно, като се разделят от тъмни квадратчета, които вие трябва да поставите. Цифрите в скоби показват техния брой:

ВОДОРАВНО:

1.Дърво за носене на кофи на рамо-Специалист по екология/1/
2.Бивша наша лекоатлетка в спринта-Въртене на машинна част/мн.ч./-/1/
3.Надписване на пратка-Герой в поемата “Одисея” от Омир/2/
4.Украинска медицинска стоматологична академия-Високопланински цветя/1/
5.Орган на зрението-Наш филм-Руски самолети/6/
6.Трудово-възпитателно училище /съкр./- Турски архитект-Част от опера/2/
7.Тропическа змия-Река в Русия-Върху автомобилните табели-Кюстендил/3/
8.Огромни вълни, предизвикани от трус-Албанска телеграфна агенция/3/
9.Животни за лов-Част от киноленти-Вид цвят/2/

ОТВЕСНО:

1.Билетопродавачи/1/
2.Българска езиковедка и преводачка/1/
3.Изящество-Немска писателка /”Орли и ангели”/-/2/
4.Плетен кош на каруца-Военен превратт/2/
5.Селскостопански площи-Български цар/2/
6.Шума от царевица/0/
7.Потвърждение-Тумор на лезе/1/
8.Френски драматург-Един от Сейшелските острови/2/
9.Пълна жена/1/
10.Град в Мианма-Мярка за площ/4/
11.Чанта-Женски глас/2/
12.Департамент във Франция-Псевд. на фейлетониста Йосиф Разсуканов-Карта за игра/2/
13.Насилник/1/
14.Гимнастически уреди-Лидерът на РЗС/1/

РЕЧНИК: Аденома, Арид.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАТМАНДУ - ИЛИНА - МАРИНОВ - ВЕТЕРАН - КОРИДА - АПАХИ - АТЕ - ЛАТА - КНИГА - СКИТ - РЕКА - КАЛЯО - АЛАНИ - ТИ - КОРИН - ЕЛАНА - ПИ - САРАИ - СЛОВА - ВАЛАТ - ИМАМИ - БЕ - БАОБАБ - КВОТА - ТЕК - КЛИН - РАКЛА - КАЛО - КОЕН - ПОРОИ - ТАЛЕР - РВ - ДАДОВ - КОЛЕГА - АД - ДЕЛЕВ - БОНЕВ - ЕРЕВАН - ТАРАН - ВО - МОАБЕТ - ПАРИЖ - АОР - НАИН - ЕЛВИС - ТРИК - ДИСТАНЦИИ - ТРЯВНА.
ОТВЕСНО: САМОЛЕТИ - АКОРДЕОНИ - ТАРАКИ - ВОЛЕВ - РААС - АМРИТА - САБИН - ДЕБИТ - АИДА - КАЛАН - ДЕВЕНА - АННА - КОРАБ - ПАЛАТ - ДО - КАРАТ - РОДЕН - ЕЦ - ДУВАНЛИИ - КАРОВ - ПЛИ - ПИЯН - ИВКОВ - ТАВИ - ЖИВАГО - СМОЛИ - БАРИ - ЛЕХА - ЕЛАТА - КОРИСТ - ПИТИ - АЛОМА - ТОНАЖ - НЕ - СЛАВИ - КАЛЕН - ТЯ! - МАРАКАНА - ТАЛЕВ - АРВ - АТИНА - БЕЛЕГ - ВОИН - МОНЕТИ - ДЕКОРАТОРКА.

ДИАГОНАЛИ
НАДЯСНО: 1. ЛЕК. 2. КОМАТ. 3. САЛОН. 4. САРАИ. 5. МАСКА. 6. СИЙКА. 7. НАЛОГ. 8. ХИЛЕИ. 9. БАЛОН. 10. ВЕК.
НАЛЯВО: 3. СОЛ. 4. САМЕЦ. 5. МАЛАК. 6. САРОТ. 7. НИСАН. 8. ХАЙКИ. 9. БИЛКА. 10. ВАЛОА. 11. БЕЛЕГ. 12. КОИ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Весела Тотева и Елин Топузаков се готвят за прованска сватба

Сватба в стил френски прованс подготвят Весела Тотева и Елин Топузаков. Щастливото събитие ще е на 10 юни в резиденция "Лозенец". Церемонията ще е бутикова и ще е на открито, като подписването ще е на място. Преди това влюбените ще се врекат пред Господ и пред 70 гости в черквата "Св. София".

"Искам да му дам любов, светлина, спокойствие. Искам да се чувства щастлив с мен", споделя Весела и допълва: "Сватбената ми агентка Соня Атанасова се вълнува повече от мен, от което съм много щастлива".

Цялата организация до всеки детайл ще бъде изпипана от екипа на агенция "Диаманти". Той ще превърне двора на резиденцията в същинска приказка в екрю, пепел от рози и злато. Основен акцент ще имат кристалите - специално построените шатри ще бъдат със златни полилеи, като ще се докарат и допълнителни дървета, обсипани с кристали.

"Булката е изключително сладка и знае какво иска, нашият екип се стреми да направи най-доброто за нейните очаквания", разкри Соня Атанасова, чиято модна къща "Принцес" се е заела и с изработката на булчинската рокля по модел на Весела.

Самата булка разкри, че кумовете няма да са Емилия и Коко Динев, както са изписали по медиите. "Емилия много се радва, тя много харесва Елин като човек и напълно ме подкрепи в решението да се омъжа за него, но кумовете ни не са медийно известни", допълва Весела.

КОСТЮМИ НА ДЖАКО ТРЪГВАТ НА ТУРНЕ

Колекция костюми, носени от Майкъл Джексън, ще бъде показана в различни страни по света, след което ще бъде продадена на търг. Турнето стартира от чилийската столица Сантяго. След това тоалетите ще бъдат показани в страни от Европа и Азия, включително Япония и Китай.

Костюмите на Джако ще бъдат продадени през декември т.г. на аукцион в Бевърли Хилс, Лос Анджелис Сред вещите е една от украсените с кристали прочути ръкавици на Краля на попа, пижама в стил милитъри, в която певецът се появява на церемонията по връчването на наградите Soul Train през 1989 г., както и сребристо трико, което той носи по време на свое турне през 1987 г.

Ще бъдат демонстрирани 50-100 костюма, създадени от Денис Томкинс и Майкъл Буш - дизайнери, грижили се в продължение на 25 г. за сценичното и всекидневното облекло на Джако.

Вицъ

- Казвам се Иван и съм алкохолик. Пия водка.

- Казвам се Антон и съм алкохолик. Пия уиски с лед.

- Казвам се Сашо и съм барман. Поръчката ви е приета.

ЧРД

Ген. АТАНАС АТАНАСОВ, общински съветник
ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ, политик
ДИМИТЪР СТОЯНОВ, евродепутат
ДИМИТЪР ХРИСТОВ, поет, драматург и преводач
Д-р ЕМИЛ КАРАИВАНОВ, кмет на община Асеновград
ЛИЛИ ИГНАТОВА, многократна световна и европейска шампионка по художествена гимнастика
ЛИЛЯНА ПОПОВА, журналистка
РУМЕН ЛЕОНИДОВ, поет, публицист и преводач
ЦВЕТОМИР МИХОВ, народен представител

Предизвикват младежите с оригинален фотоконкурс

Участниците трябва да са на възраст между 14 и 33 години и да представят снимки, разкриващи забележителностите на Пловдив

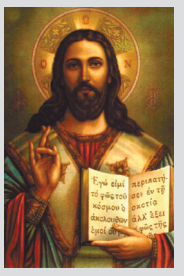
Фотоконкурс "Пловдив през погледа на младите" предизвиква всички, интересуващи се от фотография, макар и на любителско ниво. Идеята на състезанието е да събере любопитни виждания по темата - интересни места или случки, културни паметници, забележителности, фестивали, прекрасни гледки, тайни кътчета и местенца, скрити из Стария град.

Участниците във фотоконкурса трябва да са на възраст между 14 и 33 години, обясниха инициаторите. Кадрите - до 5 авторски снимки, се изпращат до 20 май на интернет адрес: mladezhki.glas.plovdiv@gmail.com. От получените фотоси ще се изберат 77, които от 1 до 30 юни ще бъдат подредени в просторната изложбена зала на мол "Галерия Пловдив" (II етаж, зад стената за катерене). Жури от 5 души ще избере 44 от снимките за експозицията, а останалите 33 фотоса ще бъдат тези, събрали най-много харесвания от виртуалната галерия в интернет на http://www.facebook.com/MGPLOVDIV.

По време на откриването на фотоизложбата на 1 юни ще бъдат представени най-добрите кадри и ще се посочат двама победители в конкурса. Единият ще е по решение на журито, а другият - авторът с най-популярна снимка.

Събитието се организира от сдружение "Младежки глас" в Града под тепетата. Наградите за победителите ще бъдат осигурени от мол "Галерия Пловдив" и новия бутиков хотел "Каза Арт" (до Троянския манастир), който ще предостави на печелившите уикенд за двама. Другите отличени автори ще получат пропуски за различни атракциони - билети за 5D киното, ваучери за ледената пързалка, стената за катерене и боулинга.

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

17

Св. апостол Андроник от Седемдесетте апостоли (I). Св. Стефан Цариградски. Св. великомъченик Николай Софийски († 1555). Св. мчк Солохон. Събор на св. Баташки мъченици

Свети Андроник бил един от 70-те апостоли Христови и сродник на св. ап. Павел, който споменава за него в Посланието до римляни: "Поздравете Андроника и Юния, мои сродници и съзатворници, които се чутовни между апостолите и които още преди мене повярваха в Христа" (Рим. 16:7). Андроник благовествувал в разни страни и бил епископ в Панония. Той приел мъченическа смърт и неговите мощи били по-късно намерени в гр. Евгения (Византия).

Пуснаха евтини билети за шоуто на Лейди Гага у нас

Предварително анонсираните билети от най-ниската ценова категория - 70 лв., за концерта на Лейди Гага в София на 14 август вече са пуснати в продажба. Това бе направено след прецизен технически анализ на продукцията от екипа на звездата. Евтините пропуски ще са ограничено количество и ще бъдат позиционирани в сектор Б на стадион "Васил Левски", точно срещу огромната сцена. Билетите се продават на касите в НДК и "Арена Армеец", както в мрежата на Тикетпро и онлайн.

Турнето на кралицата на провокациите преминава при огромен успех. Тя ще изнесе общо 64 концерта в 32 града. След като разтърси Токио в 3 поредни вечери, звездата продължава обиколката си в Азия, а гигантската продукция постепенно се приближава към Европа. Подготовката за шоутото в София тече с пълна сила. Столицата ни е избрана за начало на европейското турне на Лейди Гага, съобщиха организаторите от "София мюзик ентърпрайсис".

Анджелина Джоли купи хеликоптер на Брад Пит

Актрисата Анджелина Джоли купи на годеника си Брад Пит хеликоптер и уроци по летене. Това струвало на 36-годишната звезда 1 милион паунда.

"Те имат площадка за хеликоптер в дома им в Южна Франция, Шато Миравал. Така че Анджи помисли, че ще бъде хубаво да поднесе на Брад хеликоптер като подарък изненада", съобщи запознат източник пред британския таблоид "Сън".

Звездната двойка, която има 6 деца, ще използва хеликоптера, за да се придвижва бързо до сравнително близки места. "Те най-вече искат да летят до и от Кан. Макар Брад да има лиценз за пилот на хеликоптер, все пак се нуждае от още няколко летателни часа, които ще започне веднага", допълни източникът.

Междувременно стана ясно, че двойката най-сетне е заровила томахавката с бившата съпруга на Пит - Дженифър Анистън. Звездата от сериала "Приятели" им изпратила букет цветя за 500 паунда, за да ги поздрави за годежа им. Преди това Брад подарил на Анистън каса вино от замъка му във Франция.

Прочетоха на глас 985 страници за 36 часа и 5 минути

Альона НЕЙКОВА

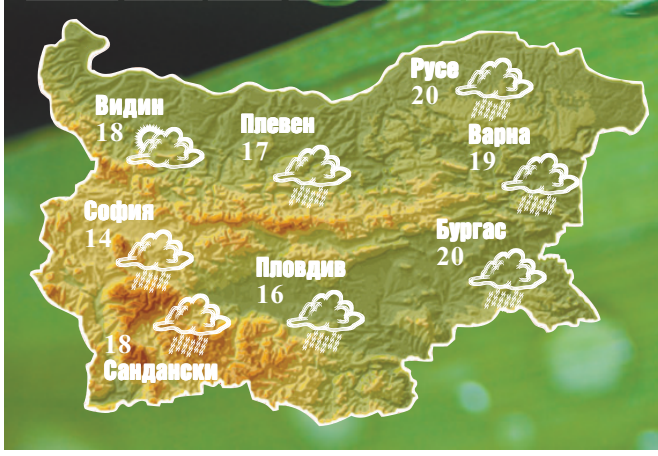
Най-голямото четене на глас на трилогията на Момчил Николов "Кръглата риба" - общо 985 страници, приключи след 36 часа и 5 минути. Инициативата се проведе в рамките на Седмиците на четенето, като началото бе дадено на 14 май в 14.10 ч., а краят стопира часовника в 02.17 ч. на 16 май. Четенето на глас на трите книги "Машини за любов", "Кръглата риба" и "Горният етаж" бе заснето и излъчено на живо на сайта за електронни книги и списания http://biblio.bg. В проявата се включиха Койна Русева, Гери Турийска, Искра Ангелова, Ваня Щерева, Драго Симеонов, Ясен Атанасов и много други почитатели на книгите.

Седмици на четенето са една от най-актуалните акции на платформата за съвременно изкуство "София: Поетики". В рамките на проявите до 24 май гражданите и гостите на столицата имат възможност да се срещнат с повече от 100 съвременни български писатели, музиканти, актьори, режисьори и публични фигури, които ще се включат в над 20 събития, голяма част от които ще се проведат на открито.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Времето ще бъде облачно. Валежите постепенно ще обхванат почти цялата страна, най-късно Североизточна България, където преди обяд облачността ще е все още разкъсана и ще има слънчеви часове. Значителни ще бъдат количествата дъжд на места в Южна България и Централния Предбалкан. Без валежи - в крайните северозападни райони. В западаната половина от страната ще духа слаб до умерен вятър от север-северозапад, а в източната - от изток-югоизток. Минимални температури - между 8 и 13°. Максимални - между 14 и 19°, в София - около 14°. Над планините ще е облачно, билата ще са в мъгла. На много места ще вали дъжд, а над 1900 м - сняг. На места валежите ще бъдат значителни, придружени от гръмотевици.

Изгледи за

18 максимални **19°/25°**

19 максимални **19°/24°**

В петък валежите ще отслабват, в Западна България и североизточните райони ще спрат. По-значителни ще са в Югоизточна България. Вятърът ще бъде от север-североизток - слаб, в източните райони - умерен. Хладно, с максимални температури между 19 и 24°. В събота ще започне подобрение на времето. Над по-голямата част от страната ще е без валежи, облачността ще се разкъса, а температурите ще се повишат.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД **Николай Малинов**

Русия и България – Монд дипломатик – СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Алъона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Марета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Слави Йорданов - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова, Катерина Димитрова, Ива Костадинова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва - информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура - информационен културен блок
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо - магазинно предаване
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай - публицистична рубрика
12.55 Нощни птици/п/
13.40 Евровизия 2012: „Любов без граници”/Софи Маринова/
14.05 Индия - любовна история - тв филм /122 епизод/п/
15.05 Сен Тропе - /109 епизод/п/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Дързост и красота - тв филм /2980 епизод/
17.05 Апартаментът - ток шоу
17.50 Малки истории - коментарно предаване
18.00 По света и у нас
18.15 Зелена светлина - рубрика на По света и у нас
18.20 Тегление тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.35 Бързо, лесно, вкусно
19.05 Момичетата Гилмор -/18 еп./
19.50 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 БНТ такси - ток шоу
20.50 Спортни новини
21.00 Капитанската дъщеря - 4-сериен тв филм /Италия, 2010г./ /3 епизод/
22.00 Светът на живо - документална поредица
22.30 Икономически новини
23.00 Денис и приятели

bTV

05.20 „Опасни улици” - сериал, еп. 192
06.45 „Тази сутрин” - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Преди обед” - дневно токшоу
10.30 „Кухнята на Звездев” - кулинарно шоу с Иван Звездев
11.00 „Мечтатели” - сериал, еп. 217
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави” /п./
13.30 „Комшии” - сериал, еп. 15
15.00 „Тайната на вълчата клисура” - Драма, Романтичен, Германия, Австрия, 2010 г., Режисьор: Сиджи Джонас, В ролите: Дениз Зик, Тимъти Пийч, Криста Стадлър и др.
17.00 bTV Новините
17.30 „Изборът на Лара” - сериал, еп. 37
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Пепел от рози” - сериал, еп. 80
21.00 „България търси талант”
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави” - вечерно токшоу
23.30 „Двама мъже и половина” - сериал, сезон 8, еп. 9
00.00 „Отчаяни съпруги” - сериал, сезон 6, еп. 18
01.00 „Преди обед” /п./
02.00 „Бойна звезда „Галактика „/ п./ - сериал, сезон 4, еп. 7

NOVA TELEVISION

05.40 „Часът на Милен Цветков” - предаване на НТВ /п/
06.30 „Здравей, България” - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе” - предаване на НТВ
11.25 „Клуб Нюз” - светски новини
11.30 „Бон Апети” - предаване на НТВ
12.00 „Щастливи заедно” - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Незабравима” - сериен филм, 2 сезон
15.00 „Долината на слънцето” - сериен филм
16.00 „Черешката на тортата” - тв шоу /п/
17.00 „Часът на Милен Цветков” - предаване на НТВ
18.00 „Сделка или не” - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Черешката на тортата” - тв шоу
21.00 „Етажна собственост” - сериен филм, 2 сезон
22.00 Новините на Нова
22.30 „От местопрестъплението” - сериен филм, 12 сезон
23.30 „24” - сериен филм, 8 сезон
00.30 „Сделка или не” - телевизионна игра /п/
01.30 „Ева Луна”- сериен филм
03.30 Новините на Нова /п/

b ACTION

06.00 „Кодово име: Съседски деца” - детски сериал
08.00 „Беглецът”/п./- сериал, еп. 2
09.00 „Забравените” /п./- сериал, еп. 3
10.00 „Вавилон 5” /п./ - сериал, с.4, еп. 13
11.00 „На разпит”/п./ - сериал, еп. 10
12.00 „Прокурорът”/п./ - сериал, с.2, еп. 12
13.00 „Код: Криминално”/п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 „Вулкан” /п./- Трилър, Екшън, САЩ, 1997 г., Режисьор: Мис Джаксън, В ролите: Томи Лий Джоунс, Ан Хечи, Габи Хофман, Дон Чийдъл и др.
16.00 „Вавилон 5” - сериал, с.4, еп. 14
17.00 „Диаграма на престъплението”- сериал, еп. 1
18.00 „Беглецът” - сериал, еп. 3
19.00 „Прокурорът”-сериал, с.2, еп. 13
20.00 „Код криминално” - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
21.00 „Забравените”- сериал, еп. 4
22.00 „Абсолютна власт”- Екшън, Криминален, САЩ, 1997 г.
00.30 „Най-добрият нинджа” - риалити шоу
01.00 „Диаграма на престъплението”/п./ - сериал, еп. 1

ОВЕН

Не доверявайте тайните си на никого, а най-малко на ласкатели и хора, имащи користни цели. Бъдете внимателни.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Ще се грижите добре за себе си и за хората около вас. Ще се обедините около обща цел и ще работите за нея.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Ще проявите социалната си ангажираност, включвайки се в значими мероприятия.

22 май - 21 юни

РАК

Ще бъдете поставени в ситуация да търсите с други хора решение на проблем, което ще ви сближи.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Денят е подходящ за интелектуални и творчески занимания. Ще подновите партньорство с някого, успехи.

23 юли - 23 август

ДЕВА

С конкретни действия ще пристъпите към изпълнение на целите си. Ще бъдете по-убедителни пред когото е нужно.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Приемете работата като нещо, което трябва да свършите. Съобразете се със семейни решения, ограничете разходите.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Реализацията на нова задача ще погълне вниманието ви и няма да мислите за ваши мисли и притеснения.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Започнатите задачи и други начинания, които изискват вниманието ви, ще бъдат успешни.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Събитията и бизнесът ще наложат по-активно темпо, с което ще трябва да се съобразите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Бъдете дружелюбни, отзивчиви, мили и добри. Хората, които ще се обърнат към вас, не са случайни.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Приемайки новото и го прилагайки на практика, ще работите за изпълнение на поставените цели.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR	USD	GBP	CHF
1.95583	1.52288	2.44448	1.62850

Шахмат

Шампионът поддържа скучновато равновесие

Гелфанд се спаси по чудо в третата партия

Ананд (вляво) и Гелфанд все още не са си разменили победи)

Четири поредни ремита белязаха началото на мача за световната титла между Вишванатан Ананд и Борис Гелфанд в Москва. След сравнително кратките първи две схватки, приключили миролюбиво съответно за 24 и 25 хода, в третата среща шампионът бе близо до успеха, но изобретателната игра на претендента го спаси. Това бе и най-драматичната партия досега в мача, в която и двамата съперници играха нетипично за стила си. Първо Гелфанд пожертва доста хазартно пешка, но не успя да получи никаква компенсация за нея и играта постепенно премина в ендшпил. Изглеждаше, че световният шампион е на крачка от първата си победа в мача, но той прояви абсолютно несвойствена за него небрежност при реализацията на преимуществото. Това даде възможност на съперника му да излезе "сух от водата" и предвид неизбежното трикратно повторение на позицията се стигна до подялба на точката. В следващата среща и двамата бягаха далеч от риска и разписаха мирното споразумение на 34-ия ход.

Мачът, който се играе в Третяковската галерия, протича при огромен зрителски интерес. Залата се изпълва до краен предел по време на всяка партия, а двубоят е само "върхът на айсберга". Различни шахматни мероприятия из цяла Москва ще съпътстват събитието до самия му край. По време на партиите коментар на живо осигуряват някои от най-добрите и сладкодумни коментатори, а сред зрителите винаги се намира интересна личност за интервю. Средствата за масова информация също бяха много активни през първите 2-3 дни, но сега представителите им видимо намаляха, като се очаква ново активизиране към края на двубоя.

За разлика от зрителите, които са недоволни от липсата на зрелищност в двубоя, коментаторите са на мнение, че това е нещо нормално за такава среща. Както се изрази един от помощниците на световния шампион - френския №1 Жоел Лотие: "Ананд просто е прагматичен човек и разбира, че един спечелен мач за световната титла струва 20 прекрасни турнирни победи".

След вчерашния почивен ден днес предстои петата партия, в която белите фигури има Ананд.

Американските първенства започнаха с рекорд

Рекордно висока дървена фигура на шахматен цар бе издигната в американския град Сейнт Луис, щата Мисури. Статуята е висока 4,46 м, а диаметърът на основата й е 1,83 м. Най-важната фигура в шаха тежи 2,2 тона, а за създаването й са били необходими 18 дни. Тя бе поставена в градинката пред Залата на славата на местния шахматен клуб в навечерието на откриването на тазгодишните първенства за мъже и жени през миналата седмица. Още на следващия ден статуята влезе в Книгата на рекордите на Гинес като най-голямата в света шахматна фигура. Тя е с типичния "стаунтънов" дизайн и е 45 пъти по-висока от стандартната. За да се изиграе партия със сходни по размер фигури, ще е необходима дъска с размери 20х20 метра.

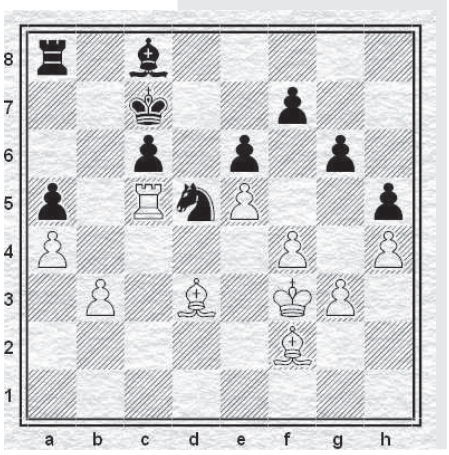
На фона на този рекорд шахматният клуб в Сейнт Луис домакинства за четвърти пореден път националните първенства за мъже и жени, в които играят най-силните американски шахматисти. Сред 12-те гросмайстори в мъжката надпревара са първите 7 американци с най-висок международен рейтинг, а сред десетте жени, споредци за титлата, са и топ 6 в американската ранглиста.

След изиграването на първите 6 кръга се потвърдиха прогнозите, че битката за златото ще е между шампиона от последните две години Гата Камски (той има титла и от 1991 г.) и №1 по рейтинг Хикару Накамура, първенец през 2005 и 2009 г.). С три победи и три ремита Накамура оглавява еднолично временното класиране с 4,5 т., следван на половин точка от Камски. Твърде вероятно е интригата да се запази до края на шампионата, тъй като личната среща между двамата временни лидери е в предпоследния, десети кръг.

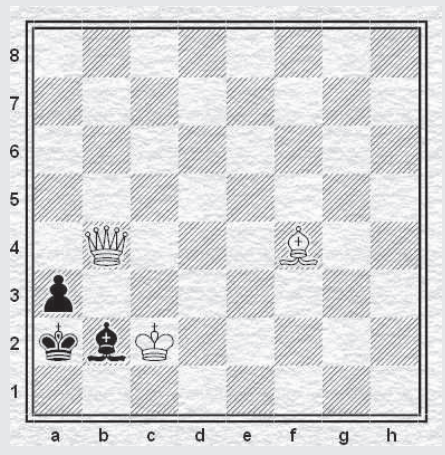
При жените, които са изиграли 5 кръга, начело с 4 т. е Ирина Круш, следвана на половин точка от миналогодишната победителка Анна Затонских. Ето и фрагмент от една от победите на временния лидер.

НАКАМУРА - КАЙДАНОВ

52.g4 hg4+ 53. Цg4 Od7 54.Цg5 Цb7 55.Oe4 Th8 56.Of3 Ta8 57.Tc4 Цc7 58.Oc5 Th8 59.Tc1 Oc8 60.Of2 Od7 61.f5 Tg8 62.f6 Th8 63.Tc5 Ta8 64.Цh6 Kf4 65.Oe3 Kh5 66.Oh5 gh5 67.Цg7 Oe8 68.Цf8 Цb7 69.Цe7 Цc7 70.Od2 1:0.

Задача

Белите започват и дават мат в 2 хода.

Отговор:

Oe5. Каквото и да играят черните, получават мат или с 2.Дb1, или с 2.Дa3.

ЕШС се сдоби с талисман

Чинг и неговият ездач Кристиян

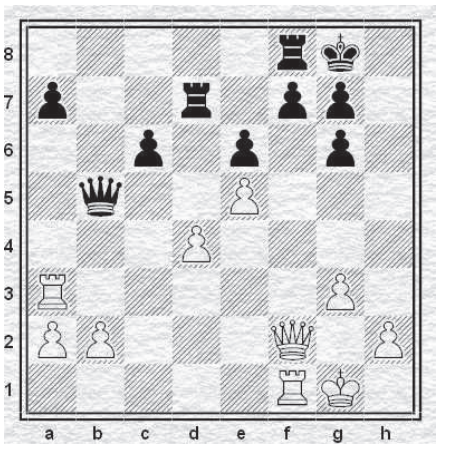
Европейският шахматен съюз (ЕШС) се сдоби с талисман - елитен български състезателен кон. Четириногото се нарича Чинг ван Беркенброк и е спечелило престижния "пост" след тежък кастинг. Пресекретарят на съюза Христо Бойков лично е огледал десетки жребци, преди случайно да срещне в едно телевизионно шоу Юри и Кристиян Вълеви. Бащата Юри е собственик на Чинг, докато синът му Кристиян е неговият ездач. Кафявият красавец е роден в Белгия и е с престижно потекло, след като дядо му е олимпийски шампион от Атланта'96, но в момента се състезава за България с жокей Кристиян Вълев. От 2008 г. насам те са един от най-успешните тандеми в българския конен спорт. Кристиян определя четириногия си партньор като темпераментен, силен и енергичен кон. В избора не малка роля е изиграл и друг българин - президентът на ЕШС Силвио Данаилов, който коментира: "Конят е символ на шахматната игра и изборът му за талисман на нашата организация е напълно логичен. Много се радвам, че попаднахме именно на Чинг ван Беркенброк - едно изключително красиво и елитно животно, състезател, символизиращ спортния хъс в шахматната надпревара", допълни той. Данаилов намира добра поличба и във факта, че конят е роден в Белгия, чиято столица е и столица на Европейския съюз.

кратки

ЗА ВТОРА ПОРЕДНА ГОДИНА ВАСИЛИЙ ИВАНЧУК СПЕЧЕЛИ ГЛАВНИЯ ТУРНИР НА "МЕМОРИАЛ КАПАБЛАНКА", КОЙТО ЗАВЪРШИ В ХАВАНА. *В последния кръг украинският гросмайстор направи бързо реми с чеха Виктор Лазничка и зае първото място с 6,5 т. от 10 партии. Изоставащият на половин точка Ян Непомняшчи загуби от Лениер Домингес и в крайна сметка двамата разделиха 2-3 място. Иванчук остана единствен от участниците без загуба в надпреварата, като при това в средата на дистанцията му се наложи да изиграе три партии подред с черните фигури. Но именно в тази част победителят си осигури решаваща преднина, вземайки 2,5 т. Известен с нестандартните си шахматни решения, в един от кръговете Иванчук прибягна с черните до рядко използваната в днешно време Скандинавска партия. Известно е, че в този дебют черните получават доста трудна игра, но украинският №1 за пореден път доказва призванието си да опровергава съществуващите шахматни постулати. Ето как:*

Л. ДОМИНГЕШ - В. ИВАНЧУК

1.e4 d5 2.ed5 Дd5 3.Кc3 Да5 4.d4 Kf6 5.Od2 c6 6.Od3 Og4 7.f3 Oh5 8.Kge2 Kbd7 9.Kf4 Og6 10.Kg6 hg6 11.Де2 e6 12.Ke4 Ob4 13.c3 Oe7 14.g3 Ke4 15.fe4 Og5 16.0-0 Od2 17.Дd2 c5 18.Дf2 0-0 19.e5 Tad8 20.Oe4 cd4 21.cd4 Kb8 22.Tad1 Kc6 23.Td3 Дb6 24.Tfd1 Td7 25.Tb3 Да6 26.Ta3 Дb5 27.Oc6 bc6 28.Tf1

28Ef5 29.b3 Tfd8 30.Ta4 c5 31.dc5 Td2 32.Дf3 Дc5 33.Цh1 Дc2 34.Tc4 Да2 35.Th4 g5 36.Th5 g4 37.Дc6 Дb3 38.Tg5 Td1 0:1.

В събота в Москва ще се проведе мач за званието световен шампион по шахмат сред роботите. За титлата ще се борят роботите KUKA Monstr (Германия) и CHESSka (Русия). В същия ден германският гост с изкуствен интелект ще направи демонстративен мач с един от най-силните шахматисти в света - бившия световен шампион по блиц и руски национал Александър Гришчук. CHESSka е първият шахматен робот, успял да победи няколко гросмайстори на блиц. Той е създаден от заслужилия треньор на Русия и изобретател с десетки рецензирани патенти Константин Костенюк, баща на бившата световна шампионка Александра Костенюк. Сред жертвите му са както самата Костенюк, така и бившият световен шампион Владимир Крамник, както и един от най-силните руски гросмайстори Сергей Карякин. И докато домакинът има сериозна професионална биография, другият претендент за титлата е създаден съвсем наскоро. Въпреки това неговите създатели - инженерите на една от най-големите в света корпорации за производство на промишлени роботи - KUKA Robotics го смятат за фаворит в мача. Те са на мнение, че именно в блица KUKA ще може напълно да разгърне своя интелект, точност и скорост. Победителят в мача ще получи титлата Пръв в историята Абсолютен световен шампион по шахматен блиц сред роботите.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

Борисов върна Стойчев да води волейболистите

Изгоненият в неделя треньор начело на националите до Лондон

Премиерът на България Бойко Борисов наредил на спортния министър Свилен Нейков да информира федерацията по волейбол, че Радостин Стойчев трябва да остане начело на мъжкия национален тим до Летните игри в Лондон. След срещата с премиера спортният министър обяви пред медиите: "Министър-председателят нареди федерацията да бъде помолена Радостин Стойчев да остане треньор до Олимпиадата." На излизане от "Дондуков 1" обаче самият Стойчев заяви:

"Хипотетично това може да стане, но едва ли ще се случи. Не очаквайте след срещата ми с премиера нещата да се оправят като с магическа пръчка и да има кой знае какви уникални последствия. Предпочитам България да отиде на Олимпийски игри, отколкото аз отново да стана старши треньор на състава. Ситуацията в българския национален отбор по волейбол в момента е просто нетърпима. Не е нормално да се работи в такива условия и в такава обстановка. Надявам се да няма негативи за самите момчета", каза Стойчев. В момента аз не съм треньор на отбора, но разговарях с момчетата и ще направя всичко възможно да ги убедя да не напускат. Националният отбор трябва да бъде единен в този важен момент, защото имаме само още един шанс да спечелим квота за олимпиадата", каза още Стойчев."

До срещата вчера сутринта се стигна, след като управата на федерацията по волейбол единодушно реши в неделя и уволни Стойчев след загубата от Германия в полуфинала на олимпийската квалификация в "Арена Армеец". Поканеният да го замести Силвано Пранди обаче отказа да поеме националите.

Босовете на централата решиха да върнат и целия щаб на отбора след безпрецедентната среща в Министерския съвет, където премиерът Бойко Борисов прие низвергнатия треньор на "трикольорите" и спряганите за бойкот срещу Пранди Матей Казийски, Андрей Жеков, както и либерото Теодор Салпаров. След срещата стана ясно, че премиерът е дал препоръки специалистът да бъде назначен на поста отново, поне до Олимпиадата в Лондон.

Снимка БГНЕС

Радостин Стойчев заведе Матей Казийски (вдясно), Теодор Салпаров и целия си щаб при Бойко Борисов, който ги върна в националния отбор по волейбол

НА ИЗВЪНРЕДНО ЗАСЕДАНИЕ УС НА БФВ РЕШИ:

„Потвърждава оценката си за слабото представяне на националите ни в последните две години. Потвърждава, че федерацията е създала всички необходими условия на тима. Преценявайки ситуацията, с евентуалното отказване на Матей Казийски и Андрей Жеков, и общественото внимание, приемайки съветите лично от премиера Бойко Борисов и Свилен Нейков, УС реши Радостин Стойчев и целият му щаб да бъдат върнати в отбора в името на олимпиийската квота. Предвид големия обществен интерес и в името на българския волейбол, щабът се запазва."

Шефовете на федерацията се събраха на спешно заседание в Студентския град и преразгледаха решението си от неделя, когато само вицепрезидентът Ивайло Константинов се въздържал да гласува за освобождаването на Стойчев. Вчера срещу заръката на Борисов само един от членовете на съвета е бил против, трима се въздържали, а останалите са гласували за връщането на Стойчев.

Оторизираният от членовете на УС Любо Ганев да говори пред медиите каза още: "Не сме говорили с Радо Стойчев, дано не каже "Не". Това наше решение е повече от извинение към Радо, в името на България и олимпиадата. Конфликт между треньор и федерацията не е имало никога, начинът на комуникация не бе какъвто трябва. Всички искаме България да отиде на Олимпийските игри в Лондон. Ние мислим за волейбола, затова взехме това наше решение. Темата за оставки в УС не е обсъждана месец преди Общото събрание. Със или без подкрепата на Бойко Борисов нашето решение пак щеше да е същото. УС гласува отново пълно доверие на Радо Стойчев. Това решение е вече факт. По време на заседанието имаше подхвърляния, че Радо Стойчев може да откаже, но ние решихме да го върнем, ако трябва, пак ще говорим с него. Ще бъда огорчен, както бях в събота вечерта, ако Стойчев откаже. Той сигурно също е огорчен, дано нямаме нова сбирка на УС. Не мога да коментирам дали са подсигурени парите, с които купуваме новата квалификация. Момчетата трябва да излязат да играят, те го могат", добави още членът на УС Любо Ганев.

Казийски поиска оставката на Данчо Лазаров

Звездата на мъжкия ни волейбол Матей Казийски поиска оставката на президента на федерацията инж. Данчо Лазаров. Звездата на България смята, че уволнението и връщането на треньора Радостин Стойчев е най-големият срам в родния волейбол. Матей все още не е решил какво ще прави, ако Стойчев не приеме да се върне начело на тима.

"Ще е правилно ако Данчо Лазаров си подаде оставката. Мен ме е срам, че се получават такива неща. Има хора, които не желаят Радостин да бъде треньор. Проблемите не са нито от вчера, нито от днес. На играчите ни е ясно какво стана. Казах на Лазаров, че сега не е моментът за такива действия и всичко ще бъде в ущърб на отбора. Той тръгна срещу тима. Искам да играя на Олимпиадата в Лондон, но не при всяка ситуация. Трябва да се изчака решението на Стойчев. Положението е неизвестно. Това е кризисен момент за българския национален отбор и е трудно да се предвиди какво ще стане от сега нататък. Стигна се до тук, защото някои хора не успяха да загърбят дребни, лични проблеми. Това са хората от федерацията, които са работили, за да съставят този план на действия, за да махнат Стойчев. Аз не знам кои са взели това решение, но тези, които са го направили, не са мислили за националния тим. Те му обърнаха гръб, за да преследват лични интереси", каза Казийски.

ЦСКА: РЕПРЕСИЯТА СРЕЩУ СТОЙЧО НЯМА КРАЙ

ЦСКА за пореден път защити треньора Стойчо Младенов, който бе наказан от БФС да не води тима в дербито с Литекс в събота. "Армейците" са разочаровани от ударите под кръста, които не спират цяла пролет, откакто Младенов застана начело на "Армията". 31-кратният шампион настоява първенецът на България да бъде определен от спортните резултати, а не от лобирането за някой отбор (Лудогорец). "Няма как да останем безучастни срещу поредната репресия, упражнена върху нашия клуб. Убедени сме в правотата на всяка дума, заявена от треньора ни след края на мача в Перник. Изказаното от Младенов по никакъв начин не съдържа обиди към главния рефер на срещата с Миньор Таско Тасков. Абсолютно съгласни сме с нашия треньор, че с подобни решения на терена, а и извън него, тенденцията срещу ЦСКА продължава. Наистина е време да бъде прекратено наложеното вече като практика тотално незачитане на позицията на Младенов, както и проявеното явно неуважение към институцията "ЦСКА". Нека българското футболно първенство да има шампион, определен от спортните резултати на терена, а не от такива вследствие на становища, препоръки, лобита и не на последно място - незаслужени наказания", заявяват в клубния сайт на ЦСКА.

ЛЕВСКИ ОСТАНА БЕЗ ИГРАЧИ ЗА ВИДИМА

Треньорският щаб на Левски продължва да бъде преследван от множество контузии на футболисти. Наставникът Ясен Петров е притеснен, че може да остане без достатъчно играчи за мача с Видима-Раковски в събота. Той работи със скромна група от 16 футболисти преди важното гостуване в Севлиево. Останалите са с различни травми.

На последното занимание Александър Башлиев, Антонио Вутов, Стефан Станчев и Йордан Милиев вървяха обиколки, защото не могат да тренират наравно с останалите. Капитанът Христо Йовов пък се включи за първи път в заниманията след мача в Пловдив с Локомотив (2:3). Той обаче също не се натоварва още на пълни обороти. Ветеранът прави всичко възможно да се възстанови, но шансовете му не са особено големи. Победата срещу Видима е задължителна, за да запази Левски шансове за участие в Лига Европа през лятото.

гледайте

ФУТБОЛ
ПО ЕВРОСПОРТ
18.45 Шампионска лига (жени, финал) Франкфурт - Лион

кратки

БФС сезира прокуратурата по случая „Божов"

По инициатива на президента на БФС Борислав Михайлов и председателя на Комисията по етика и феърплей към БФС ген. Васил Василев бе изпратено писмо до Софийска градска прокуратура във връзка с отвореното писмо до медиите на бившия футболист на Славия Николай Божов. Към писмото на БФС са приложени допълнителна информация за длъжностните лица на споменатия мач Калиакра - Славия (1:2) в Каварна, както и ксерокопия от статии по случая и самото писмо на Божов. Бившият нападател на "белите" разкри как доскорошният му треньор Мартин Кушев дал подкуп от 6000 лв. на съдията Иван Кирилов на полувремето на мача с Калиакра, за да може Божов и съотборниците му да обърнат резултата, а на другия ден наставникът поискал футболистите да му възстановят сумата и ги предупредил, че президентът на клуба Венцеслав Стефанов не трябвало да научава за случилото се.

Снимка ГОНГ

Кристовао Рамос позира с наградата за футболист №1 на месец април. Халфът на Левски заслужи приза заради победния гол във вечното дерби с ЦСКА (1:0). Той получи 9 гласа и изпревари Атиф Шаешу (Черноморец) 7, Жуниор Мораес (ЦСКА) и Иван Стоянов (Лудогорец) по 5

Чавдар Янков ще си търси отбор

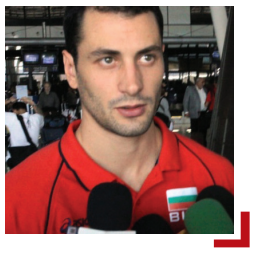
Чавдар Янков остана без отбор, след като бе освободен от Металург Донецк. Договорът му с украинския клуб изтече и не бе подновен. Спортният директор Вардан Исраелян благодари на националa на България и му пожела успехи. Юношата на Славия подписа с Металург през 2010 г., а преди това игра няколко сезона в германските Ханновер 96 и Дуисбург. В Украйна той имаше съвсем епизодични изяви, най-вече заради честите контузии. За кратко Янков беше преотстъпен и на руския Ростов, който обаче не пожела да го откупи. Този сезон халфът записа само 1 мач при домакинската загуба с 0:3 от Днепър.

Джерард капитан на Англия на Евро 2012

Стивън Джерард ще бъде капитан на английския национален отбор на Евро 2012 в Полша и Украйна. Халфът на Ливърпул ще води островитяните, след като лентата бе отнета от Джон Тери, който ще бъде съден заради расистки обиди към Антон Фърдинанд (КПР).

Казийски призова шефа на волейбола да си ходи

Стр. 31

Президентът Барак Обама прие футболния шампион на САЩ Лос Анджелис Галакси в Белия дом. Той получи фланелка с неговото име, както и топка с автографи на футболистите, начело с Дейвид Бекъм (вдясно), капитана Ландън Донован, треньора Брус Арина (вляво) и др.

Бекъм носи олимпийския огън до Англия

Организационният комитет на Лондон 2012 обяви, че Дейвид Бекъм ще донесе в Англия факела с олимпийския огън от Гърция. След това започва обиколката на огъня из Острова, която ще бъде с дължина 12 875 км. Бекъм, който със съотборниците си от Лос Анджелис Галакси беше на среща във вторник при президента на САЩ Барак Обама в Белия дом, ще се присъедини към церемонията по предаване на олимпийската щафета с огъня в Гърция днес. Организаторите разкриха, че бившият капитан на "трите лъва" ще носи факела по време на самолетното пътуване до Англия утре. Заедно с него между официалните лица ще бъде и британската принцеса Ана, дъщеря на кралица Елизабет II. Бекъм беше част от делегацията, която помогна на Лондон да спечели вота на МОК за домакинство на Олимпийските игри през 2005 г.

Любо забрави Мартин

И Бербатов не е в списъка за контролите с Холандия и Турция

Любослав Пенев не повика Мартин Петров за контролите на националния отбор на България с Холандия (26 май) и Турция 3 дни по-късно. Селекционерът смята да подмладява състава и това е причината да не вземе 33-годишния халф на Болтън. Не се знае обаче дали това не означава и край на кариерата на Марто в първия тим. Сега той мисли как ще продължи на клубно ниво, след като тимът му изпадна от Висшата лига на Англия и договорът му няма да бъде подновен. Така на практика почетният гражданин на Враца остава без отбор. В състава не бе повикан и Димитър Бербатов, който през зимата загатна, че иска да се върне, но когато е в оптимална спортна форма. Митко обаче нямаше как да я достигне, защото тази пролет почти не е играл за Манчестър Юнайтед.

Пенев иска да се доверява на нови хора. Един от тях е Илиян Мицански, който е получил повиквателна. 26-годишният нападател игра през пролетния полусезон във ФСФ Франкфурт под наем от водения от Красимир Балъков Кайзерслаутерн, който държи правата му. Мицански нанизя 9 гола в 15 мача и беше с основна заслуга за оставането на тима във Втора бундеслига. Роденият в Сан-дански нападател досега е викан само веднъж в "А" отбора - през август 2010 г., когато Станимир Стоилов го пробва в контролата срещу Русия (0:1), пускайки го чак в 75-ата мин. вместо Мартин.

Сред повиканите от националния селекционер е и Валери Божинов, който поддържа форма с Левски. Именно нападателят на Лече спаси България в дебюта на Пенев, когато на 29 февруари влезе в последните минути в контролата с Унгария и реализира за 1:1. Треньорът отново не взе зета на Боби Михайлов защитника на Васлуй Живко Миланов, който е неизменен титуляр и се бори да стане шампион на Румъния. Място обаче намери талантливият халф от Берое Стефан Велев. Повиквателни са заслужили и близнаците от Литекс Георги и Илия Миланови, както и Борис Галчев и Иван Бандаловски от ЦСКА. Николай Михайлов също е включен, въпреки че е контузен и бе освободен от последните мачове на Твенте, за да се лекува у нас.

Избраниците на Пенев:

Николай Михайлов (Твенте, Хол), Стоян Колев (Черноморец), Пламен Илиев, Владимир Гаджев (Левски), Иван Бандаловски, Борис Галчев (ЦСКА), Йордан Минев, Светослав Дяков, Емил Гъргоров, Иван Стоянов (Лудогорец), Николай Бодуров, Илия и Георги Милановi, Петър Занев (Литекс), Стефан Велев (Берое), Христо Златински (Локо Пд), Иван Иванов (Партизан, Сър), Валентин Илиев (Стяуа, Рум), Веселин Минев (Анталияспор, Тур), Георги Сърмов (Касъмпаша, Тур), Александър Тонев (Лех Познан, Пол), Станислав Манолев (ПСВ, Хол), Валери Божинов (Лече, Ит), Илиян Мицански (Кайзерслаутерн, Гер), Ивелин Попов (Газиантепспор, Тур) и Цветан Генков (Висла Краков, Пол).

Кутровски ще обжалва 2-годишното наказание

Димитър Кутровски ще обжалва 2-годишното си наказание, което му наложи Международната тенис федерация (ITF) заради употребата на допинг. Втората ракета на България при мъжете бе санкциониран, след като даде положителна проба на турнира в Сан Хосе. Той е използвал забранения препарат метилхексанамин, същият, с който изгърмяха тримата футболисти на ЦСКА. Те обаче отнесоха само по 3 месеца от Българския олимпийски комитет. Дими обяснява, че проблемът се е явил след употреба на хранителната добавка "Jack3d", след като преди това проверил съдържанието ѝ за евентуални забранени вещества. Забранената съставка обаче била изписана с друго име - 1,3-диметиламиламин. ITF приема обяснението, но настоява, че всеки тенисист сам е отговорен за това какви вещества приема. Наказанието влиза в сила от 14 февруари 2012 г.

Лекари спират Караньотов, той стартира в Плевен

Георги АРГИРОВ

Ангел Караньотов ще участва в кръга от европейския шампионат по супермото, който ще се проведе в неделя край Плевен. Европейският първенец в най-големия клас 450 куб. см е болен от моноклеоза и има забрана от лекарите, за да се лекува, но е решил твърдо да се пусне на пистата "Долна Митрополия". Талантът иска да помогне България да запази отборната титла, която беше спечелена миналата година. На трасе №1 в света за последните 6 години ще се пуснат още другите ни еврошампиони Майкъл Иванов и Георги Гочев, както и подгласниците им Антонио Тодоров и Александър Георгиев. Тази година България е домакин още на кръг от световния шампионат.

Рибчев се кани на Андино

Владимир НИКОЛОВ

Носителят на Интерконтиненталната титла на Универсалната боксова организация в средна категория (до 72,6 кг) Алексей Рибчев - Рибата се закани, че ще смачка своя аржентински съперник Хавиер "Ла Кобра" Андино в първата защита на пояса си утре вечер в Зимния дворец на спорта в София. Предвиденият за 12 рунда мач между двамата е гвоздеят на галавечерта "Завръщането" от веригата "Боксмания".

"Ще го смачкам, това е мое задължение, защото ще се бия пред родна публика", каза Рибчев (12 победи, 4 с нокаут, 3 загуби и 1 равен). Имах травма и преди 2 месец претърпях операция на дясната ръка, затова и отложих защитата на титлата. Разучил съм Андино. Знам, че играе с обратен гард, но това не е проблем за мен", каза русенецът, който спечели пояса в родния си град.

Снимки БГНЕС

Талисманите на Евро 2012 Славек и Славко позират с Хюндай Екуус - официалната кола на футболния шампионат, пред Националния стадион във Варшава, на който ще бъде открито първенството с мача Полша - Гърция

гледайте

ПО ФИЛМ +
ТЕНИС
13.00 Турнир в Рим (мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС
10.45 и 21.00 Турнир в Рим (жени)
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.45 Джиро д'Италия (XII етап, Серавеца - Сестри Леванте)
23.45 Обиколка на Калифорния (V етап, Бейкърсфийлд - Бейкърсфийлд)
СКОКОВЕ ВЪВ ВОДА
22.15 ЕП (3 м трамплин, мъже)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС
15.00 Турнир в Рим (жени)

кратки

Котоошу падна от Хакухо

Калоян Махлянов-Котоошу не успя да се противопостави сериозно на "Великия шампион" Хакухо и загуби от монголеца в последната схватка от XI ден на турнира "Нацу башьо" в Токио. Първият европейски "одзеки" позволи лесно да бъде изкаран от равновесие с техниката "кирикаеши" от единствения действащ "Йокодзуна", с който до момента имаха равен актив в състезанието - 6-4. Другият ни сумист Даниел Иванов-Аоияма отново се представи на ниво и записа 8-а победа, след като с най-силното си оръжие "ошидаши" избута от глинения кръг 35-годишния японски ветеран Уаканосато, който има над 1000 схватки в елитната дивизия "макуучи". Едноличен лидер в класирането остава японецът Киселосато, който има само една загуба. С по 3 поражения го следват Аоияма, японците Такарафуджи и Котошогику, естонецът Баруто и монголците Тамаваши, Кьокутенхо и Шотенро.

Фандъкова награди 11 таланти на Левски

Кметът на София Йорданка Фандъкова награди 11 състезатели на спортен клуб Левски заради отличните им резултати на международно ниво. Наградените: Атанас Костадинов (Сумо, европейски шампион, кат +115 кг) Божидар Костадинов (Сумо ЕШ, 100), Борислава Дамянова (Джудо, ЕШ за девойки, 44) Виолета Генчева (Сумо, бронз от ЕП, 63), Даниел Ненов (Сумо, ЕШ, 115), Денислав Иванов (Джудо, шампион от Световни детски игри, 38), Десинора Атанасова (Сумо, ЕШ, 50), Елена Тодорова и Християна Тодорова (Худ. гимнастика, СШ ансамбъл - жени), Карин Околие (Лека атлетика, държавен шампион на 60 и 200 м), Любомир Василев (Джудо, 2-ри на Балканско първенство).